Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

THE ORTHODOX OBSERVER

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πα
"Οστις ἀναμένει μετὰ πατρικῆς στοργῆς τοὺς ἐξ Ἀμε

Rev. Constantine Raptis
313 Bay St. P.O.Box 416
Tarpon Springs, FLA 1/61

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'. ΜΑΡΤΙΟΣ—MARCH, 196 ΑΡΙΘΜΟΣ 480

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΘΑ ΗΓΗΘΗ ΑΥΤΟΥ Ο ΣΕΒΑΣΜ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ὁμογενείας διοργανοῦται ἐπίσημον, ὁμαδικὸν Προσκύνημα πρὸς τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ τοῦ ὑπερωκεανείου «Βασίλισσα Φρειδερίκη», τῇ 19ῃ Ἀπριλίου ἐ. ἔ.

Τὸ Προσκύνημα τοῦτο εἶναι ἕνα ξεκίνημα τοῦ Ὀρθοδόξου κόσμου μας πρὸς τὸ Μεγάλο καὶ Ἱστορικὸν καὶ Πάνσεπτον Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας. Εἶναι ἀπαύγασμα καὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς μας πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ πρὸς τὸ Πρόσωπον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μας Ἀθηναγόρου, Ὅστις τόσον ἐμόχθησε καὶ τόσον ἠγάπησε τὴν ἐδῶ Ὁμογένειαν.

Ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Προσκυνήματος θὰ φανῇ τὸ μέγεθος τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης μας, ἀλλὰ καὶ τοῦ κύρους καὶ τῆς θέσεως τῆς Ἐκκλησίας μας. Καθῆκον κάθε Κοινότητος, Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, Ὀργανώσεως καὶ Σωματείου τῆς Ὁμογενείας, εἶναι νὰ ἀντιπροσωπευθῇ εἰς τὸ Προσκύνημα τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπίσης πρέπει νὰ συμμετάσχῃ καὶ κάθε Ὁμογενὴς ποὺ δύναται νὰ τὸ κάμῃ.

Διὰ τὴν σπουδαιότητα τοῦ Προσκυνήματος τούτου ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. κ. Ἰάκωβος, παρὰ τὸν φόρτον τῶν καθηκόντων καὶ τῶν εὐθυνῶν του, ἀπεφάσισε νὰ ἡγηθῇ αὐτοπροσώπως τῶν εὐλαβῶν Προσκυνητῶν.

Σκοπὸς τοῦ Προσκυνήματος εἶναι νὰ προσκαλέσωμεν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην μας κ. κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΝ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν χώραν ταύτην, τὴν ὁποίαν τόσον ἠγάπησε, καὶ νὰ εὐλογήσῃ τὴν ἐδῶ προσφιλῆ Ὁμογένειαν, ὁλοκληρώνουν τὴν Ἱερὰν Πορείαν Αὐτοῦ πρὸς τὰ Σεπτὰ Πατριαρχεῖα καὶ τὰς λοιπὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία σημειώνει νέαν περίοδον, νέας ἀνόδου τῆς Ἁγιωτάτης μας Ἐκκλησίας.

Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας, Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἀμερικήν, ἡ δὲ χαρὰ καὶ ἡ ὑπερηφάνεια ὅλων μας θὰ εἶναι μεγάλη, διότι ὁ Μέγας Ἡγέτης τῆς ἁπανταχοῦ Ὀρθοδοξίας εἶναι ὁ μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν προσφιλὴς καὶ πανσέβαστος πατὴρ πάντων ἡμῶν.

Ὅλη ἡ Ὁμογένεια λοιπόν, αἱ Κοινότητες, αἱ Φιλόπτωχοι, αἱ Ὀργανώσεις, ἡ GOYA, ἔχομεν καθῆκον νὰ ἀντιπροσωπευθῶμεν εἰς τὸ Προσκύνημα πρὸς τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀπὸ τὸ Ὁποῖον ἀντλοῦμεν δύναμιν καὶ καθοδήγησιν καὶ στηριγμόν.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Orthodox Observer

Est. 1934

The official publication of the news, work and thought of the Greek Orthodox Church in America, published monthly by the Greek Archdiocese of North and South America
10 East 79th Street, New York 21, N. Y
Phone: TRafalgar 9-2060

•

EDITOR:
BASIL VASILIADES, Δ.Ο.Θ.
EDITOR, English Section:
ARTHUR DORE
SECRETARY:
REV. PHILIP KOUTOUFAS

•

Subscription Rates in U.S.A. and Canada:
One year $4.00
Two years $7.00
Single copy ..... 40 cents
Foreign Countries ..... $4.50 per year

•

Second class mailing privileges authorized at New York, N. Y.

•

Allow one month for change of address and renewal orders to become effective. To insure accuracy in changes, include previous and new address. Contributions and News deadline for THE ORTHODOX OBSERVER is the 2nd day of the month for issue of following month. Send all communications to:

ORTHODOX OBSERVER
Greek Archdiocese
10 East 79th Street, New York 21, N. Y.

Ἑλληνοαμερικανόπουλα εἰς Ἑλλάδα

Περὶ τὰ 100 Ἑλληνο-Ἀμερικανόπουλα τῶν Σχολείων μας θὰ παραθερίσουν εἰς Ἑλλάδα, μερίμνῃ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἐνισχύσατε ὅλοι τὴν εὐοίωνον αὐτὴν πρωτοβουλίαν, ἀποστέλλοντες τὴν συνδρομήν σας εἰς τὸ SCHOLARSHIP FUND τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἡ νέα μας γενεὰ πρέπει νὰ γνωρίσῃ τὴν Ἑλλάδα. Μία τοιαύτη ἐπίσκεψις εἶναι ἀνεκτίμητος.

Προμηθευθῆτε τὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ὀλίγα ἀντίτυπα ἔμειναν. Τιμὴ $1.00.

ΕΠΙ ΤΗ 25Η ΜΑΡΤΙΟΥ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ κ. κ. ΙΑΚΩΒΟΥ

Πρὸς τοὺς Εὐλαβεστάτους Ἱερατ. Προϊσταμένους καὶ τὰ ἐντιμότατα Διοικητικὰ Συμβούλια Ἱερῶν Ναῶν καὶ Κοινοτήτων, Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων, Ὀργανώσεων καὶ Σωματείων, καὶ ἅπαν τὸ εὐλαβὲς Πλήρωμα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου.

«Καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ οἶκος Κυρίου».
Ἰεζεκιὴλ 44, 4

Ἴσως ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶναι πλήρης δόξης ὁ οἶκος Κυρίου, ὅσον κατὰ τὴν Εἰκοστὴν Πέμπτην Μαρτίου, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά. Καὶ τοῦτο χάρις εἰς τὴν «Πύλην τοῦ Οὐρανοῦ», ὅπως ὀνομάζει ὁ Προφήτης Ἰεζεκιὴλ καὶ ἡ Ἐκκλησία μας, κατὰ συνεκδοχήν, τὴν Θεόλεκτον Παρθένον Μαρίαν.

Ἐκείνη ἤνοιξε τοὺς οὐρανοὺς ἀπὸ τοὺς ὁποίους κατέβη ὁ Θεός. Ἐκείνη καὶ τὰς καρδίας μας, εἰς τὰς ὁποίας ἐξεχύθη ἡ γλυκύτης καὶ ἡ ἀκτινοβολία τῆς παρουσίας Του. Ἐκείνη ἥνωσε τὸν οὐρανὸν μὲ τὴν γῆν. Ἐκείνη καὶ τὸν ἄνθρωπον μὲ τὸν Θεόν. Ἐκείνη εὐαγγελισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ τὴν ὑπ' Αὐτῆς Γέννησιν τοῦ Σωτῆρος, εὐηγγελίσθη εἰς τὸν κόσμον τὴν ἡμέραν τῆς παρὰ τοῦ Υἱοῦ Αὐτῆς σωτηρίας του. Ἐκείνη γενομένη Μήτηρ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἐγένετο Μήτηρ πάντων τῶν δεχομένων τὸν Λόγον Αὐτοῦ, πάντων τῶν Χριστιανῶν.

Καὶ ὡς τοιαύτη σήμερον προβάλλεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀλλ' οὐχὶ μόνον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας. Προβάλλεται ὡς Μήτηρ καὶ Προστασία, ὡς Ὑπέρμαχος καὶ Σκέπη καὶ ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς Γένους μας, τὸ ὁποῖον Τὴν ἐγνώρισεν ὡς Λαμπάδα ἐλπίδος καὶ ἐμψυχώσεως εἰς τὰς σκοτεινοτέρας ἡμέρας τῆς Χριστιανικῆς ἱστορίας του, ὡς Θρόνον τῶν ἱερωτέρων του ἰδανικῶν, ὡς Κλίμακα τῶν ὡραιοτέρων του ἀναβάσεων, ὡς Νεφέλην προστατευτικὴν εἰς τοὺς χρόνους τῶν σκληροτέρων του δοκιμασιῶν, ὡς Στάμνον πάγχρυσον τῶν ἀνακουφιστικωτέρων του δροσισμῶν, ὡς Σκηνὴν τῶν προσφιλεστέρων του Ἐθνικοθρησκευτικῶν ὀνείρων, ὡς Τράπεζαν τῶν εὐγενεστέρων του ἱκεσιῶν, ὡς Πύλην τῶν θριαμβευτικωτέρων του εἰσόδων καὶ παρελάσεων.

Ἰδοὺ διατί, τέκνα ἐν Κυρίῳ προσφιλῆ καὶ ἐπιπόθητα, εἶναι πλήρης δόξης ὁ οἶκος Κυρίου σήμερον. Διότι ἡγίασε τὸ σκήνωμα Αὐτοῦ ὁ Ὕψιστος. Διότι ὁ ἐκ τῆς Παρθένου σαρκωθεὶς εἶναι ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια, ὁ πολλάκις ἐργασάμενος ἐν τῷ γένει ἡμῶν μεγάλα τε καὶ θαυμαστά, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια.

Διὰ τοῦτο καὶ «εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ»: τὰ ὅσα ἐποίησε καὶ ποιεῖ ἐν μέσῳ ἡμῶν ὁ Κύριος. Εὐαγγελίζεσθε δὲ τὰς ἱστορικὰς ταύτας καὶ θεμελιώδεις ἀληθείας κυρίως πρὸς τὰ τέκνα ὑμῶν. Τὰς παρούσας γενεὰς καὶ τὰς ἐπερχομένας. Διὰ νὰ μὴ ἐπιλάθωνται τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἱερᾶς κληρονομίας.

Ἡ Εἰκοστὴ Πέμπτη Μαρτίου εἶναι ἡ ἡμέρα τοῦ σωτηρίου ἡμῶν. Τοῦ σωτηρίου ἡμῶν ὡς τέκνων τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς ἀπογόνων ἑνὸς λαοῦ, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐξελέξατο μεταξὺ πάντων τῶν λαῶν διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸ Εὐαγγέλιόν Του πρὸς τὰ Ἔθνη καὶ διὰ νὰ διδάξῃ μὲ τὸ παράδειγμά του «τὸ εἰς Χριστὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ Αὐτοῦ πάσχειν».

Τὴν ἀδιάψευστον αὐτὴν ἀλήθειαν ὀφείλομεν νὰ τὴν καθιστῶμεν ὁλοὲν καὶ περισσότερον γνωστὴν πρὸς τὰ τέκνα ἡμῶν, ἵνα μὴ παραρρυῶσι: διὰ νὰ μὴ παρασυρθοῦν ἀπὸ τὰ διάφορα ρεύματα, τὰ ὁποῖα διέρχονται κάτω ἀπὸ τὴν γέφυραν τῆς σημερινῆς μεταβατικῆς περιόδου.

Δὲν εἶναι εὔκολον νὰ ἀνθίσταται κανεὶς πρὸς τὰ ρεύματα ἐὰν δὲν ἔχῃ τὸ ἀπαραίτητον φυσικὸν καὶ ψυχικὸν σθένος. Εἶναι δ' ἀνάγκη νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ὅτι τοῦτο ἤρχισε νὰ μᾶς ἀπολείπῃ. Ἔχομεν ὑποστῆ ἀρκετοὶ ἀπὸ ἡμᾶς καὶ φυσικὴν καὶ ψυχικὴν φθοράν. Ἄλλως δὲν θὰ ἐπαρουσιάζομεν τὰ συμπτώματα, τὰ ὁποῖα παρουσιάζομεν, ὡς εἶναι ἡ ἀπεμπόλησις τῶν ἱστορικῶν μας πρωτοτοκίων ὡς Χριστιανικοῦ καὶ πεπολιτισμένου λαοῦ, χάριν ἑνὸς πινακίου φακῆς, τῶν εὐτελῶν δηλαδὴ κοσμικῶν ἀξιῶν τῆς σήμερον, καὶ ὅπως εἶναι ἡ προσπάθεια τῆς ἀποσείσεως ἀπὸ τοὺς ὤμους μας μερικῶν ἱστορικῶν, Ἑλληνορθοδόξων εἰς τὴν οὐσίαν, εὐθυνῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι εἴμεθα Ἀμερικανοὶ πολῖται. Οὐαὶ καὶ ἀλοίμονον, ἐὰν ἐφθάναμεν εἰς τὸ εὐθηνὸν συμπέρασμα, ὅτι ἡ σημερινὴ Ἀμερικανική μας ἰδιότης μᾶς ἀπαλλάττει ἀπὸ τὴν ἐντολὴν καὶ τὴν εὐθύνην νὰ καλλιεργῶμεν τὰ Ἑλληνορθόδοξα ἰδεώδη, ὡσὰν ταῦτα νὰ μὴ ἦσαν τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ προσφιλῆ Ἀμερικανικά μας ἰδεώδη. Ἡ ἰδία ἡ Ἀμερικανικὴ ἡμῶν Πατρὶς θὰ ἐθρήνει διὰ μίαν τοιαύτην θλιβερὰν παρερμηνείαν τοῦ καλῶς νοουμένου Ἀμερικανισμοῦ.

Διὰ τοῦτο καὶ ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι τὸ καθῆκον ἡμῶν τῶν μεγαλειτέρων τὴν ἡλικίαν, ὄχι μόνον δὲν ἐτελείωσεν, ἀλλὰ τώρα μόλις ἀρχίζει, διότι τώρα ἀρχίζει καὶ ἡ ἀποφασιστικὴ καμπὴ τῆς μέχρι τοῦδε πορείας μας.

Εὐλογημένη λοιπὸν καὶ τρισευλογημένη ἡ εἰκοστὴ πέμπτη Μαρτίου, ὡς ἱστορική, θρησκευτικὴ καὶ ἐθνικὴ ἐπέτειος, ἀλλ' εὐλογημένη καὶ τρισευλογημένη καὶ ὡς ἀφετηρία πρὸς νέον ξεκίνημα καὶ νέαν τοποθέτησίν μας, ὡς Ἑλληνοαμερικανῶν, μέσα εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ἀγῶνος τῆς νέας μας Πατρίδος, ἡ ὁποία

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

(Λόγος ἐκφωνηθεὶς τῇ Κυριακῇ τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος, Νέας Ὑόρκης).

Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. κ. ΙΑΚΩΒΟΥ

«Τὴν σωτηρίαν, ἣν ὁ πρῶτος ἡμῶν ἀθλοθέτης καὶ ἀθλοδότης καὶ στεφανίτης ἐν μέσῳ τῆς γῆς κατειργάσατο, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ταύτην ἐν πανηγύρει ἑορτάζομεν, εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραινόμενοί τε καὶ συναγαλλόμενοι».

(Συνοδικὸν τῆς Ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Ζ΄. Συνόδου «ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας»)

ΤΗΝ σωτηρίαν, ἡ ὁποία μᾶς προσφέρεται ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξόν μας πίστιν, αὐτὴν καλούμεθα νὰ οἰκειοποιηθῶμεν, ὑπὸ τῆς Μητρός μας Ἐκκλησίας, πάντοτε μέν, ἰδίᾳ ὅμως σήμερον. Σήμερον ποὺ εἶναι ἡ μεγάλη καὶ λαμπρὰ ἐπέτειος τῆς κατισχύσεως καὶ τοῦ θριάμβου τῆς Ὀρθοδοξίας, ποὺ ἐσημειώθη κατὰ τὸν Η΄. αἰῶνα, διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ πολλάκις κατόπιν.

Τὸ Συνοδικὸν τῆς Ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Ζ΄. Συνόδου ὡς ἐξῆς ἐκφράζεται διὰ τὴν δύναμιν ἡ ὁποία ἐπέφερε τὴν νίκην ἐκείνην: «Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν». Πόσον ἐπιτυχῶς ποὺ ὁρίζει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης τὴν δύναμιν τῆς πίστεως. «Αὕτη — λέγει — ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν». (Α΄. Ἰωάννου 5, 4).

Καλούμεθα ἑπομένως ἀπὸ τὴν Ἁγίαν μας Ἐκκλησίαν διὰ μίαν νίκην καὶ ἡμεῖς σήμερον. Διὰ μίαν νίκην, ποὺ ὀφείλομεν ὡς Ὀρθόδοξοι νὰ καταγάγωμεν εἰς τὰς ἡμέρας μας. Καὶ ἡ νίκη αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας μας. Τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ ἡ Ὀρθοδοξία μας διέρχεται σήμερον μίαν ἐσωτερικὴν κρίσιν, ἡ ὁποία μόνον ἐκ τῶν ἔνδον εἶναι δυνατὸν νὰ καταπολεμηθῇ. Αὐτὸ ὅμως θὰ ἐσήμαινε κατ' ἀνάγκην ἀγῶνα ἐκ μέρους μας καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι ποὺ διερωτῶμαι: Εἴμεθα ἱκανοὶ ἢ ἕτοιμοι δι' ἕνα ἀγῶνα, πνευματικὸν εἰς τὴν οὐσίαν του, ποὺ θὰ ἀπαιτήσῃ σύνταξιν καὶ παράταξιν ὁμόψυχον ὅλων τῶν ἀπομενουσῶν πνευματικῶν δυνάμεών μας;

Ἡ στάσις μας κατὰ τὰ τελευταῖα κυρίως ἔτη ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει στάσις ἐν πολλοῖς ὄχι ἀδιάφορος, οὐχὶ ὅμως καὶ μαχητική. Ἐζητήσαμεν ἐξωτερικὴν καὶ συμβατικὴν ἀναγνώρισιν τῆς Ὀρθοδοξίας μας ὡς μείζονος θρησκείας (Major Faith) χωρὶς νὰ τὴν ἔχωμεν προβάλει ὡς τοιαύτην ἡμεῖς οἱ ἴδιοι. Εὑρισκόμεθα ἀκόμη ἐν πολλοῖς εἰς τὸ περιθώριον τῆς νέας μας καταστάσεως ἐδῶ χωρὶς νὰ ἐφελκύωμεν τὴν προσοχὴν οὔτε κἂν τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν ἢ θρησκευμάτων, διότι δὲν ἐμφανιζόμεθα ἀκόμη ὡς Ἐκκλησία, ἀλλ' ὡς κοινότης, καὶ πολλοὶ ἐξ ἡμῶν καὶ ἐκ τῶν κληρικῶν καὶ ἐκ τῶν λαϊκῶν ἐξακολουθοῦμεν νὰ προβάλλωμεν ἑαυτοὺς καὶ ὄχι τὴν Ἐκκλησίαν μας.

Ἐν ὄψει αὐτῆς τῆς πραγματικότητος διερωτᾶται ὁ καθείς, δικαίως νομίζω, ἐὰν εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ ἀντιμετωπίσωμεν ἀποτελεσματικῶς τὴν ἐσωτερικὴν κρίσιν, ποὺ διέρχεται ἡ Ὀρθοδοξία μας τὴν στιγμὴν μάλιστα ποὺ εἴμεθα τόσον πρόθυμοι νὰ ὑποτάξωμεν τὸν ἑαυτόν μας εἰς τὸν χρηστὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ καθήκοντός μας πρὸς Αὐτὸν καὶ τὴν Ἁγίαν Ὀρθοδοξίαν μας.

Ἴσως ἐπιβάλλεται μία διασάφησις εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας δὲν εἶναι ἡ Κοινότης μας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μάλιστα, ποὺ ἀντιλαμβανόμεθα τὴν Κοινότητα εἰς τὰς ἡμέρας μας. Ἡ κοινότης μας εἶναι ἕνας ἀνθρωποκατασκεύαστος ὀργανισμός, ἐνῷ ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ ἴδιος, ἡ πίστις καὶ ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ταμιοῦχος τῆς σωζούσης Χάριτος καὶ ἀληθείας.

Δὲν πρέπει ἑπομένως νὰ συγχέωμεν τὰ ἀσύγχυτα. Ἡ Ὀρθοδοξία μας κατὰ τοσοῦτον μόνον συνδέεται

ἀγωνιᾷ διὰ τὴν προβολήν της εἰς τὴν διεθνῆ σκηνὴν ὡς χώρας ἀντλούσης τὴν δύναμίν της ἀπὸ τὰς θρησκευτικάς, πνευματικὰς καὶ ἠθικὰς ἀξίας.

Ἓν ὅθεν τυγχάνει τὸ χρέος μας σήμερον: νὰ ἀνανήψωμεν· νὰ ἀποκαθάρωμεν ἑαυτούς, νὰ ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν τάξιν τὴν ἐκτροχιασθεῖσαν ἐν μέρει διανόησιν, γλῶσσαν καὶ γραφίδά μας, νὰ πείσωμεν τὸν ἑαυτόν μας καὶ τοὺς ἄλλους, ὅτι δυνάμεθα νὰ ὁμιλῶμεν μὲ συναίσθησιν, σωφροσύνην καὶ εὐθύνην· νὰ ἀφιερώσωμεν τέλος ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἔννοιαν καὶ πραγματικότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος καὶ νὰ ἀποδείξωμεν, ὅτι εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ κρατήσωμεν ὑψηλὰ τὰς ἐννοίας ταύτας μὲ φόβον Θεοῦ, μὲ πίστιν, μὲ εἰλικρίνειαν καὶ μὲ ταπείνωσιν. Μόνον τότε θὰ εἴμεθα ἄξιοι τῆς εἰκοστῆς πέμπτης Μαρτίου: τῆς παλιγγενεσίας μας, ὡς τέκνων Θεοῦ καὶ ὡς τέκνων τῆς Πατρίδος τῶν Πατρίδων.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἐπικαλούμενοι ἐπὶ πάντας ὑμᾶς τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ διαρκῆ τὴν προστασίαν τῆς Ὑπερμάχου Στρατηγοῦ ἐπὶ τὸ γένος ἡμῶν, διατελοῦμεν,

Μετὰ θερμῆς πατρικῆς στοργῆς,
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν
† Ὁ Ἀμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ

μὲ τὴν σημερινὴν κοινότητα — ὅτι ἀποτελεῖ τὴν θεωρητικὴν πίστιν τῆς τελευταίας, ὄχι ὅμως καὶ τὴν ζωήν της. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλοι συμφωνοῦμεν εἰς αὐτό, ὅπως καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα. Ἐκεῖ ὅμως, ὅπου δὲν συμφωνοῦμεν εἶναι, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία μας διὰ νὰ σωθῇ πρέπει νὰ σωθῇ πρῶτον μέσα μας καὶ μάλιστα ἐν τῷ συνόλῳ της. Ὄχι κολοβωμένη, ἀποχρωματισμένη ἢ ἀφελληνισμένη, ὅπως φαίνεται νὰ ἠρχίσαμεν ἤδη νὰ παραδεχώμεθα. Ἡ Ὀρθοδοξία δὲν εἶναι μία Ἐκκλησία. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Ἀπὸ τὴν διάσωσιν τῆς ἀκεραιότητος, τῆς θεϊκῆς καὶ ἱστορικῆς καὶ δογματικῆς καὶ ἠθικῆς καὶ μυστηριακῆς καὶ λειτουργικῆς καὶ ἱεραποστολικῆς καὶ ἀγωνιστικῆς ἀκεραιότητός της ἐξαρτᾶται ἡ διάσωσις αὐτοῦ τούτου τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁσάκις ἡ ἀκεραιότης αὐτὴ ἐκινδύνευσεν, ἐκινδύνευσεν ὄχι ἁπλῶς ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀλλὰ κάθε Ἐκκλησία. Ἀπὸ τὴν διάσπασιν τῆς ψυχικῆς της ἀκεραιότητος προῆλθεν ἡ διάσπασις καὶ τῆς ὀργανικῆς της ἀκεραιότητος καὶ ἡ διαίρεσίς της εἰς Ἐκκλησίαν τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς, εἰς ἐκκλησίαν τῆς παραδόσεως καὶ τῆς αἱρέσεως, εἰς ἐκκλησίαν-κράτος καὶ εἰς ἐκκλησίαν-ἄναρχον, εἰς ἐκκλησίας ἀνταγωνιστικὰς καὶ ἀντιμαχομένας, εἰς ἐκκλησίας-αὐτοκεφάλους καὶ ἀκεφάλους, εἰς ἐκκλησίας-μερίσματα τοῦ Χιτῶνος τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν ἀκεραιότητά μας τὴν ψυχικὴν πρὸς τὸ παρελθόν, τὸ τίμιον καὶ ἅγιον παρελθὸν τῆς Ὀρθοδοξίας μας, πρέπει νὰ τὴν φυλάξωμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Ὡς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων τῆς ὅλης μας ὑπάρξεως. Τονίζω δὲ τὴν ἀνάγκην ταύτην μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς καὶ τῆς φωνῆς μου, διότι βλέπω διασπαστικὰς τάσεις, αἱ ὁποῖαι παρουσιάζονται ὑπὸ τὸ ἀπατηλὸν προσωπεῖον τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς Ὀρθοδοξίας.

Εἶναι δὲ αὗται αἱ ἑξῆς: (α) Ἡ τάσις νὰ χαραχθῇ μία ὁριστικῶς διαχωριστικὴ γραμμὴ μεταξὺ τῆς παλαιᾶς γενεᾶς καὶ τῆς νέας, ὡσὰν νὰ μὴ ἦσαν μ ί α. Ὡσὰν ἡ παλαιὰ γενεὰ νὰ μὴ ἦτο ἡ μήτηρ τῆς νέας, καὶ ἡ νέα θυγάτηρ τῆς παλαιᾶς. Ἡ τάσις αὐτὴ εἶναι τόσον περισσότερον ἐπικίνδυνος, ὅσον δὲν εἶναι γενεαλογικῶς μόνον διασπαστική, ἀλλὰ καὶ ἰδεολογικῶς καὶ ἐθνικῶς καὶ ψυχικῶς. Οἱ χαράσσοντες δηλ. τὴν διαχωριστικὴν γραμμὴν μεταξὺ τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας γενεᾶς ἐπιζητοῦν νὰ ἀπομακρύνουν τὴν νέαν ἀπὸ ὅ,τι ἐθεωρεῖτο καὶ διεκρατεῖτο ὡς ἱερὸν καὶ ὅσιον ἀπὸ τὴν παλαιάν, ὅπως ἡ ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἔννοια τῆς Πατρίδος, ὅπως ἡ ἔννοια τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ καθήκοντος, ὅπως ἡ ἔννοια τῆς θρησκοφυλετικῆς μας ἐπιβιώσεως καὶ διαιωνίσεως. Ἐνδιαφέρονται, λέγουν, διὰ μίαν Ὀρθοδοξίαν ὑπερεθνικήν, διὰ μίαν Ὀρθοδοξίαν ἀπηλλαγμένην ἀπὸ ἐθνικισμούς, διὰ μίαν Ὀρθοδοξίαν Ἀμερικανικήν, ὡσὰν νὰ ἠρνήθη ποτὲ ἡ Ὀρθοδοξία τὸν οἰκουμενικόν της χαρακτῆρα.

Ἡ δευτέρα τάσις εἶναι ὅπως ἀποκοπῇ ἡ ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθοδοξία μας ἀπὸ τὴν φυσικήν της πηγήν, ἤτοι τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Μητέρα Πατρίδα, καὶ νὰ ἀναζητήσῃ νέαν γραμμὴν ζωῆς ἐδῶ, ὅπου αἱ γραμμαὶ ζωῆς εἶναι τόσον πολλαί, ὅσον καὶ αἱ προσωπικαί μας ἀντιλήψεις. Ἴσως αὐτὴ ἡ τάσις νὰ εἶναι ἀκόμη λανθάνουσα, ὄχι τόσον ἐμφανής. Καλλιεργεῖται ὅμως μὲ ἐπιμέλειαν ἀπὸ ἀρκετοὺς λαϊκοὺς καὶ κληρικούς, ποὺ ἐπιδιώκουν παιδικὰς δραματοποιήσεις τῆς πραγματικότητος, ἀντὶ μιᾶς σοβαρᾶς ἀντιμετωπίσεώς της. Κινοῦνται, λέγουν, ἐξ ἐνδιαφέροντος πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ ἐκ σεβασμοῦ τάχα πρὸς τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος, κατ' αὐτούς, εἶναι ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀγάπης, ἐκ μέρους τῆς Γενετείρας καὶ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡ τρίτη εἶναι ἡ ἀποκεντρωτικὴ τάσις. Ἴσως νὰ μὴν ἔχῃ πολλοὺς εἰς τὰς τάξεις της ἀκόμη, ἀλλ' ὑπάρχει. Τὸ τραγικώτερον δὲ εἶναι, ὅτι ἐμφανίζεται ἢ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς κοινοτικῆς αὐτονομίας ἢ ὑπὸ τὸ σύνθημα «σώσετε τὰ παιδιά μας». Ἀρκεῖ λόγου χάριν νὰ ὑπάρξῃ ἕνας ὡρισμένος ἀριθμὸς οἰκογενειῶν κάπου, διὰ νὰ ἀρχίσῃ μία διασπαστικὴ κίνησις, ποὺ γίνεται, εἰς μερικὰς μὲν περιπτώσεις λόγῳ μετακινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, εἰς τὰς περισσοτέρας ὅμως ἁπλῶς διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν Ἐκκλησίαν μας «μέσ' τὰ πόδια μας». Τὸ πνεῦμα τοῦ κόπου, τοῦ μόχθου, τῆς θυσίας ἤρχισε νὰ γίνεται σπανιώτερον. Καὶ αὐτὸ θὰ φέρῃ σοβαρὸν κλονισμὸν καὶ φθορὰν ὄχι μόνον εἰς τὰς παλαιοτέρας Κοινότητας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν μας. Διότι ἡ Ὀρθοδοξία ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε παράγων ὄχι ἱκανοποιήσεως τῶν φυσικῶν ἀλλὰ τῶν πνευματικῶν μας ἀναγκῶν. Οἱ ἀκολουθοῦντες τὴν τάσιν αὐτὴν θέλουν μίαν Ὀρθοδοξίαν κατ' ἀρέσκειαν καὶ βούλησιν. Ὄχι μίαν Ὀρθοδοξίαν, πρὸς τὴν ὁποίαν νὰ ρυθμίζουν τὴν ζωήν των.

Ἡ τετάρτη τάσις, ἐν τέλει, εἶναι ὁ ἄκρατος θρησκευτικὸς φιλελευθερισμός μας, τὸν ὁποῖον ὀνομάζομεν broad-mindedness ἢ liberalism. Γινόμεθα, ἐξαίφνης, μερικοὶ ἀπὸ ἡμᾶς ἰσοπεδωταὶ τῶν πάντων. Ἓν εἶδος «Χριστιανῶν πανθεϊστῶν». Ἄλλοι ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ κυρίως οἱ ἐπιστημονόπληκτοι, αὐτοκηρύσσονται ἀγνωστικισταί. Ἄλλοι διὰ λόγους ἀτομικῶν των συμφερόντων παρουσιάζονται Καθολικοὶ μὲ τοὺς Καθολικούς, Προτεστάνται μὲ τοὺς Προτεστάντας, τὰ πάντα μὲ τοὺς πάντας ἀρκεῖ νὰ πλατύνῃ ὁ κύκλος τῶν ἐπιχειρήσεών των. Ἄλλοι τέλος ἐμφανίζονται ὡς ἀναμορφωταί, ὄχι δυστυχῶς τοῦ ἑαυτοῦ των, ἀλλὰ τῆς Ὀρθοδοξίας, τὴν ὁποίαν τὴν θέλουν ὅπως τάχα τὸ ἐπιβάλλουν οἱ καιροί. Συγχρονισμένην καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ εἰς τὴν μουσικὴν καὶ εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ εἰς τὴν δογματικὴν καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ εἰς τοὺς κανόνας καὶ εἰς τὰς παραδόσεις, ὡσὰν ἡ Ὀρθοδοξία νὰ μὴν εἶχε ἱστορίαν, νὰ μὴν ἔχῃ ἀρχάς,

νὰ μὴν ἔχῃ σπονδυλικὴν στήλην, νὰ μὴ κατέχῃ τὴν ἀπόλυτον θρησκευτικὴν ἀλήθειαν.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἐπιθυμῶ νὰ κάμω μίαν ἐρώτησιν: Βλέπετε εἰς τὰς τάσεις αὐτὰς τίποτε τὸ πραγματικῶς Ὀρθόδοξον; Τίποτε, ποὺ θὰ ἔκαμε ἰσχυροτέραν τὴν πνευματικὴν ἀκτινοβολίαν τῆς Ὀρθοδοξίας μας καὶ τὴν ἐπιβολήν της εἰς τὴν ἐδῶ ζωήν μας; Τίποτε, ποὺ νὰ συνετέλει θετικῶς εἰς τὴν ἐπιβίωσιν καὶ διαιώνισιν τῆς Ἁγίας μας Ὀρθοδοξίας; Ἡ Ὀρθοδοξία μας μόνον μέσα εἰς τὰ φυσικά της πλαίσια, τοῦ ἀφόγου ἤθους της καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ της πνεύματος, εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιβιώσῃ, καὶ μόνον ὡς οἰκουμενικὴ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποστολῆς της.

Ἀλλὰ τί πρέπει νὰ γίνῃ λοιπὸν διὰ νὰ καταγάγωμεν τὴν νίκην καὶ νὰ ἐξουδετερώσωμεν τοὺς κινδύνους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν δημιουργήσει τὴν τρομερὰν ἐσωτερικὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν διέρχεται ἡ Ὀρθοδοξία μας πανταχοῦ μέν, πρὸ παντὸς ὅμως ἐδῶ σήμερον;

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο θὰ προσπαθήσω νὰ ἀπαντήσω ὅσον περισσότερον ὑπευθύνως ἠμπορῶ. Ἀντλῶ δὲ τὰς ἀπαντήσεις μου ἀπὸ τὴν προσωπικήν μου πίστιν καὶ ἀπὸ τὰς διαπιστώσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμα ἐπὶ τῶν εἰς τὴν Βόρειον καὶ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ τὸν Καναδᾶν κατεσπαρμένων Κοινοτήτων μας καὶ πιστῶν μας.

Α΄. Διὰ νὰ ζήσῃ ἡ Ὀρθοδοξία μας εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀρχίσωμεν νὰ τὴν ζῶμεν ἡμεῖς. Καὶ ὄχι ἁπλῶς ὡς παράδοσιν, ἀλλ' ὡς πνεῦμα ζωοποιοῦν. Ἡ Ὀρθοδοξία μας δὲν εἶναι ἁπλῶς σύστημα θεολογικῶν θεωριῶν ἢ ἠθικῶν παραγγελμάτων. Εἶναι τρόπος ζωῆς, θετικός, θετικώτατος, ποὺ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπαραίτητον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἰσορροπίαν μεταξὺ τῶν πιστευομένων καὶ τῶν πραττομένων, μεταξὺ τῶν λόγων του καὶ τῶν πράξεών του, μεταξὺ τῆς συνειδήσεώς του καὶ τῶν διαφόρων ἐσωτερικῶν ἢ ἐξωτερικῶν ἐπιρροῶν.

Β΄. Διὰ νὰ νικήσῃ ἡ Ὀρθοδοξία μας καὶ νὰ ἐξέλθῃ ἰσχυροτέρα ἀπὸ τὴν κρίσιν της πρέπει νὰ νικήσωμεν ἡμεῖς τὸν ἑαυτόν μας, τὸν ἐν πολλοῖς ἀνορθόδοξον καὶ ἀντορθόδοξον, καὶ νὰ ἐξέλθωμεν ἡμεῖς ἰσχυρότεροι ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν διερχόμεθα. Παραδέχομαι ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποφύγωμεν τὴν σημερινὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν καὶ ἄλλοτε ὠνόμασα κρίσιν πνεύματος, συνειδήσεως, κρίσεως καὶ ἤθους. Ἐὰν ἀνατάμωμεν σήμερον τὸν λεγόμενον ἐσώτερον ἢ πνευματικὸν ἑαυτόν μας (καὶ ἔχομεν κάποιον ἐσώτερον ἑαυτόν μας) ἴσως νὰ μὴ στάξῃ οὔτε σταγὼν αἵματος. Τόσον μᾶς λείπει τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ. Ὁ εὐδαιμονισμὸς καὶ ὡς βίωμα καὶ ὡς τάσις ἔχει ἀντικαταστήσει ἐν ἡμῖν τὸ ἐν Χριστῷ ζῆν, τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ μόνον βίωμά μας. Εἰς τὴν νίκην ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας μόνον ὁ Χριστὸς δύναται νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ ἐὰν ταχθῶμεν ὑπὸ τὰς ἐντολάς Του. Διότι εἶναι ὁ μόνος εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου ποὺ ἐνίκησε τὸν ἄνθρώπινον ἑαυτόν Του καὶ ὑπέταξε τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ θέλησίν Του εἰς τὴν Θείαν.

Γ΄. Διὰ νὰ ἐξουδετερώσωμεν τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους γεννοῦν διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν μας αἱ διασπαστικαί μας τάσεις πρέπει νὰ πειθαρχήσωμεν πρῶτον εἰς τὴν φωνὴν τῆς Ὀρθοδόξου μας συνειδήσεως, ἐὰν ἔχωμεν. Καὶ ἡ φωνὴ τῆς Ὀρθοδόξου μας συνειδήσεως μᾶς ἐπιτάσσει ἀπόλυτον σεβασμὸν καὶ ὑποταγὴν εἰς τὴν φωνὴν τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν εἶναι δυνατὸν οὔτε νὰ κατασιγᾶται οὔτε νὰ περιορίζεται ἀπὸ ἄλλας φωνάς. Διότι εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι Ἐκεῖνος καὶ Ἐκεῖνος εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Ἡμεῖς δὲ δὲν εἴμεθα τίποτε ἄλλο παρὰ μέλη τοῦ σώματός Του, μὲ ἓν λειτούργημα: νὰ διακρατῶμεν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. (Ἐφεσ. 4, 3).

Δ΄. Διὰ νὰ καταγάγωμεν τὴν νίκην, διότι ὡς Ὀρθόδοξοι πρέπει πάντοτε πνευματικὰς καὶ ἠθικὰς νίκας νὰ κατάγωμεν, ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ βεβαίως καὶ τῆς Ἐκκλησίας Του, ὀφείλομεν νὰ ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν τάξιν τοὺς φλυάρους καὶ ἀτάκτους λογισμούς μας. Εἴμεθα ἔκγονοι τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου κολυμβήθρας καὶ Ἐκκλησίας. Δὲν εἴμεθα οὔτε ξένοι οὔτε νόθοι. Εἴμεθα οἰκεῖοι Θεοῦ, ὅπως λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, καὶ συμπολῖται τῶν ἁγίων. (Ἐφεσ. 2, 19). Νέφη μαρτύρων πλαισιώνουν σήμερον, Κυριακὴν τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ πάντοτε, τὸν ὁρίζοντα τῆς θρησκευτικῆς μας ζωῆς. Ἡγεῖται δὲ τῶν μαρτύρων τούτων ὁ Ἀρχηγὸς καὶ Τελειωτὴς τῆς πίστεώς μας, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. (Ἑβρ. 12, 2). Ὁ ἀγὼν μᾶς ἀναμένει. Ὁ δρόμος ἀνοίγεται ἐμπρός μας, στενὸς καὶ ἀνηφορικός, διότι ὁδηγεῖ εἰς τὴν νίκην καὶ τὴν δόξαν.

Ὅσοι πιστοὶ λοιπόν, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, καὶ ὅσοι εἰλικρινῶς ἐνδιαφερόμεθα διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν ἂς ἀποθέσωμεν, ἂς πετάξωμεν μακρυά, ἀπὸ τὴν διανόησίν μας καὶ τὴν καρδίαν μας, κάθε τι ξένον πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν. Ἂς περιζώσωμεν τὴν ὀσφὺν ἡμῶν ἐν ἀληθείᾳ. (Ἐφεσ. 6, 14). Εἶναι ἀνάγκη νὰ δειχθῶμεν ἀληθεῖς ἐπὶ τέλους. Ἀληθεῖς ἔναντι τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ ἔναντι τοῦ Θεοῦ.

Ἀντιλαμβάνεσθε ὅτι ὁμιλῶ μὲ πόνον. Μὲ πόνον, τὸν ὁποῖον μοῦ γεννᾷ ἡ πραγματικότης καὶ ἡ εὐθύνη. Ἀποβλέπω ὅμως πρὸς μίαν χαρὰν μὲ τὴν συνεργασίαν σας. Τὴν χαρὰν τοῦ θριάμβου τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου της κύκλου καὶ εἰς τὰς διεκκλησιαστικάς της σχέσεις, διότι αὐτὴ ἀντιπροσωπεύει τὴν ΜΙΑΝ Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. «Πληρώσατέ μου λοιπὸν τὴν χαράν: φρονῆτε τὸ αὐτὸ ἀδελφοί, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι (Φιλ. 2, 1-3), τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες (Φιλ. 1, 30) καὶ εἰς ἓν ἀποβλέποντες: ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός». Διότι ὁ θρίαμβος τῆς Ὀρθοδοξίας δὲν εἶναι παρὰ ὁ θρίαμβος τοῦ Χριστοῦ.

Η ΕΙΣ ΝΟΤΙΟΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ Κ.Κ. ΙΑΚΩΒΟΥ

Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐν μέσῳ τῶν παιδίων τοῦ Σχολείου τῆς Ἑλλην. Κοινότητος Rio de Janeiro, Βραζιλίας.

ΑΚΡΙΒΩΣ δέκα μῆνας μετὰ τὴν ἄφιξιν αὐτοῦ εἰς Ἀμερικήν, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου κ. κ. Ἰάκωβος ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς χώρας ἡμῶν τὴν πρωΐαν τῆς 1ης Φεβρουαρίου, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν εἰς τὰς Δημοκρατίας τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Εἰς τὸ τεῦχος τοῦτο τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ» περιγράφομεν ἐν γενικαῖς μόνον γραμμαῖς τὴν ἱερὰν πράγματι πορείαν τοῦ Σεπτοῦ ἡμῶν Ποιμενάρχου. Τὸ δὲ ἑπόμενον τεῦχος θὰ ἀφιερωθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἐν Νοτίῳ Ἀμερικῇ σπουδαιοτάτης σημασίας ποιμαντορικὸν ἔργον τοῦ Σεβασμιωτάτου, ὁπότε θὰ γίνῃ καὶ λεπτομερὴς περιγραφὴ τῶν πόλεων, κοινοτήτων καὶ ἐνοριῶν εἰς τὰς ὁποίας ζοῦν οἱ Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι ἀδελφοί μας τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

* * *

Συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἱερέως Κωνσταντίνου Καζάνα, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἔφθασεν εἰς Buenos Aires εἰς τὰς 3:00 π. μ. τῆς 2ας Φεβρουαρίου. Παρὰ τὸ προκεχωρημένον τῆς ὥρας, ἀνέμενον τὸν Ποιμενάρχην εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Ezeizas ὁ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος Ἐξοχ. κ. Γεώργιος Μπένσης μεθ' ὁλοκλήρου τῆς συνοδείας αὐτοῦ, ὁ ἱερὸς κλῆρος τῆς πρωτευούσης, οἱ κοινοτάρχαι καὶ ἀρκετοὶ Χριστιανοί. Μετ' ὀλίγας ὥρας ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε τὴν πρώτην Ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν αὐτοῦ ἐν τῷ λαμπρῷ ἱερῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς. Θὰ μείνῃ ἀλησμόνητος ἡ 2α Φεβρουαρίου τόσον διὰ τὴν εὐσεβῆ παροικίαν τοῦ Buenos Aires ὅσον καὶ διὰ τὸν Σεβασμιώτατον. Εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος θὰ περιγράψωμεν ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὴν συγκίνησιν τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, τὴν προσέλευσιν τῶν νηπίων κατὰ τὴν ὥραν τῆς Θείας Κοινωνίας, τὴν ὑπέροχον ἀνδρικὴν χορῳδίαν τοῦ Ναοῦ καὶ τὸ ἐμπνευσμένον κήρυγμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μας.

Μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν ὁλόκληρον τὸ ἐκκλησίασμα, μετὰ τῶν ἐπισήμων ἐκπροσώπων τῆς Ἀργεντινῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος, ὑπεδέχθη τὸν Σεβασμιώτατον εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Κοινοτικοῦ Κέντρου, ὅπου προσεφέρησαν ἀναψυκτικὰ καὶ τὸ πατροπαράδοτον εἰς ὅλας τὰς Λατινικὰς χώρας Vino de Honor.

Παρόμοιοι προϋπαντήσεις, ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις καὶ κατανυκτικαὶ Λειτουργίαι καὶ Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι ἔγιναν εἰς κάθε πόλιν καὶ χώραν τὰς ὁποίας ἐπεσκέφθη ὁ Σεβασμιώτατος.

Περιοριζόμεθα τώρα εἰς μίαν σύντομον περιγραφὴν τῆς περιοδείας διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ προσε-

Ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Εὐσέβιος Παπαστεφάνου ἐν μέσῳ τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἑλληνορθοδόξου Κοινότητος Καράκας, Βενεζουέλας, πρὸ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Κοινότητος.

χές. Μετὰ μίαν ἡμέραν ὁ Σεβασμιώτατος μετέβη ἀεροπορικῶς εἰς τὴν Χιλήν, ὅπου ἐπεσκέφθη τὰς Ἑλληνικὰς παροικίας τοῦ Santiago, Valparaiso, Nina del Mar καὶ τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Γερασίμου εἰς τὸ χωρίον Limache.

Ἐπιστρέψας καὶ πάλιν εἰς Buenos Aires ὁ Σεβασμιώτατος ἐπεσκέφθη τὰς Κοινότητας τοῦ Ταξιάρχου Μιχαὴλ καὶ Ἁγίου Νικολάου τῆς πρωτευούσης ὡς καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Κοινότητα Berisso τῆς Ἀργεντινῆς. Παντοῦ ἐτέλεσεν Ἑσπερινοὺς καὶ ἐκήρυξε τὸν Θεῖον Λόγον. Ἐπεσκέφθη τὰς αἰθούσας τῶν σχολείων, τῶν κοινοτικῶν κτιρίων καὶ συνεσκέφθη μετὰ τῶν ἱερέων, κοινοταρχῶν καὶ λοιπῶν ἐκπροσώπων τῆς ὠργανωμένης ὁμογενείας.

Ἐν Buenos Aires ἐπίσης ὁ Σεβασμιώτατος ἐπεσκέφθη ἐκ μέρους τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, Dr. Arturo Frondizi, καὶ τοὺς Πρεσβευτὰς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας. Ἐπειδὴ δὲ συνέπεσε νὰ συνεδριάζῃ τότε εἰς τὸ Buenos Aires καὶ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ὁ Σεβασμιώτατος, ὡς Πρόεδρος τῆς μεγάλης ταύτης διεθνοῦς ὀργανώσεως, παρηκολούθησε καὶ τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου τούτου.

Τὴν πρωΐαν τῆς 13ης Φεβρουαρίου ἔφθασεν ὁ Σεβασμιώτατος εἰς Montevideo, Uruguay. Ἐκεῖ ἐπανελήφθησαν τὰ ὅσα περιεγράψαμεν ἀνωτέρω. Ὁ ὑπέροχος Ἱερὸς Ναὸς καὶ ὅλον τὸ κοινοτικὸν συγκρότημα ὡς καὶ ὁ ἐνθουσιώδης, εὐσεβὴς καὶ φιλόξενος Ἑλληνορθόδοξος πληθυσμὸς τῆς ὡραιοτάτης Uruguay ἀφῆκαν ἀρίστας ἐντυπώσεις. Ἐν Montevideo ἵδρυσεν ὁ Σεβασμιώτατος καὶ τμῆμα τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησεν ἀμέσως τὸ ὁμοιόμορφον καταστατικὸν τῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἐν Βραζιλίᾳ μετὰ ταῦτα ἐπεσκέφθη ὁ Σεβασμιώτατος τὰς Ἑλληνικὰς παροικίας ἐν Sao Paulo, Florianopolis καὶ Rio de Janeiro. Εἰς μὲν τὴν γραφικὴν Φλωριανόπολιν ἔψαλε Δοξολογίαν καὶ ἐτέλεσεν Ἑσπερινόν, κηρύξας δίς, καὶ συνεσκέφθη μετὰ τῶν κοινοταρχῶν καὶ τῆς ὁλομελείας τῆς ἀρχαιοτέρας ταύτης Κοινότητος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Ἵδρυσε δὲ καὶ Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα βάσει τοῦ ὁμοιομόρφου καταστατικοῦ. Εἰς δὲ τὸ Sao Paulo καὶ Rio de Janeiro ὁ Σεβασμιώτατος συνεσκέφθη μετὰ τῶν ἐπισήμων ἐκπροσώπων τῆς Ἑλλάδος, τῶν κοιοταρχῶν καὶ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ Χριστιανῶν, οἵτινες προσῆλθον κατὰ διαφόρους ὥρας πρὸς συνάντησιν τοῦ Ποιμενάρχου. Καὶ εἰς τὰς τρεῖς πόλεις τῆς Βραζιλίας κατεβλήθη εἰλικρινεστάτη προσπάθεια ἵνα γίνῃ ἀναπροσαρμογὴ τῶν κοινοτικῶν καταστατικῶν πρὸς τὸ Καταστατικὸν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἐκεῖ δὲ ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἀκόμη Ἱεροὶ Ναοὶ ἐδόθησαν αἱ δέουσαι κατευθύνσεις.

Ἐν τέλει ἐπεσκέφθη ὁ Σεβασμιώτατος τὸ Caracas, Venezuela, ὅπου ἐπὶ δύο ἡμέρας συνεσκέφθη μετὰ τῶν κοινοταρχῶν καὶ τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως ἵνα ἐπιτευχθῇ ἡ ὀργάνωσις Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος καὶ ἡ οἰκοδομὴ Ἱεροῦ Ναοῦ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τῶν ὁμογενῶν.

Μετὰ τὴν κοπιαστικὴν ταύτην περιοδείαν, καθ' ἣν διήνυσεν ὁ Σεβασμιώτατος ἄνω τῶν 15,000 μιλίων, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ τὸ ἀπόγευμα τῆς 27ης Φεβρουαρίου πλήρης ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν νέαν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν ἡ ὁποία ἤρχισε νὰ διαμορφοῦται εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικήν.

Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἐκ τῆς σειρᾶς ἄρθρων: Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1959

Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. ΙΑΚΩΒΟΥ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸ τελευταῖον ἐκ τῆς σειρᾶς περισπουδάστων ἄρθρων τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὸν «Ἀπόστολον Ἀνδρέαν» ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία κατὰ τὸ Ἔτος 1959». Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Πάπα Ρώμης Ἰωάννου ΚΓ΄. ἐξαγγελθεῖσαν σύγκλησιν «Οἰκουμενικῆς» Συνόδου, ἥτις «ἐν τῇ παρόδῳ τῶν μηνῶν ἐφάνη, ὅτι προσλαμβάνει μορφὴν ἐνδορρωμαϊκήν», ὅτι εἶναι «μία ἁπλῆ Καθολικὴ Σύνοδος ἢ εἰδικώτερον συνέχεια τῆς Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ». Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο συνεχίζει ὁ Σεβασμιώτατος καὶ βαθυστόχαστος συντάκτης τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου.

ΑΠΟ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Παπικῆς ἀνακοινώσεως, πᾶσαι αἱ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι, ὡς καὶ οἱ Ἡγέται αὐτῶν ἐξεδήλωσαν τὸ ζωηρὸν αὐτῶν ἐνδιαφέρον καίτοι τὰ διδάγματα τοῦ παρελθόντος δὲν παρέσχον ἔδαφος δι' ὑπερβολικὴν αἰσιοδοξίαν.

Οἱ Ὀρθόδοξοι, προπορευομένου πάντοτε τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἔχοντες ἐξ ἀρχῆς ἐνδοιασμούς, ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Συνόδου ταύτης, διεκήρυξαν, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ἅπαξ ἔτι, ὅτι ὑποδέχονται εὐχαρίστως πᾶσαν πρωτοβουλίαν καὶ προσπάθειαν διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ἑνότητος μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

Τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματα ταῦτα τῶν Ὀρθοδόξων ἀπήχησε τὸ ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους μήνυμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, χαιρετίζουσα τὴν ἐκ τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης ἔκκλησιν πρὸς εἰρήνην ἐν συναισθήσει τοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα κοινοῦ χρέους τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἡγετῶν, κατέστησε φανερὰν τὴν ἐπιθυμίαν Αὐτοῦ περὶ συναντήσεως αὐτῶν κατά τινα τρόπον «τοὐλάχιστον τό γε νῦν ἐπὶ ἐδάφους, πρακτικοῦ καὶ ἐν πνεύματι ἰσότητος, δικαιοσύνης καὶ ἀλληλοσεβασμοῦ».

Ὁ Παναγιώτατος ἀνέπτυξε τὰς σκέψεις Αὐτοῦ ταύτας καὶ εἰς ἄλλας εὐκαιρίας, ὡς καὶ κατὰ τὴν Ἱερὰν Πορείαν, κάμνων ἀντιδιαστολὴν μεταξὺ τῆς **ἑνώσεως,** ἥτις ὡς ἀποτελεσθὲν ἀγαθὸν τοῦ παρελθόντος εὑρίσκεται ἐκτὸς τῆς σημερινῆς πραγματικότητος καὶ εἶναι ἀνέφικτον καθ' ἑαυτό, καὶ τῆς **ἑνότητος,** τῆς ὁποίας, ὑπὸ μορφὴν εἰλικρινοῦς ἀδελφικῆς συνεργασίας καὶ κοινωνίας ἐν ἀγάπῃ καὶ πνεύματι Χριστοῦ, ἔχομεν σήμερον ὑπὲρ ποτε καὶ ἄλλοτε, ἀνάγκην καὶ δυνάμεθα κάλλιστα νὰ προαγάγωμεν, ὑπὸ τύπον Συνομοσπονδίας Ἐκκλησιῶν ἢ ἐν τῷ σχήματι τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ ὁποίῳ συνεργάζεται ὑπευθύνως καὶ συνειδητῶς ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία.

Οὕτως ἡ ἰδέα τῆς πρακτικῆς συνεργασίας τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ὑπὸ τὴν παροῦσαν αὐτῶν διδασκαλίαν καὶ μορφήν, ἐκπορευθεῖσα ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Κέντρου, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἔλαβεν ἤδη, διὰ τῆς προτάσεως τοῦ Προκαθημένου, τὴν ἔννοιαν ἐπιτακτικοῦ μηνύματος ὑψίστης σημασίας καὶ σχολιάζεται εὐρύτατα ἐν τῷ Χριστιανικῷ κόσμῳ.

Ὡς ἦτο ἐπόμενον, οἱ Ὀρθόδοξοι Θεολογικοὶ κύκλοι ἐσχολίασαν τὸ θέμα τῆς ἀναγγελθείσης Καθολικῆς Συνόδου ἀπὸ ἱστορικῆς, κανονικῆς καὶ δογματικῆς ἀπόψεως. Ὁ πατὴρ Φλωρόβσκυ ὀρθότατα φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ μιᾶς ἐπισήμου συναντήσεως τῶν Ἐκκλησιῶν μακρὰ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία, ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ζωῆς καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν Ἐκκλησιῶν, παρατηρῶν, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος οὔτε ἡ Ἀνατολή, οὔτε ἡ Δύσις, εἶναι ἕτοιμοι πρὸς τοῦτο.

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν σχολίων καὶ τῶν γεγονότων σχετικῶς πρὸς τὴν Ρωμαϊκὴν Σύνοδον θὰ πρέπει νὰ μνημονευθῇ καὶ ἡ ἀνεπίσημος ἐν Ρόδῳ συνάντησις Ὀρθοδόξων μετὰ Καθολικῶν Παρατηρητῶν, ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ συνάντησις αὕτη ἀτυχῶς ἀπετέλεσεν εἴδησιν ἐξογκωθεῖσαν δημοσιογραφικῶς ὑπὸ τοῦ Τύπου.

Χωρὶς νὰ ἀναλύσω τὸ ἱστορικὸν καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ἁπλῶν προσωπικῶν λόγων καὶ ὁμιλιῶν, πρᾶγμα ὅπερ θὰ ἀπήτει πολὺν χῶρον, ἐπιθυμῶ συναφῶς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν Διαχριστιανικῶν σχέσεων, νὰ παραθέσω, ὡς προσωπικήν μου ἀντίληψιν ἐκ τῆς ἐπαφῆς, δύο τινά:

Πρῶτον, ἡ σκέψις περὶ συνεργασίας, ἐπὶ πρακτικοῦ καὶ Θεολογικοῦ ἐπιπέδου, φαίνεται ν' ἀπασχολῇ σοβαρῶς ὡρισμένους κύκλους τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἰδιαιτέρως δὲ τὸν Ἁγιώτατον Πάπαν Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος, δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία, ἐπιθυμεῖ νὰ χαράξῃ νέαν γραμμήν. Καὶ δεύτερον, οἱ Καθολικοὶ φίλοι ἀρχίζουν νὰ βλέπουν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον διδασκαλίαν καὶ θρησκευτικὴν ζωὴν πολλὰ χρήσιμα στοιχεῖα, ἐποικοδομητικὰ τῆς προσεγγίσεως.

Ἐὰν καλλιεργηθοῦν τὰ δύο ταῦτα σημεῖα ἔτι περισσότερον, τότε προστιθέμενα εἰς τὴν πάντοτε καλὴν διάθεσιν τῶν Ὀρθοδόξων, θὰ ἠμπορέσουν ν' ἀποτελέσουν, μὲ πολλὴν σύνεσιν καὶ Χριστιανικὴν ἀγάπην, τὴν βάσιν ἑνὸς διαλόγου, Θεολογικοῦ τὸ κατ' ἀρχὰς καὶ ἀνεπισήμου.

ΚΥΤΤΑΖΕ ΥΨΗΛΑ

Ὑπὸ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Τροπαίου κ. ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΥ

ΚΑΙ οἱ μῦθοι μποροῦν νὰ μᾶς ἀνεβάσουν σὲ ὡραῖα πνευματικὰ ἐπίπεδα. Μ' αὐτοὺς ἀκόμα μποροῦμε νὰ φθάσουμε ὡς τὴν χαρὰ τῆς ἀρετῆς. Ἕνα τέτοιο μῦθο ἄκουσα ποὺ μ' ἄρεσε καὶ σᾶς τὸν μεταδίδω.

Ἕνας, λένε, ὅταν ἦτανε παιδί, ἔτυχε νὰ βρῇ κάτω στὴ λασπωμένη γῆ ἕνα χρυσὸ νόμισμα. Ἀπὸ τότε κύτταζε κάτω στὴν γῆ ποὺ περπατοῦσε μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ βρῇ κι' ἄλλα νομίσματα. Κυττάζοντας ὅμως ὁλοένα κάτω γνώρισε ὅλων τῶν εἰδῶν τὲς λάσπες καὶ τὲς ἀκαθαρσίες. Εἶναι ἀλήθεια πὼς βρῆκε κι' ἄλλα νομίσματα, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ κυττάζῃ πάντα ἔτσι κάτω, δὲν μπόρεσε νὰ δῇ τὲς ὠμορφιὲς τοῦ Θεοῦ ποὺ ἦταν ὑψηλά. Πάντα κάτω στὴ λάσπη. Καὶ δὲν εἶδε ποὺ ἡ φύσι κεντοῦσε, τὴν ἄνοιξι, μὲ τὰ γλυκόχρωμα λουλούδια της τοὺς πιὸ καλλιτεχνικοὺς τάπητες ἐπάνω στὲς κορυφὲς βουνῶν καὶ στοὺς φασμαγορικοὺς λόφους, ποὺ μεθοῦσαν ἀπὸ ἀρώματα καὶ εὐωδίες.... Δὲν εἶδε τοὺς ἀφροχιονισμένους καταρράκτες νὰ σχίζουν ὑψώματα τῆς γῆς καὶ νὰ τρέχουν μὲ παφλασμὸ σὲ λίμνες καὶ σὲ ποτάμια, σὰν γάλα τῆς γῆς ποὺ ἐρχόταν νὰ χορτάσῃ τὰ διψασμένα χωράφια καὶ τοὺς ἀγρούς, ποὺ θὰ μᾶς ἔδιναν τὴν ζῆσι μας. . . . Δὲν εἶδε τὰ κατάλευκα συννεφάκια, τὰ βαμβακερά, ἐπάνω στὸν γαλάζιο οὐρανό, ποὺ πίσω τους κρυβόντανε οἱ ἄγγελοι ἕτοιμοι νὰ τρέξουν στὴν γῆ, γιὰ νὰ βοηθήσουν σὲ παιδιὰ καὶ σὲ μεγάλους νὰ κρατηθῇ ἡ καλωσύνη, νὰ δοξασθῇ ἡ ἀρετή, νὰ δυναμώσῃ ἡ ἀθωότητα. . . . Δὲν εἶδε τὰ φωτερὰ ἄστρα τὴν νύχτα στὸν οὐρανὸ μπροστὰ στοὺς θρόνους τῶν ἁγίων μας, ποὺ καὶ σὰν φανάρια ἀναμμένα ἔφεγγαν τὸν δρόμο τῆς ἀγάπης, τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ λογισμοῦ. . . . Ἐκεῖνος πάντα κάτω τὸ βλέμμα μὴν τύχῃ κι' εὕρῃ κι' ἄλλο χρυσάφι. Ἔτσι ἔζησε στὴ δυστυχία. Ὥσπου μιὰ μέρα ἔφυγε ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμο μὲ τὴν ἐντύπωσι πὼς στὴν γῆ μας ὅλα βρίσκονται στὴ λάσπη, πὼς ὅλα εἶναι λάσπη. Καὶ ζωὴ καὶ πλούτη κι' ἀγαθὰ καὶ σκέψεις καὶ αἰσθήματα καὶ χαρές. . . .

Εἶναι ἀλήθεια τόσοι ποὺ ζητώντας μέσα στὴν ὑλιστικὴ φιλοσοφία τῆς ζωῆς τὴν ἀπάντησι στὰ ἀγωνιώδη ἐρωτήματα τῆς ψυχῆς καὶ τῆς κοινωνίας καταλήγουν νὰ φεύγουν ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸν μὲ τὲς ἴδιες ἀπαισιόδοξες καὶ σκοτεινὲς διαπιστώσεις. Γιατὶ ἂν περιορίσῃς τὴν ψυχική σου ἱκανοποίησι μονάχα στὰ πρόσκαιρα κέρδη καὶ τὲς ψευδοχαρὲς ποὺ δίνουν αἱ ἀπολαύσεις τῆς κοινωνίας, δὲν μπορεῖς παρὰ κάπου ἐκεῖ νὰ καταλήξῃς. Γι' αὐτὸ ποτὲ ἂς μὴ δώσουμε ὅλον τὸν ἑαυτόν μας σ' αὐτὰ ποὺ ἡ καθημερινὴ ζωὴ προβάλλει ὡς ἀνάγκες ἄτεγκτες. Ἂς ζητοῦμε πέρα ἀπ' αὐτὲς τὴν ἀτμόσφαιρα μιᾶς ἄλλης ζωῆς ποὺ νὰ ἔχῃ ἀγνότητα, πνευματικὴ σωτηρία καὶ ἀπογειώσεις χριστιανικὲς καὶ οὐράνιες.

Μὴν ζῇς μονάχα μὲ τὸν κόσμο. Ζῆσε πρὸ παντὸς μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὴν δικαιοσύνη Του. Μὲ τὴν ἀγάπη Του θ' ἀνεβῇς ὡς τὴν λύτρωσι ἀπ' τὰ πάθη καὶ τὲς μικρότητες τῶν ἠθικῶν δοσοληψιῶν καὶ τῶν ἀνθρωπίνων συμβάσεων. Θὰ νοιώσῃς τὴ χαρὰ τῶν μεγάλων πνοῶν ποὺ φέρνουν τὴν σκέψι καὶ τὸ αἴσθημα σὲ ὑψίπεδα ἀρετῆς καὶ ἀλτρουϊσμοῦ. Μὲν τὴν πίστι Του θὰ πλησιάσῃς ὡς τὸ θαῦμα καὶ τὴν σωτηρία. Μὲ τὴν ἕνωσί σου μὲ Ἐκεῖνον θὰ ἐλευθερωθῇς ἀπὸ φόβο καὶ πόνο καὶ πίκρα. . . . Μὴν κυττάζῃς ὅλο κάτω. Ρίξε τὸ βλέμμα σου στὰ ὑψηλά. Γιατὶ ὅσα πλούτη κι' ἂν σοῦ δώσῃ ἡ γῆ θὰ ἔλθῃ μέρα, ποὺ τὰ πλούτη αὐτὰ μὲ τὴν ἐπίδρασι καὶ τὴν ἄκαμπτη ἰδιοτροπία τους θὰ σὲ κλείσουν μέσα στὸ σιδηρόφρακτο κλουβὶ τῆς ψυχικῆς καταστροφῆς, ὅπου ἐπειδὴ δὲν θἄχῃς τίποτε ἄλλο νὰ φᾷς γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃς τὴν πεῖνα σου καὶ δὲν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ χορτάσῃς μὲ τὰ χρυσᾶ νομίσματα, θ' ἀρχίσῃς νὰ τρώγῃς τὴν σάρκα σου καὶ τὴν καρδιά σου. Ἔτσι θὰ κλείσῃς τὰ μάτια μέσα σ' ἕνα τραγικὸ θάνατο. Κανένας τότε δὲν θὰ μπορῇ νὰ σὲ βοηθήσῃ.

Κύτταζε λοιπὸν ψηλά. Τὸ βλέμμα σου τράβηξέ το ἀπ' τὴν λάσπη τῆς γῆς ποὺ ἔχει πληθύνει κι' ἔχει μπῇ ἀκόμα καὶ μέσα σὲ ἱερὰ ἐδάφη.

Κύτταζε πρὸς τὸν ὁλοκάθαρο οὐρανὸ ποὺ κάθε ἀστέρι του λαμπυρίζει σὰν νὰ σοῦ στέλνῃ μήνυμα, πὼς μπορεῖ νὰ σ' ὁδηγήσῃ στὴν βασιλεία τῆς ἐλπίδος . . . Ἐκεῖ ποὺ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ψάλλουν τὸν ὑπέροχο ὕμνο τῆς εἰρήνης καὶ τῆς αἰωνιότητος. . . . Ἐκεῖ ποὺ κάτω ἀπὸ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ πλάθονται αἱ μεγάλες πνευματικὲς εὐτυχίες. . . .

Ἡ ψυχή σου δὲν μπορεῖ νὰ σκιρτήσῃ ἀπὸ εὐλογίες ἱερὲς ἐὰν ἀφήσῃς τὲς ἡδονὲς καὶ τὲς ἀσωτεῖες καὶ τοὺς σκοτεινοὺς ἐγωϊσμοὺς καὶ τὴν ἄρνησι καὶ τοὺς μολυσμένους ἀνέμους τῶν ὑλικῶν ἐπιθυμιῶν νὰ τὴν περισφίγγουν μὲ τὴν διαβρωτική τους ἐπιβολή. Θέλει τὴν αὔρα τῆς ἀγνότητος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὴν παρθενία τῆς ταπεινοφροσύνης. Ζητᾷ τὴν γαληνεύουσα θωπεία τῆς προσευχῆς. . . . Διψᾷ ἀπὸ θυσίας καὶ αὐταπάρνησι ποὺ ἀκόμα καὶ πόνο μπορεῖ νὰ φέρουν, ὥσπου νὰ τὴν ὁδηγήσουν στὸ στάδιο τοῦ ἐξαγνισμοῦ. Μονάχα τότε ἡ ψυχὴ νοιώθει πὼς βρίσκεται στὸν κύκλο τῆς χριστιανικῆς ὑγείας. Τὸ ξεύρω βέβαια πὼς δὲν μπορεῖς νὰ ζῇς στὴν γῆ ἀνεξάρτητα ἀπὸ πολλὲς συνθῆκες. Πρόσεξε ὅμως μήπως σὲ κερδίσῃ ὁλότερα ἡ γῆ καὶ σὲ χάσῃ ὁ οὐρανός. . . . Μήπως σὲ κερδίσῃ ὁ θάνατος καὶ σὲ χάσῃ ἐκεῖνο ποὺ εἶναι ἀληθινὴ ζωὴ

ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ 25ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

Ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΗΛΙΛΗ
Ἱερατ. Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος Ἁγίου Γεωργίου
Toronto, Canada

ΜΕΣΑ εἰς τὴν τρισχιλιετῆ καὶ πλέον ἱστορίαν τῆς φυλῆς μας ἡ 25 Μαρτίου εἶναι σημειωμένη ὡς μία μεγάλη ἱστορικὴ ἀνάμνησις. Ἀνάμνησις ἡ ὁποία κοσμεῖ τὴν σύγχρονόν μας ἱστορίαν ὡς φωτεινὸν μετέωρον τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς. Σταθμὸς ἐξ ἴσου ἱκανὸς καὶ ἐφάμιλλος κατὰ πάντα ὅλων τῶν ἄλλων σταθμῶν τοῦ παρελθόντος, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὡμίλησε καὶ πάλιν ἡ Ἑλληνικὴ ἀρετή, ἄστραψε ἡ Ἑλληνικὴ ἀνδρεία.

Δημιούργημα καὶ μεγαλεῖον τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς εἶναι ἡ 25 Μαρτίου, τῆς ἀκατασχέτου ὁρμῆς της καὶ τῆς μεγάλης ζωτικότητός της, τῆς θαυμασίας ἱκανότητός της εἰς τὸ νὰ ἀνανεώσῃ παλαιοὺς μὲ νέους θρύλους, νὰ συνδέσῃ ἕνα ἔνδοξον παρελθὸν μὲ τὸ παρὸν καὶ νὰ ἀνταπεξέλθῃ νικηφόρως εἰς τὰς τρομακτικὰς μεθόδους τὰς ὁποίας χρησιμοποιεῖ καὶ ἐξαπολύει πολλάκις ἡ βάρβαρος βία.

Οἱ λαοὶ τῆς γῆς, μέσα εἰς τὴν συνεχῆ καὶ αἰωνίαν πορείαν των πρὸς τὸ εἰδικὸν τέλος καὶ προορισμόν των, δὲν δύνανται νὰ ἀρνηθοῦν ὅτι ἡ μικρὰ αὐτὴ γωνία τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης ἡ ὁποία λέγεται Ἑλλάς, εἶναι ἡ αἰωνία χώρα τοῦ θαύματος, τῆς τιμῆς, τῆς θυσίας, τῶν συνεχῶν ἡρωϊσμῶν καὶ τῆς ἀφθίτου δόξης. Αἱ ἐνέργειαι καὶ κινήσεις τῶν τέκνων της γίνονται κίνητρα ἐντάσεως νεκρῶν ἢ ναρκωμένων λαῶν. Αἱ πτώσεις καὶ οἱ ἐφήμεροι θάνατοί της, ταράζουν τὴν ἠρεμίαν τοῦ κόσμου, ὑποβιβάζουν τὴν ἀξίαν τοῦ πολιτισμοῦ, ἀνατρέπουν τὴν ἠθικὴν ἰσορροπίαν τῆς ζωῆς, ἀλλ' εἶναι ὅμως πηγὴ ζωῆς καὶ ἐλευθερίας.

Ὁ Ἕλλην κάθε χρόνου καὶ κάθε ἐποχῆς διακηρύττει μὲ ὑπερηφάνειαν, ὅτι ὑπῆρξαμεν καὶ ὑπάρχομεν καὶ θὰ ὑπάρχωμεν εἰς τὴν γῆν αὐτήν, διὰ νὰ καθοδηγῶμεν τὴν ἀνθρωπότητα πρὸς εὐγενέστερα τέλη καὶ νὰ ὑψούμεθα πρὸς τὰ ἰδεώδη τῆς ζωῆς, καθιστάμενοι θεματοφύλακες τῶν αἰωνίων καὶ ἀκαταλύτων ἰδανικῶν αὐτῆς, μὲ τὴν μεγάλην ὑπεροχὴν τοῦ πνεύματός μας, μὲ τὰ βαρειὰ καὶ δημιουργικὰ σκιρτήματα τῆς καρδιᾶς μας καὶ μὲ τοὺς ἡφαιστειώδεις ἡρωϊσμούς μας.

Εἴμεθα ὁ λαὸς πάντοτε μὲ τὴν μεγάλην ψυχήν, διότι ἀνεξάντλητος εἶναι ἡ δύναμις τὴν ὁποίαν μᾶς δίδει ἡ γῆ αὐτή, ἡ ποτισμένη μὲ ποταμοὺς αἱμάτων καὶ δακρύων καὶ θανάτων καὶ ἐρειπίων. Διότι ἀνέσπερον εἶναι τὸ φῶς καὶ ἴδιον τὸ χρῶμα καὶ τὸ κλῖμα καὶ συνεχῶς γαλάζιος ὁ οὐρανός μας, ὁ ὁποῖος ποτίζει τὴν ψυχήν μας καὶ τὴν τρέφει μὲ τὸν αἰώνιον προορισμὸν τοῦ Ἕλληνος καὶ τὴν προτρέπει πρὸς τὰ συνεχῆ μεγαλουργήματα. Διότι εἰς τὴν χώραν αὐτὴν μόνον στάδιον ἀγώνων ὑπάρχει χωρὶς καθίσματα δι' ἀνάπαυσιν.

Ἐπὶ χιλιάδες χρόνια ἐφάνημεν ἀνώτεροι τοῦ χρόνου καὶ τῆς φθορᾶς του, διότι δὲν πιστεύομεν εἰς τὴν φθορὰν ἀλλὰ εἰς τὴν ἀφθαρσίαν, διότι ἐκλήθημεν τέκνα τῆς αἰωνιότητος μὲ τὴν σφραγῖδα τῆς ἀθανασίας.

Ἐπὶ χιλιάδες χρόνια, ἀνατολὴ καὶ δύσις, βορρᾶς καὶ νότος, ὁρμοῦν ἐναντίον μας μὲ τὴν ὁρμὴν καταιγίδος καὶ τὴν λύσσαν θηρίων, ἁρπάζουν καὶ ρημάζουν κόπους καὶ ἱδρῶτες, κατακλέπτουν δημιουργίες, μολύνουν ἱερὰ καὶ ὅσια, ἀλλὰ τὸ φρούριον ἀντέχει, διότι ἔχει αἰωνόβιον δύναμιν, διότι ὑπερασπίστρια εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ ψυχή, ἡ ὁποία κατέβαλε καὶ τοῦ πανδαμάτορος χρόνου τὴν λύσσαν.

Ἡ πορεία τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς, μέσα εἰς τὴν γενικὴν πορείαν τοῦ κόσμου καὶ ὡς βλέπομεν αὐτὴν μέσα εἰς τὸ ἡμίφως τῆς προϊστορίας, μέσα εἰς τὸν ἡμισκότεινον οὐρανὸν τοῦ μεσαίωνος καὶ μέσα εἰς τὸν καθαρὸν οὐρανὸν τῆς σήμερον διόλου δὲν διεκόπη ἀπὸ τὸν ροῦν τῶν αἰώνων. Ὁ Ἕλλην τῆς χθὲς καὶ ὁ Ἕλλην τῆς σήμερον ζοῦν μὲ τὴν σκέψιν τῆς αἰωνίου Ἑλλάδος, φωτίζουν μὲ τὰς συνεχεῖς ἐκλάμψεις τοῦ Ἑλληνικοῦ φωτὸς τὴν Ἑλληνικὴν παράδοσιν καὶ κληρονομίαν, τὰς πλουτίζουν, τὰς ἐξηγοῦν, τὰς ἐπεκτείνουν. Καὶ μένει ἡ Ἑλληνικὴ παράδοσις μέσα εἰς τὴν πορείαν τοῦ χρόνου διαρκὴς θρῦλος. Καὶ αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐλισσόμεναι μέσα εἰς τὴν αἰωνιότητα καὶ μέσα εἰς τὰς ἐναλλασσομένας φάσεις τῆς ζωῆς καὶ κατεχόμεναι ἀπὸ τὰ ἴδια αἰσθήματα καὶ ἀντλοῦσαι δύναμιν ἀπὸ τὸ ἀνέσπερον Ἑλληνικὸν φῶς

καὶ ἀνάστασις. Στὴν γῆ εἴμαστε περαστικοί. Πέρα ἀπὸ τὴν γῆ γινόμαστε αἰώνιοι καὶ τῆς γῆς ἡ ζωὴ πρέπει νὰ προετοιμάζεται γιὰ τὴν αἰωνιότητα αὐτήν. . . . Ἂς φροντίσουμε μήπως ἡ αἰωνιότης μᾶς εὕρῃ μέσα στὴν λάσπη τῆς γῆς ζητώντας τὰ χρυσᾶ νομίσματα ποὺ χαλνοῦν τὴν ἀκεραιότητα πολλῶν ἀνθρώπων καὶ λυγίζουν τὲς σπονδυλικὲς στῆλες τῶν ἠθικῶν χαρακτήρων. . . . Λίγα χρήματα ἔφεραν κάποτε στὴν μεγάλη προδοσία καὶ γιὰ τριάντα νομίσματα παρεδόθη εἰς τοὺς βασανιστάς του ὁ μεγάλος Ἀθῶος, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς γιὰ νὰ φέρῃ τὴν ἀπολύτρωσι στὸ ἀνθρώπινο γένος. Οἱ ἐπίγειοι θησαυροὶ μποροῦν νὰ μᾶς προδώσουν στὲς πιὸ ἁγνὲς ἐλπίδες μας. . . . Ὑψηλὰ λοιπὸν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς!

«Μὴ θησαυρίζετε θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς . . .».

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ;

Ὑπὸ τοῦ Αἰδεσιμολ. κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΟΥ
Perth Amboy, New Jersey

ΕΙΜΕΘΑ Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί. Εἴτε ἀπὸ πεποίθησιν εἴτε ἀπὸ παράδοσιν λέγομεν ὅτι ἀνήκομεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἢ εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν. Ἀλλὰ τί εἶναι Ὀρθοδοξία; Ποῖα εἶναι τὰ γνωρίσματα τῆς πίστεώς μας; Τί μᾶς ξεχωρίζει ἀπὸ χίλιες δυὸ ἄλλες χριστιανικὲς ὁμολογίες καὶ θρησκευτικὲς ἀντιλήψεις; Γνωρίζομε τὴν πίστιν μας; Εἴμεθα ἕτοιμοι «ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ἡμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος», ὅπως συνιστᾷ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος;

Βέβαια εἶναι δύσκολον νὰ ἀπαντήσῃ ἢ νὰ διδάξῃ τις τὴν Ὀρθοδοξίαν μέσα σὲ ὡρισμένο χῶρο ἑνὸς πρακτικοῦ ἄρθρου, γιατὶ τὸ θέμα εἶναι τεράστιο καὶ πολύπλευρο. Ἐξαναγκαστικὰ λοιπὸν θὰ ἀρκεσθοῦμε κι' ἐμεῖς στὰ οὐσιώδη, στὰ πιὸ βασικὰ στοιχεῖα τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς πίστεώς μας εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον.

Α΄.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθοδοξία εἶναι **πίστις** καὶ **ζωὴ** καὶ **λατρεία** μὲ κέντρον τὸν Χριστόν. Πιστεύομεν εἰς τὸν Χριστὸν ὡς υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀνέλαβε καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος διὰ νὰ φέρῃ τὸν ἄνθρωπον κοντὰ εἰς τὸν Θεόν. Ἡ ζωή μας ἀρχίζει ἀπὸ τὸν Χριστόν, περιστρέφεται γύρω ἀπὸ τὸν Χριστὸν καὶ ἀποβλέπει εἰς τὴν ἕνωσίν μας μὲ τὸν Χριστόν. Ζοῦμε δηλαδή, ἢ τοὐλάχιστον πρέπει νὰ ζοῦμε, γιὰ τὸν Χριστόν. Καὶ λατρεύομεν τὸν Χριστὸν ἐμπνεόμενοι καὶ καθοδηγούμενοι ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Καὶ κάνουμε ὅλα αὐτὰ ὀρθά, **πιστεύουμε ὀρθά, ζοῦμε ὀρθά, λατρεύουμε ὀρθά.** Αὐτὴ εἶναι ἡ Ὀρθοδοξία!

Αὐτὰ τὰ τρία στοιχεῖα τὰ ἀντλοῦμε ἀπὸ τὸ πρόσωπο καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, ὅπως εὑρίσκονται ζωντανὰ μέσα εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ γραμμένα ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ ζήσανε στὴν ἴδια ἐποχὴ μὲ τὸν Χριστόν. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἦσαν αὐτόπτες μάρτυρες οἱ ὁποῖοι ὁδηγούμενοι ἀπὸ μιὰ ὑπερφυσικὴ δύναμι, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὰ μετέδωσαν στὴν χορεία τῶν πιστῶν ἢ τὰ ἔγραψαν κάτω. Αὐτὴ ἡ διδασκαλία γιὰ τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ λέγεται Χριστιανισμός. Καὶ ὁ καθαρός, ὁ γνήσιος, ἐλεύθερος ἀπὸ παρερμηνεῖες καὶ σύμφωνος μὲ τὸν ἱδρυτήν του Χριστιανισμός, εἶναι Ὀρθόδοξος. Καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ ἰδικός μας Χριστιανισμός. Ἡ ἰδική μας πίστις. Ἡ Ὀρθοδοξία μας εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

Μὰ πῶς γνωρίζομεν ὅτι ἡ ἰδική μας, ἡ σημερινὴ πίστις μας, ἡ Ὀρθοδοξία μας σήμερα, εἶναι σύμφωνος καὶ ἴδια μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ; Τρία εἶναι τὰ κριτήρια, τρία εἶναι τὰ μέτρα μὲ τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν ἂν ἡ σημερινή μας Ὀρθοδοξία εἶναι ἡ ἴδια μὲ τὴν Ὀρθοδοξία τοῦ Χριστοῦ. Πρῶτα-πρῶτα κριτήριο τῆς ὀρθῆς πίστεώς μας εἶναι ἡ ἁρμονία μὲ τὴν πίστιν τοῦ παρελθόντος, ποὺ ἀναδρομικῶς φθάνει στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Δεύτερο κριτήριον εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἑνότης καὶ ἰσορροπία ποὺ προστατεύει τὴν πίστιν μας ἀπὸ τὴν παρέκκλισιν καὶ τὴν διαφθοράν της εἰς τὰ ἄκρα. Καὶ τὸ τρίτον κριτήριον εἶναι ἡ θέσις τῆς πίστεώς μας μέσα εἰς τὴν πορείαν τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως καὶ προόδου. Εἶναι ζωντανή, δημιουργικὴ δύναμις ποὺ ἀναγεννᾷ, ἢ εἶναι νεκρά, ἀπονεκρωμένη, ἀσήμαντος καὶ ἀνενέργητος; Ἐὰν ἡ πίστις ἡ Ὀρθόδοξος εἶναι «ἐξ ἀνθρώπων . . . καταλυθήσεται· εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστὶν οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι . . .» αὐτήν, ὅπως λέγει ἡ Ἁγία Γραφή.

Τὸ γεγονὸς καὶ μόνον ὅτι ὑπάρχει σήμερον Ὀρθοδοξία καὶ μάλιστα Ἑλληνικὴ Ὀρθοδοξία, εἶναι θαῦμα, εἶναι ἔνδειξις ὅτι «ἐκ Θεοῦ ἐστίν».

Ἡ λέξις **Ὀρθόδοξος** καὶ συνεπῶς Ὀρθοδοξία δὲν εἶναι νέα, δὲν ἐμπῆκε σὲ χρῆσιν ὅταν ἐχωρίσθησαν οἱ Ἐκκλησίες. Ἡ πρώτη ἀρχέγονος Ἐκκλησία ἐχρησιμοποίησε τὴν λέξιν Ὀρθόδοξος διὰ νὰ διακρίνῃ τὸν

τῶν ἡρωϊσμῶν καὶ τῆς αὐτοθυσίας θὰ ἐπιτελοῦν τὸν πανανθρώπινον καὶ θεῖον προορισμόν των. Καὶ θὰ ἀγωνίζωνται μέχρι τῆς ἡμέρας ποὺ θὰ ἐνθρονισθῇ ἡ εἰρήνη εἰς τὴν γῆν αὐτήν, κατωχυρομένη μὲ τὰ ἰδανικὰ τοῦ ὑγιοῦς πολιτισμοῦ, ποὺ θὰ ἐκλείψῃ τὸ ἔγκλημα καὶ ἡ βία, ποὺ θὰ ἀπομονωθῇ ἡ ἀδικία, ποὺ θὰ καταθέσῃ τὰ ἅρματά της ἡ βαρβαρότης κάτω ἀπὸ τὰ πλήγματα τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως καὶ τῆς Θείας δικαιοσύνης.

Σταυρὸς καὶ γαλανόλευκη, αἰώνια σύμβολα τῆς φυλῆς μας, ἔφερον καὶ φέρουν τοὺς Ἕλληνας πάντοτε πρὸς τοὺς στίβους τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος εἰς τὴν ζωήν.

Ἡ αἰωνία βουλὴ τοῦ κόσμου καὶ τὸ συμφέρον τῆς ἀνθρωπότητος ἀπαιτοῦν πάντοτε ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὴν πρωτοβουλίαν, διὰ νέους ἀγῶνας καὶ θυσίας, ἕως ὅτου ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ ἡ δικαίωσις ὅλων τῶν θυσιῶν της.

Ἡ 25 Μαρτίου, βάσις καὶ δύναμις τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, τεκμήριον ἀναμφισβήτητον τῆς ζωτικότητος καὶ τῆς ἀξίας τῆς φυλῆς μας, ἂς χρησιμεύσῃ σήμερον ὡς ἔναυσμα μνήμης διὰ τὴν πορείαν τῆς φυλῆς μας πρὸς τὰ αἰώνια πεπρωμένα της, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι τὸ τέλος θὰ εἶναι ἀντάξιον τῶν κόπων καὶ τῶν θυσιῶν της.

κανονικόν, τὸν ὀρθῶς φρονοῦντα πιστόν, τὸν ἄνθρωπον ποὺ ἦτο ἐν τάξει μὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Του. Ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ἦσαν Ὀρθόδοξοι ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς αἱρετικούς, ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἐκήρυττον καὶ ἐπίστευον ἀντίθετα ἀπὸ τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων.

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος π.χ. ἦτο Ὀρθόδοξος, ἐνῷ ὁ Ἄρειος ἦτο αἱρετικός. Ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἦτο Ὀρθόδοξος ἐνῷ ὁ Μακεδόνιος δὲν ἦτο, ὁ Κύριλλος ἦτο Ὀρθόδοξος ἐνῷ ὁ Νεστόριος δὲν ἦτο, κ.ο.κ. Ὥστε ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι τόσον παλαιὰ ὅσον παλαιὸς εἶναι ὁ Χριστιανισμός. Ὁ γνήσιος, ὁ ἀκέραιος, ὁ καθαρὸς καὶ σύμφωνος μὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου Χριστιανισμὸς εἶναι Ὀρθόδοξος.

Ἡ λέξις ὅμως Ὀρθόδοξος ἤρχισε νὰ χρησιμοποιῆται πιὸ συστηματικὰ καὶ ἐπίσημα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἐχώρισεν ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν λοιπήν, τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης παρεδέχθη διδασκαλίες ἀντίθετες πρὸς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ τὴν Ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν, ἔπαυσε νὰ εἶναι Ὀρθόδοξος, νὰ κρατῇ τὴν ὀρθὴν καὶ ἁγνὴν διδασκαλίαν. Ἐκράτησεν ὅμως τὸ ἀρχαῖον ὄνομα Καθολική, ἐνῷ ἡ Ὀρθόδοξος ἔμεινε Ὀρθόδοξος Καθολικὴ καὶ ἰδιαιτέρως Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία. Ὅλοι γνωρίζομεν διατὶ ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι Ἑλληνική. Διότι ὁ Χριστιανισμὸς ἐγεννήθηκε καὶ ἀνεπτύχθηκε σὲ περιβάλλον πολιτιστικῶς Ἑλληνικόν. Κατωχυρώθηκε καὶ ξεκαθαρίστηκε διὰ μέσου τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης. Διαδόθηκε διὰ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης καὶ διατυπώθηκε διὰ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφει ἐπιστολὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης καὶ χρησιμοποιεῖ ὄχι τὴν Λατινικὴν ἀλλὰ τὴν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν. Ὁ Χριστιανισμὸς τῶν πέντε πρώτων κυρίως αἰώνων εἶναι Ἑλληνικός.

Συγκρινομένη μὲ τὰ δύο μεγάλα τεμάχια τοῦ Χριστιανισμοῦ θὰ ἐλέγαμε ὅτι, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας εὑρίσκεται εἰς τὴν μέσην, μεταξὺ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Προτεσταντικῶν Ὁμάδων ἀφ' ἑτέρου. **Εἶναι τὸ κέντρον τῆς ἰσορροπίας** μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας ἐμμένει αὐστηρῶς εἰς τὶς ἀρχὲς καὶ τὴν εὐσέβειαν, τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ζωὴν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ποὺ δὲν ἦτο διῃρημένη. Τότε δὲν ὑπῆρχεν Δυτικὴ ἢ Ἀνατολική, Αἰγυπτιακὴ ἢ Συριακὴ Ἐκκλησία, ἦτο μόνον ἡ μία Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία, ἕνα σῶμα, μία πίστις, μία Ἐκκλησία. Συνέχεια αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ Ἐκκλησία μας. Ἡ πίστις μας εἶναι ἡ ἰδία πίστις τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ Ἀπόστολοι πρῶτον, οἱ μαθηταί των δεύτερον, οἱ μεγάλοι πατέρες Ἀθανάσιος, Κύριλλος, Βασίλειος, Γρηγόριος, Χρυσόστομος καὶ ἀργότερα ὁ Δαμασκηνός, ὁ Στουδίτης, κ.λ.π. Μὲ ἄλλα λόγια, πιστεύομεν ὅπως ἐπίστευον στὸν Θεὸν κι' ἐκεῖνοι, θέλομεν νὰ διαμορφώνωμε τὴν ζωήν μας σύμφωνα μὲ τὴν ἰδικήν των.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας πιστεύει ὅτι ἡ Ἁγία Γραφή, τὸ Εὐαγγέλιον, **εἶναι ὁ γραπτὸς λόγος τοῦ Θεοῦ.** Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ὁ ἄγραφος λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται ζῶν καὶ ἐναργής, καὶ διδάσκεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Εἶναι ἡ **Ἱερὰ Παράδοσις,** ποὺ συνδέει τοὺς σημερινοὺς Χριστιανοὺς μὲ τοὺς παλαιοτέρους καὶ φθάνει στὰ χρόνια τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας ἡ Ἱερὰ Παράδοσις ἀποτελοῦν τὴν ἐκ Θεοῦ ἀποκάλυψιν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἀληθείας.

Μαζὶ μὲ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἡ Ἐκκλησία ἔχει μερικὰ μέσα διὰ νὰ ἁγιάζῃ καὶ νὰ ἐνισχύῃ τὸν ἄνθρωπον. Ἔχει **τὰ Μυστήρια,** τὰ 7 Μυστήρια καὶ μερικὲς ἀκολουθίες διὰ τῶν ὁποίων ἐπικοινωνοῦμε μὲ τὸν Θεὸν Πατέρα καὶ ἁγιαζόμεθα. Αὐτὰ τὰ μέσα, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, γραπτὸς ἢ ἄγραφος, καὶ τὰ Μυστήρια, μᾶς διατηροῦν σὲ σώζουσαν ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Θεόν. Ἀποτελοῦν τὴν πηγὴν τῆς πνευματικότητος τῶν Ὀρθοδόξων πιστῶν. Γιατὶ πρέπει νὰ προσθέσωμεν ὅτι, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ὡς ζωντανὴ Ἐκκλησία παράγει καὶ πρέπει νὰ ἀναδεικνύῃ ζωντανὰ μέλη. Ζωντανὴ δὲ Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἡ Ἐκκλησία ποὺ παράγει μόνον σοφοὺς θεολόγους ἢ ἀκόμη καὶ καλοὺς χριστιανοὺς σὲ εἰρηνικοὺς καιρούς, ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία ἐκείνη ποὺ ἐκτρέφει καὶ ἐμψυχώνει μάρτυρας καὶ ἁγίους σὲ δυσκόλους καιρούς. Καὶ τέτοιους ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ πάρα πολλούς, περισσοτέρους ἀπὸ κάθε ἄλλην Ἐκκλησίαν ἢ πίστιν. Ὑπολογίζουν ὅτι 32,000 ὁμόδοξοι Ρῶσσοι ἐμαρτύρησαν διὰ τὴν πίστιν των μεταξὺ 1918—1930.

Ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον, ἡ Ὀρθοδοξία διδάσκει μίαν ὑπέροχον διδασκαλίαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἔγινεν ἄνθρωπος διὰ νὰ γίνῃ ὁ ἄνθρωπος Θεός! «Αὐτὸς γὰρ ἐνηνθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν», ὅπως γράφει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Ἢ ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Εἰρηναῖος, «ὁ Θεὸς Λόγος ἐγένετο ὅ,τι καὶ ἡμεῖς εἴμεθα, ἵνα καὶ ἡμᾶς ποιήσῃ ὅ,τι εἶναι αὐτός». Σπουδαιοτάτη λοιπὸν καὶ μοναδικὴ εἶναι ἡ ἀποστολή μας ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐν συνδυασμῷ μὲ αὐτὸ τὸ στοιχεῖον, ἡ Ὀρθοδοξία ἀποβλέπει εἰς τὴν **αἰωνιότητα.** Ναὶ μὲν ὀφείλομεν νὰ φροντίζωμεν οἱ πιστοὶ διὰ τὴν σημερινήν μας ζωήν, πλὴν ὅμως νὰ μὴ προσκολλώμεθα εἰς τὴν γῆν διότι «οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν», ὅπως λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Εἶναι δὲ καὶ τὸ στοιχεῖον αὐτὸ πολὺ ἀρχαῖον, τῆς πρώτης Ἐκκλησίας τὴν ὁποίαν ἡ σημερινὴ Ὀρθοδοξία ἀκολουθεῖ πιστῶς.

Περιωρισθήκαμε στὰ βασικὰ γνωρίσματα τῆς πίστεώς μας ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν μορφήν.

Ἂς ἔλθουμε τώρα εἰς τὰ οὐσιώδη γνωρίσματα τῆς διοικήσεως καὶ τῆς λατρείας τῆς Ὀρθοδοξίας μας.

Β΄.

Ἡ Ὀρθοδοξία ἔχει ὡς Ἀρχηγόν της τὸν Χριστόν. Αὐτὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ ὅλου σώματος. Ἀλλὰ τὸ σῶμα ἔχει μεγάλα καὶ μικρὰ μέλη. Καὶ ὅπως τὰ μέλη τοῦ σώματός μας συνδέονται ἁρμονικὰ καὶ ζωοποιοῦνται διὰ τῶν αὐτῶν μέσων ζωῆς καὶ συντηρήσεως, ἔτσι καὶ τὰ διάφορα μέλη τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι ἑνωμένα ἁρμονικὰ μὲ κεφαλὴν τὸν ἴδιον τὸν Χριστὸν καὶ μὲ ἑνωτικὰ στοιχεῖα τὴν κοινὴν πίστιν, τὴν κοινὴν λατρείαν, καὶ τὴν κοινὴν ἠθικὴν ζωήν.

Ἀποφεύγουσα τὸν ἀνθρωποκεντρισμὸν τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀναρχίαν τῶν Διαμαρτυρομένων, ἡ Ὀρθοδοξία ἔχει ἁρμονίαν δημοκρατικῶν ἀρχῶν οἱ ὁποῖες κυβερνοῦν κλῆρον καὶ λαόν. Ἐκκλησία δὲν εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ Ἐπίσκοπος ἢ ὁ Ἱερεύς. Ἐκκλησία δὲν εἶναι ὁ ἀκυβέρνητος καὶ ἀκέφαλος λαός. Ἐκκλησία εἶναι κλῆρος καὶ λαὸς μαζί, ἀποτελοῦντες μίαν εὐάρμοστον ἑνότητα. Τὸ στόμα αὐτῆς τῆς ἑνότητος εἶναι αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι. Αὐταὶ εἶναι τὸ ἀνώτατον διοικητικὸν σύστημα. Αὐταὶ αἱ Σύνοδοι ὡμίλησαν ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, καθώρισαν, ἠμύνθησαν, καὶ ἐφρόντισαν διὰ τὴν ἑδραίωσιν τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Αἱ Σύνοδοι μὲ τὴν συγκατάθεσιν ὅμως καὶ τὴν ἐπικρότησιν ὁλοκλήρου τοῦ σώματος καὶ τῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ.

Ἀλλὰ ἡ Ὀρθοδοξία δὲν εἶναι μόνον ὀρθὴ πίστις, ὀρθὴ ζωή, ὀρθὴ διοίκησις. Εἶναι ἐπὶ πλέον καὶ ὀρθὴ λατρεία. Δὲν ὑπῆρξε θρησκευτικὴ κοινωνία ἢ ἐκκλησία ποτὲ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος χωρὶς λατρείαν. Ἡ λατρεία εἶναι καὶ εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν ἡ καρδιά της. Διὰ τῆς λατρείας οἱ πιστοὶ ἔρχονται εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Θεὸν καὶ ἑνοῦνται μετ' Αὐτοῦ. Ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ Χριστιανισμοῦ ἡ λατρεία μιᾶς ὡρισμένης Ἐκκλησίας ἢ Κοινότητος ἦτο ἡ καρδιὰ τῆς κινήσεώς της. Ὁ ἰατρὸς Λουκᾶς ποὺ ἔγραψε δύο ἀξιόπιστα βιβλία, γράφει ὅτι οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ, ἢ τὰ μέλη τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, ἦσαν «προσκαρτεροῦντες τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει». Ὥστε ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ Ἐκλησία ἢ «Κοινωνία λατρείας».

Ἡ Ὀρθοδοξία συνοπτικῶς περιλαμβάνει δύο βασικὰ στοιχεῖα, «τὸν Θεὸν ἀποκεκαλυμμένον καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀναγεγεννημένον». Ὁ Θεὸς μᾶς γίνεται γνωστὸς διὰ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως. Ὁ ἄνθρωπος ἀναγεννᾶται, ξεκαινουργώνεται, σώζεται μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῶν μυστηρίων καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ διδάσκει τὴν ὀρθὴν πίστιν, ποὺ ὑποδεικνύει καὶ παρέχει τὴν ὀρθὴν ζωὴν καὶ ἡ ὁποία ἔχει τὴν ὀρθὴν λατρείαν. Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ Ἐκκλησία μας.

Γ΄.

Ἀγαπητὲ ἀναγνῶστα: «Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας», κατὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Δὲν εἶναι δυνατὸν εἰμὴ καὶ ἡ Ἐκκλησία Του νὰ εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ σήμερον καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἡ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Πίστις μας εἶναι ἡ πίστις τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Εἶναι εὔλογον λοιπὸν γιατὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς συνιστᾷ σὲ πολλὲς ἐπιστολές του νὰ μείνωμε πιστοὶ σὲ ὅσα ἐμάθαμε καὶ ἐδιδαχθήκαμε. «Ἄρα οὖν ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν», γράφει πρὸς τοὺς προγόνους μας, τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Θεσσαλονίκης.

Ζῶμεν εἰς τὴν χώραν τῆς ἀνομοιογενείας καὶ τῆς προκλητικότητος. Εἰς τὴν χώραν τῶν μεγάλων πνευματικῶν κινδύνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀναριθμήτων εὐκαιριῶν καὶ δυνατοτήτων. Ὡς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος «δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρυῶμεν». Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὑπάρχει ἡ ἐπιταγὴ «ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέροις διδάξαι».

Ναί, νὰ προσέχωμεν περισσότερον ἐκεῖνα ποὺ ἔχομεν διδαχθῇ διὰ νὰ μὴ ἀποστατήσωμεν ἀπὸ τὴν ὀρθὴν πίστιν, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνωμεν ἐν ταυτῷ θερμοὶ κήρυκες καὶ ἱεραπόστολοι τῆς Ὀρθοδοξίας μας. Ἰδοὺ ἡ ἀποστολή μας εἰς τὴν Ἀμερικήν. Θεματοφύλακες ἀλλὰ καὶ ἱεραπόστολοι τῆς Ὀρθοδοξίας μας εἰς τὸν Νέον Κόσμον.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΟΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Ὁ ἐπιφανὴς Ρωμαιοκαθολικὸς Θεολόγος Godhry Diekmann εἰς σύσκεψιν λαβοῦσαν χώραν προσφάτως, εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέσχον 3,000 περίπου Ρωμαιοκαθολικοὶ κληρικοί, μεταξὺ ἄλλων ἐτόνισεν ἀφ' ἑνὸς τὴν ἀξίαν τῆς ἀρχαιοτάτης λειτουργικῆς ζωῆς καὶ παραδόσεως, ἡ ὁποία διασώζεται μόνον ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰς βλαβερὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας εἶχεν ἡ ἀπὸ τῆς ζωῆς καὶ παραδόσεως αὐτῆς ἀπομάκρυνσις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

«Εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας», εἶπεν, «ἡ σχέσις μεταξὺ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ λαοῦ ἦτο στενωτέρα. Συνεχῶς δὲ αὕτη ἀνενεοῦτο μὲ τὸν διάλογον μεταξὺ τοῦ ἱερουργοῦντος καὶ τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ δυστυχῶς κατὰ τὸν ἐνδέκατον αἰῶνα ἡ λειτουργία (ἐν τῇ Δύσει) καταντᾷ μία ὑπόθεσις ἱερατική. . . . Οὐδέποτε θὰ ἐνεφανίζετο ἡ Μεταρρύθμισις, ἐὰν ἐσυνεχίζετο ἡ ἀρχαία λειτουργικὴ πρᾶξις, ἐὰν δηλαδὴ ἡ Λειτουργία ἐγίνετο καταληπτὴ ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ ὁ λαὸς ἐδιδάσκετο νὰ συμπροσφέρῃ ἑαυτὸν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ συνεπῶς νὰ ἐξαγιάζῃ τὴν ζωήν του».

ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΚΑΤΣΙΧΤΗ
Ἱερατικῶς Προϊσταμένου τῆς «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου»
St. Louis, Missouri

Η ΘΕΙΑ ΒΟΥΛΗ τοῦ Παναγάθου Θεοῦ, ποὺ κατευθύνει τὰ πάντα μὲ τὴν παντοδύναμη ἰδιότητά της καὶ ποὺ κατεργάζεται τὸ συμφέρον καὶ τὴν σωτηρίαν μὲ τοὺς ἰδικούς της τρόπους καὶ μεθόδους, ἀνεξήγητους καὶ ἀνερμήνευτους μὲ τὴν ἀνθρωπίνην σοφίαν εἰς ἡμᾶς, μὲ κατηξίωσε μὲ τὴν εὐλογίαν ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου μας, νὰ ἐπισκεφθῶ ὡς ταπεινὸς προσκυνητὴς τὴν φιλτάτην Γενέτειραν καὶ τὸ Σεπτόν μας Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ παγκόσμιον καὶ οἰκουμενικὸν δηλονότι Κέντρον τῶν Ὀρθοδόξων.

Ἀλησμόνητος ἡμέρα καὶ σταθμὸς ἱστορικὸς εἰς τὴν ζωήν μου θὰ παραμείνῃ πάντα ἡ 12η τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1959, ὅταν ἔφθασα εἰς τὴν Πόλιν καὶ μετ' ὀλίγον ὡς διψασμένη ἔλαφος εἰς τὴν πηγὴν τῶν ὑδάτων, τὴν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ μετ' ὀλίγα λεπτὰ ὑπεκλινόμην ἐνώπιον τοῦ Παναγιωτάτου Πατρὸς καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μας.

Ποία γλῶσσα ἀνθρώπου, μὲ ποίας λέξεις, καὶ ποῖος κάλαμος ἔχει τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ ζωγραφίσῃ ἐπακριβῶς τὴν μεγάλην αὐτὴν στιγμήν, τὴν ἱερὰν συνάντησιν, τὴν ἁγιωτάτην μορφὴν τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μας, ποὺ ὡς φάρος φωτεινὸς πρώτου μεγέθους φωτίζει καὶ θερμαίνει πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις, τοὺς ἐγγὺς καὶ τοὺς μακρὰν τῆς οἰκουμένης, μὲ τὴν ἄπειρον σοφίαν του, ὑποδειγματικὴν αὐταπάρνησιν, ἀνυπόκριτον ἀγάπην, πατρικὴν στοργήν, ἀκλόνητον πίστιν, ἁπλότητα καὶ τὴν οἰκουμενικήν Του πνοήν;

Εἰς τὸν Πάνσεπτον Πατριαρχικὸν Ἱερὸν Ναὸν μὲ ὅλην τὴν Βυζαντινὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ κατάνυξιν τελεῖται ὁ Ἑσπερινὸς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῆς μνήμης τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἡ Σεπτὴ εἰκών Του, ἢ μᾶλλον ἡ Ἁγία μορφή Του ζῇ ἐπάνω εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν καὶ διδάσκει καὶ νουθετεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐλέγχει ἀπὸ τοῦ ὕψους καὶ τοῦ θείου μεγαλείου Του, ἐνῷ ὁ Σεπτός μας Πατριάρχης στέκεται εἰς τὸ Παραθρόνιον μὲ τόσην εὐλάβειαν καὶ ἁπλότητα καὶ εἰς στάσιν διαρκοῦς προσευχῆς εἰς τὸν Μέγαν καὶ Ἅγιον Πατριάρχην τοῦ Θρόνου Του.

Εἶχα τὴν ἐξαιρετικὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ μείνω μίαν ἑβδομάδα κοντά Του, φιλοξενούμενος τοῦ Σεπτοῦ μας Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, νὰ τελέσω τὴν Θείαν Λειτουργίαν εἰς τὸν Πάνσεπτον Πατριαρχικόν μας Ναὸν τὴν 15ην Νοεμβρίου καὶ νὰ χοροστατῇ μὲ ὅλην Του τὴν μεγαλοπρέπειαν ἀλλὰ καὶ ἁπλότητα ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός μας Πατριάρχης, μὲ πυκνὸν ἐκκλησίασμα ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως, διότι τὴν ἐπομένην ἀνεχώρει διὰ τὴν Ἱεράν Του Πορείαν πρὸς τὰ λοιπὰ Ὀρθόδοξα Πατριαρχεῖα.

Ἀλησμόνητος, συγκινητική, ὑποδειγματικὴ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, ἱστορικὴ ἡ πρώτη ἔξοδος τοῦ Παναγιωτάτου μας ἀπὸ τοῦ Θρόνου Του, ὅταν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τοῦ Χαϊδὰρ-Πασᾶ ἐν συναγερμῷ Ἕλληνες καὶ Τοῦρκοι μὲ πολλὴν εὐλάβειαν χαιρετοῦν ἀλλὰ καὶ ἀσπάζονται τὴν Ἁγίαν καὶ Τιμίαν Δεξιάν Του, καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους Του βλέπει τοὺς πάντας, δίδει καὶ ἐκεῖ ὁδηγίας καὶ συμβουλάς.

Εἰσέρχεται εἰς τὴν ἁμαξοστοιχίαν μὲ ὅλην Του τὴν Ἱερὰν Συνοδείαν, δίδεται τὸ σύνθημα τῆς ἐκκινήσεως καὶ τότε ὅλοι μαζὶ Πατριάρχης, κλῆρος καὶ λαὸς προσεύχονται, κάνουν τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, δακρύζουν ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει . . .

Μίαν ἑβδομάδα ὡς Πατὴρ φιλόστοργος μετὰ τέκνου, ὁμιλεῖ, δίδει ὁδηγίας καὶ συμβουλάς, βλέπει τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ τόσην αἰσιοδοξίαν εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν Συμπολιτείαν τῆς Ἀμερικῆς. Ὁραματίζεται νέους σταθμοὺς καὶ προδιαγράφει χρυσὲς σελίδες τῆς ἱστορίας της.

Ἐρωτᾷ δι' ὅλους μὲ θερμὸν ἐνδιαφέρον, ὀνομαστικῶς, ὅπως ὁ Καλὸς Ποιμήν, παρακολουθεῖ τὰ προβλήματά μας καὶ γνωρίζει ὅλα τὰ γινόμενα μὲ πᾶσαν λεπτομέρειαν καὶ χαίρει διὰ τὴν πρόοδον καὶ διὰ τὴν ὅλην ἐμφάνισιν τῆς Ἐκκλησίας μας εἰς τὸν Νέον Κόσμον.

Ἔχει μεγάλην πίστιν καὶ ὁμιλεῖ μὲ πολλὴν ἐμπιστοσύνην διὰ τὸν Σεβαστόν μας Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς, εἰς τὰς στιβαρὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐνεπιστεύθη ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία τὴν διακυβέρνησιν τοῦ σκάφους τῆς Ἁγιωτάτης μας Ἐκκλησίας ἐν Ἀμερικῇ.

Θὰ ἐνθυμοῦμαι διὰ βίου τὰς ἁγίας αὐτὰς ἡμέρας καὶ στιγμὰς καὶ θὰ παρακολουθῶ καὶ θὰ βλέπω μὲ τὰ ψυχικά μου μάτια τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας εἰς τὸν Πάνσεπτον Πατριαρχικὸν Ναόν, τὴν συμπροσευχὴν εἰς τὸ Παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, τὴν λιτότητα καὶ τὴν ἱεροπρέπειαν τῆς Πατριαρχικῆς τραπέ-

ζης, τὰς Πατριαρχικὰς συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας, ὅπου καὶ εἰς τὴν τράπεζαν ἐδίδασκε ἄλλοτε μὲ τὴν σιγὴν καὶ τὴν στάσιν Του καὶ ἄλλοτε μὲ τὰς σοφὰς κατευθύνσεις Του καὶ ἐρωτήσεις.

Μὲ συνεκίνησεν ὅμως βαθύτατα καὶ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ καλωσύνη τῶν Ἁγιωτάτων Ἀρχιερέων τοῦ Πατριαρχείου μας, τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου, τῶν Ἀρχιμανδριτῶν, τῶν Διακόνων καὶ τῶν λαϊκῶν ὑπαλλήλων, εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ὁποίων διαβλέπει κανεὶς τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν βαθεῖαν πίστιν των εἰς τὴν μεγάλην ἀποστολὴν τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Θεία καὶ Ἱερὰ Μυσταγωγία τελεῖται ἀθόρυβα νύκτα καὶ ἡμέρα εἰς τὸ Οἰκουμενικόν μας Πατριαρχεῖον χωρὶς διακοπὴν καμμίαν.

Θὰ ἦτο παράλειψις ἐὰν δὲν ἀνέφερε κανείς, ἔστω καὶ δι' ὀλίγων, διὰ τὴν λαμπρὰν καὶ ἀθόρυβον ἐργασίαν τῆς ἱστορικῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς τῆς Χάλκης μὲ τοὺς 115 τροφίμους της, τοὺς ὁποίους καταρτίζει ἵνα ἀναλάβουν ἱεραποστολικὸν ἔργον Χριστοῦ εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον. Καὶ εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης ἔζησα στιγμὰς ἱερῶν συγκινήσεων διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ παρελθόντος, διὰ τὰς μεγάλας Πατερικὰς φυσιογνωμίας ποὺ ἐστόλισαν καὶ στολίζουν τὴν Ἐκκλησίαν μας καὶ διὰ τὴν ἐγγύησιν τοῦ μέλλοντος.

Τέλος, δοξολογίαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπω πρὸς τὸν Πανάγαθον Θεὸν ἐκ βαθέων, διότι μὲ ἠξίωσε νὰ προσκυνήσω τὸ Οἰκουμενικόν μας Πατριαρχεῖον, νὰ γνωρίσω καὶ ὑποβάλω τὰ σέβη μου προσωπικῶς εἰς τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν μας Πατριάρχην καὶ νὰ διερμηνεύσω τὰς εὐχαριστίας μου καὶ τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν Πατριαρχικὴν φιλοξενίαν, καὶ τὴν πιστὴν ἀφοσίωσίν μου καὶ τὴν ὁλόθερμον εὐχὴν πρὸς πάντας ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀξιώσῃ ἀλλὰ καὶ ὁδηγήσῃ τὰ βήματα ὅλων μας εἰς τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικόν μας Πατριαρχεῖον.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Ἡ προσευχὴ μᾶς δίδει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναφέρωμεν εἰς τὸν Θεὸν τὰ αἰτήματα, ποὺ μᾶς ἀπασχολοῦν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀκούσωμεν καὶ τὸν Θεόν, ὁμιλοῦντα. Αὐτὸ γίνεται μὲ τὴν **θρησκευτικὴν μελέτην.** Ἐκεῖ γνωρίζομεν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πληροφορούμεθα τὸν ὀρθὸν τρόπον ζωῆς, ποὺ καὶ εἰς ἡμᾶς συμφέρει καὶ εἰς τὸν Θεὸν ἀρέσει.

Μετὰ τὸ βραδυνὸ φαγητὸ ἡ ὥρα εἶναι κατάλληλος διὰ τὴν μελέτην. Ὅπως ἔφαγαν ὅλοι μαζὶ τὴν ὑλικὴν τροφήν, προχωροῦν ἔπειτα, διὰ νὰ λάβουν καὶ τὴν πνευματικήν. Ὀλίγη ἀνάγνωσις ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν μὲ σύντομον ἀνάπτυξιν τῆς περικοπῆς, τὴν ὁποίαν θὰ κάμουν οἱ γονεῖς ἢ ἄλλο μορφωμένον μέλος τῆς οἰκογενείας.

Η ΙΕΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, ποὺ ἀποφασίζει κανεὶς νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὴν Οἰκογένειαν, αἰσθάνεται νὰ πλησιάζῃ ἕνα ἱερὸν χῶρον. Ἡ οἰκογένεια στέκει ἐμπρός του σὰν θεία Κιβωτός, τὴν ὁποίαν πρέπει μὲ πολλὴν εὐλάβειαν νὰ ἀτενίσῃ σὰν ἕνα ἅγιο εἰκόνισμα, ποὺ μὲ πολὺν σεβασμὸν πρέπει νὰ τιμήσῃ.

Ἀνέκαθεν ἡ οἰκογένεια ἐθεωρήθη ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ ἰδανικά, πού, μαζὶ μὲ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν πατρίδα, συνθέτουν τὸ τρίπτυχον τῶν εὐγενεστέρων πεποιθήσεων, αἰσθημάτων καὶ ἐπιδιώξεων τοῦ ἀνθρώπου. Ἰδιαιτέρως διὰ τὸν Ἕλληνα, ἐστάθη πάντοτε τὸ ἀγαθόν, χάριν τοῦ ὁποίου ἀξίζει νὰ θυσιάζῃ καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν του. «Ὑπὲρ βωμῶν» ἀλλὰ καὶ «ὑπὲρ ἑστιῶν» ἐπολέμησεν εἰς τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνας τῆς μακραίωνος ἱστορίας τῆς πατρίδος του ὁ Ἕλλην στρατιώτης. Πολὺ περισσότερον διὰ τὸν Ὀρθόδοξον Χριστιανὸν Ἕλληνα ἡ οἰκογένεια εἶναι ἱερὸν σκήνωμα, εἶναι ἡ **«κατ' οἶκον Ἐκκλησία»,** ὅπου ἀγαπᾷ νὰ μένῃ ὁ Χριστός, ὁ ἁγιάσας τὸν οἶκον μὲ τόσας εὐλογίας καὶ χάριτας.

Ο ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ἡ οἰκογένεια θὰ μεταβῇ καὶ εἰς τὸν Ναόν. Ὁ ἐκκλησιασμὸς τῆς οἰκογενείας εἶναι ὄχι μόνον ἱερὸν καὶ ἀπαράβατον καθῆκον, ἀλλὰ καὶ στοιχεῖον ὠφελιμώτατον.

«Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν». «Ὁ οἶκος μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται».

Εἰς τὸν Ναὸν τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία, ἡ ἀναίμακτος Μυσταγωγία, ἡ Θυσία τοῦ Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου. Ἐκεῖ κατέρχεται τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ ἁγιάζει τὰ δῶρα τοῦ Θυσιαστηρίου. Οἱ Χριστιανοὶ ἡνωμένοι «ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ» δοξάζουν, εὐχαριστοῦν καὶ παρακαλοῦν τὸν ἐπουράνιον Πατέρα.

Θὰ μεταβῇ, λοιπόν, καὶ ἡ οἰκογένεια ὁλόκληρος. Ἡ Θεία Λειτουργία δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀκούεται ἀπὸ ραδιοφώνου. Αὐτὸ θὰ γίνῃ μόνον εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας. Ἄλλως ἀποτελεῖ περιφρόνησιν πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ὑπόδειγμα Αὐτοῦ.

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΗ

Εἰς τὴν 15ην ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΗΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ ἐν BUFFALO, N. Y., πρέπει ν' ἀντιπροσωπευθοῦν ὅλαι αἱ Κοινότητες τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενείας.

ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑ

100 μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων μας θὰ παραθερίσουν εἰς Ἑλλάδα. Ἐνισχύσατε τὸ SCHOLARSHIP FUND.

Η ΓΥΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

Ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΤΙΜΙΑΔΟΥ

Β΄.

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ τὸν ἐπαρχιώτην. Στὸ χωριό του στερεῖται τῆς στοιχειώδους καλῶς ἐννοουμένης ψυχαγωγίας. Ὅταν ὅμως ἐπισκεφθῇ μίαν μεγαλούπολιν, τότε μένει ἐκστατικὸς ἐμπρὸς στὶς τόσες εὐκολίες καὶ ψυχαγωγίες. Θέλγεται ἀπὸ τὴν ἐδῶ ζωήν. Διχάζεται ἡ προσωπικότης του. Μέσα του βλέπει ἕνα κόσμον ὁλόκληρον ν' ἀλλάζῃ. Καὶ ὅταν γυρίζοντας ἀκούῃ νὰ καυτηριάζουν ὅ,τι προσφέρει ἡ πόλις, τὰ ἀκούει μὲ σκεπτικισμὸν καὶ δυσπιστίαν.

Β΄. Ἡ Χριστιανὴ μητέρα καὶ τὸ παιδί της.

Εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἡ ἀποτυχία τῶν συμβουλῶν μας προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν θέλομεν νὰ συλλάβωμεν τὸ πλαίσιον μέσα στὸ ὁποῖον μεγαλώνει τὸ παιδί μας. Κρίνομεν πάντοτε ἀπὸ τὰ ἰδικά μας χρόνια καὶ μᾶς ἀρέσει νὰ βλέπουμε καὶ τοὺς ἄλλους σὰν καὶ ἡμᾶς. Καὶ ἀντὶ νὰ τὸ εἰσαγάγουμε μὲ ὑπομονὴ στὸ νόημα καὶ στὴν σύνθεσιν τῆς ζωῆς τοῦ 20οῦ αἰῶνος, αὐταπατώμεθα μὲ τὶς αὐστηρὲς ἀπαγορεύσεις καὶ τοὺς ἀπαράδεκτους δογματισμούς μας. Συζήτησιν δὲν δεχόμεθα καὶ ἀντιρρήσεις. Τὶς ἀπορρίπτομεν ὡς αὐθάδειαν!

Στὸ σημεῖο τοῦτο πρέπει νὰ θίξουμε τὸ ἀδύνατο σημεῖο τῆς σημερινῆς ἀνατροφῆς. Χαιρόμεθα ὅταν βλέπωμεν κομμάτια ἀρετῆς νὰ κοσμοῦν τὰ παιδιά μας. Ὁ πλούσιος ἐκεῖνος νέος τῆς παραβολῆς ἔσφαλλεν ὅταν ἐρωτοῦσε τὸν Κύριον «τί ποιήσῃ διὰ νὰ κληρονομήσῃ τὴν αἰώνιον ζωήν». Ἡ ἠθικὴ δὲν στηρίζεται διὰ τοῦ «τί ποιήσω», τοῦτο ἢ τὸ ἄλλο. Δὲν εἶναι ζήτημα ἀριθμοῦ καὶ ποσότητος ἔργων: νηστείας, ὑπακοῆς, ἐκκλησιασμοῦ. Ἀντὶ λοιπὸν «τί ποιήσω», τὸ ὀρθὸν εἶναι «τί νὰ γίνω». Νὰ γίνουμε ἄρτιοι εἰς ἔκτασιν καὶ εἰς βάθος. Νὰ μορφώσουμε φρόνημα χριστιανικὸν καὶ προσωπικότητα.

Κακὸν μεγάλο προξενεῖ ὁ ἀριθμητικὸς ὑπολογισμὸς τῶν καλῶν πράξεων. Εἶναι ἡ στενὴ καὶ κολοβωμένη ἠθικὴ τῶν Ἰουδαίων. Διότι γεννᾶ εὔκολον ἱκανοποίησιν. Αἱ μεμονωμέναι ἀρεταὶ ἔχουν κενά. Ἄλλως τε εἶναι βραχύβιοι καὶ εὔθραυστοι. Πολλὲς Μητέρες εὐχαριστοῦνται, ὅταν τὸ παιδὶ ἐπιδείχνῃ μία ὡρισμένη ἀρετή, χωρὶς συγχρόνως νὰ τὸ βοηθήσουν ὅπως ὁλοκληρώσῃ τὴν κατάρτισίν του.

Τὸ ἄλλο σφάλμα εἶναι ἡ ἀνυπόμονη ἀνταμοιβή. «Τί ποιήσω», ἔλεγεν ἐκεῖνος, «ἵνα κληρονομήσω...». Ἡ ἀρετὴ δὲν στηρίζεται εἰς ἐμπορικοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ εἰς γρήγορον θερισμόν. Τὰ πολλὰ «θά», μᾶς κάμουν ν' ἀλλοιώσουμε τὸ παρόν, νὰ ὑποτιμήσουμε τὸ ἀγωνιστικὸ πνεῦμα τῆς Χριστιανικῆς ζωῆς.

Γ΄. Ἡ Χριστιανὴ γυναῖκα καὶ ἡ εὐθύνη της.

Καὶ ὅταν ἀκόμη θὰ ἔχῃ μεγαλώσει τὸ παιδί του, ὁ γονεὺς ἂς μὴ ἀναπαύεται. Θὰ τὸν ἀπασχολῇ τὸ δεινὸ αὐτὸ πρόβλημα: Αὐτὸ τὸ παιδὶ ποὺ ἔφερα στὸν κόσμο καὶ τὸ ἐμεγάλωσα τί εἴδους ζωὴ πρόκειται νὰ ζήσῃ; Τὸ ἔχω διαφωτίσει ἐπαρκῶς; Εἶναι ἀρκετὰ ἐξωπλισμένο; Ἢ μήπως τὸ στέλλω εἰς ἕνα ἀγῶνα μὲ ἀτομικὰ ὅπλα καὶ τὰ ἐφόδιά του εἶναι παμπάλαια καὶ ἀπηρχαιωμένα τουφέκια;

Πράγματι δέ. Αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ περίεργα φαινόμενα. Νὰ ζῶμεν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, νὰ παρακολουθοῦμεν τὴν ἐξέλιξιν, τὴν κατάπτωσιν καὶ ὅμως νὰ παραμένωμεν οἱ αὐτοί, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀντιμετωπίσεως. Θέλομεν τὰ παιδιά μας νὰ εἶναι ζωσμένα μὲ βέλη καὶ τόξα στὸν ἀγῶνα, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἀντίπαλοί μας ἔχουν ἀτομικὰ ὅπλα. Ἀγνοοῦμεν τὴν ἐποχήν μας. Βλέπουμε μὲ τὰ μάτια τῶν προγόνων μας. Δὲν ἀλλάξαμε τὴν γλῶσσαν μας, τὰς ἐκφράσεις μας. Μὲ ἀποτέλεσμα: νὰ παρατηρῆται χάσμα καὶ ἀπόστασις μεταξὺ τῆς νέας γενεᾶς καὶ ἡμῶν.

Βεβαίως ἡ Ἐκκλησία εἶναι σῶμα θεῖον. Ἀλλὰ εἶναι καὶ σῶμα ζωντανόν. Ὅλοι ἀνήκομεν λοιπὸν εἰς ἕνα σῶμα. Ἀλλ' ἕνα σῶμα ποὺ δὲν κινεῖται, ποὺ ἀδρανεῖ, μοιραίως θὰ νεκρωθῇ. Καὶ τὰ μέλη του θὰ μεταβληθοῦν εἰς πτώματα ἄψυχα. Ἀντιθέτως, ἡ ζωτικότης αὐτὴ ἐπιβάλλει διαρκῶς νὰ στρεφώμεθα πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις, παρακολουθοῦντες τί συμβαίνει, νὰ παρακολουθοῦμε τὰ ρεύματα καὶ τὰς ἐξελίξεις. Ὄχι ἀδιάφοροι καὶ ἀναπαυόμενοι εἰς τρόπους ποὺ ἐταίριαζαν κάλλιστα δι' ἄλλους καιρούς, ἐνῷ διὰ σήμερα χρειάζεται νὰ τοὺς συγχρονίσουμε.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς προσφέρει δύο κανόνας ἀνεκτιμήτου ἀξίας. Γράφων πρὸς τοὺς Κορινθίους, ἐφιστᾷ τὴν προσοχήν τους εἰς τὸν ρευστὸν καὶ διαρκῶς μεταβαλλόμενον χαρακτῆρα τοῦ κόσμου: «Ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστιν. Οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον ὡσιν ὡς μὴ καταχρώμενοι. Παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου». (Α΄. Κορ. ζ΄. 29-32).

Ἐδῶ ἔχομεν δύο στοιχεῖα. Ὅτι ἡ παραμονή μας στὸν κόσμον εἶναι βραχεῖα. Καὶ ὁ χρόνος μας εἶναι πολὺ μετρημένος. Ἑπομένως δὲν θὰ πρέπει νὰ μᾶς παρασύρῃ ἡ γοητεία τοῦ κόσμου. Τὰ πάντα θὰ βλέπουμε μὲ τὴν προοπτικὴν τῆς αἰωνιότητος ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ματαιότητος ἢ ρευστότητος ἀφ' ἑτέρου.

Ἐπὶ πλέον, ὁ κόσμος αὐτὸς μὲ τὰ ἀγαθά του, νόμιμα καὶ μή, διαρκῶς ἀλλάζει ἐμφάνισιν, σχῆμα, μορφὴν καὶ κατεύθυνσιν. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ τὸν παρακολουθοῦμεν διαρκῶς, ὅπως παρακολουθοῦμε τὴν ἀπειλητικὴν ὕψωσιν τῆς στάθμης ἑνὸς ποταμοῦ. Ἔτσι θὰ ξεύρουμε καὶ πῶς νὰ τὸν ἀντικρύσουμε ἀναλόγως. Αὐτὴ εἶναι μία ἀνησυχία ἐπιβεβλημένη, ποὺ θὰ μᾶς κρατᾷ εἰς διαρκῆ ἐπιφυλακήν.

Τὸ δρᾶμα τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου εὑρίσκεται εἰς τὸ ὅτι λησμονεῖ τὴν ρευστότητα αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν τῆς ζωῆς. Διαρκῶς περιμένει καὶ κάτι στερεώτερο, πιὸ καινούργιο, πιὸ τελειοποιημένο, πιὸ πρωτότυπο καὶ πιὸ ἐντυπωσιακό. Εὑρίσκεται εἰς κατάστασιν διαρκοῦς ἀνησυχίας διὰ τὸ νέον. Καὶ ἐν τούτοις, ὅταν καὶ αὐτὸ τὸ νέον τὸ ἀποκτήσῃ, πολὺ σύντομα τὸ βαριέται καὶ βυθίζεται εἰς ἀπογοήτευσιν. Τὸ τόσον ἀναμενόμενον ἀγαθὸν ἡ ἀπόλαυσις, ἀποδεικνύεται τελείως διάφορον πρὸς ὅ,τι ἐφαντάζετο ἢ ἐπερίμενεν.

Ὁ Θεὸς ἐπροίκισε τὸν ἄνθρωπον μὲ ἀφάνταστες δυνατότητες εὐφυΐας, κατακτήσεως τοῦ κόσμου, ἀκόμη καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου, ὥστε ἐὰν θέλῃ νὰ ἔχῃ τὴν ἐλευθερίαν νὰ στρέψῃ τὰς ἐφευρέσεις καὶ τὰς προόδους τῆς ἐπιστήμης ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὅλοι βεβαίως ἔχομεν ὡρολόγια. Ἀλλ' ὅλων ἡ ὥρα δὲν εἶναι ἡ ἰδία. Μερικῶν δείχνουν ἐμπρός, ἄλλων δείχνουν ὀπίσω. Τὰ ὡρολόγια δὲν συμβαδίζουν. Ὅπως τὸ ράδιο μᾶς ἀναγγέλλει τὴν ἀκριβῆ ὥραν, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ζητεῖ εἰς κάθε ἐποχὴν νὰ εὐθυγραμμίσουμε τὴν ἐργασίαν μας, τὴν στάσιν μας ἀναλόγως μὲ «τὸ σχῆμα» τοῦ ἐξελισσομένου κόσμου.

Ἡ συνεχὴς αὐτὴ ἀναπροσαρμογὴ καὶ τροποποίησις θὰ γίνεται μεταξὺ τῶν δύο σταθερῶν πόλων: τῆς χρήσεως κάθε ἀγαθοῦ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐπιστήμης, ἀποφυγῆς δὲ τῆς καταχρήσεως. Αἱ βάσεις παραμένουν. Αἱ θεμελιώδεις ἀρχαὶ δὲν πρόκειται νὰ μετακινηθοῦν. Ἀλλάζει ὅμως καὶ μετακινεῖται ἡ μέθοδος καὶ ἡ συμπεριφορά μας.

Ὁ δεύτερος κανὼν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀναφέρεται εἰς μίαν συνεχῆ ἐσωτερικὴν ἀλλαγήν, ἐμπνεομένην ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα: «Ἀνανεοῦσθε τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν καὶ ἐνδύσασθε τὸν καινὸν ἄνθρωπον...» (Ἐφ. δ΄. 23). Ἐδῶ ἡ βαρύτης ἔγκειται εἰς τὴν ἀνάγκην συνεχοῦς «ἀνανεώσεως τῷ πνεύματι», περιοδικῆς προσαρμογῆς, ἀναπροσαρμογῆς καὶ προσεκτικοῦ συγχρονισμοῦ.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς θὰ εἴμεθα προοδευτικοί, συγχρονισμένοι, οὐχὶ δὲ καθυστερημένοι, μονολιθικοί. Ἐδῶ ἴσως ἐνδείκνυται νὰ κάνουμε μερικὰ βήματα ἐμπρός. Ἀλλοῦ ἴσως θὰ πρέπει νὰ στραφοῦμε εἰς τὰ ὀπίσω. Αὐτὴ ἡ εὐλυγισία κάμει ἱκανὸν τὸν πιστὸν νὰ ζῇ ὀρθὰ ἐξ ἴσου τὸν Ιον αἰῶνα ὅπως ἐπίσης καὶ τὸν ΧΧον αἰῶνα. Τὸν ἐξοπλίζει ὥστε νὰ ξέρῃ πῶς νὰ φερθῇ καὶ πῶς ν' ἀντικρύσῃ τὴν ζωὴ στὸ χωριὸ καὶ στὴν Ἀθήνα, ὡς ἐπιστήμων τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας ἢ γεωργὸς ἁπλοῦς.

Εὐκινησία λοιπόν. Οἱ Ἱεροὶ Κανόνες ἄλλως τε ἀντανακλοῦν τῆς κάθε ἐποχῆς τὶς ἀδυναμίες. Καὶ διὰ κάθε περίπτωσι τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας προβλέπουν καὶ τὰ ἀνάλογα φάρμακα καὶ τὰς κοινωνικὰς λύσεις.

Ἐὰν οἱαδήποτε γυναῖκα ἀμφιβάλῃ περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς ραγδαίας αὐτῆς ἐξελίξεως ποὺ συμβαίνει γύρω της, δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἰδῇ πρὸς στιγμὴν ποῦ ζῇ αὐτὴ ἡ ἰδία.

Ἡ κοινωνικὴ σύνθεσις καὶ σχέσις μὲ τὸν ἔξω κόσμον τῆς γυναικὸς ἔχει ἀλλάξει. Συχνότερα συναντᾷ τὸν κόσμον. Τὴν ἐξωσπιτικὴν ἀτμόσφαιραν τὴν ἀναπνέει, θέλοντας καὶ μή. Ὑποχρεωμένη πολλάκις νὰ ἐργάζεται, νὰ ταξιδεύῃ μόνη της, νὰ βλέπῃ ἄνδρας κάθε εἴδους. Θῦμα εὔκολον.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙ

—Ἂν ἔχῃς ὑποστῇ ζημίες, διάβασε τὸ η΄ κεφάλαιο τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς (28-39). **(«... Ὅλα συνεργοῦν γιὰ τὸ καλό τους, σ' ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦν τὸν Θεό. ... Ἐὰν ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας, ποιὸς θὰ εἶναι ἐναντίον μας; ...»).**

—Ὅταν οἱ φίλοι σου σὲ ἐγκαταλείψουν, στηρίξου στὸ ιγ΄ κεφάλαιο τῆς Α΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς. **(«Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, κάνει τὸ καλό, ἡ ἀγάπη δὲν φθονεῖ, ἡ ἀγάπη δὲν δείχνει ἀλαζονεία, δὲν φουσκώνει ἀπὸ ὑπερηφάνεια...»).**

—Ὅταν ἔχῃς εὐθυμία, ρίξε μιὰ ματιὰ στὸ ε΄ κεφάλαιο τῆς πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολῆς (στ. 17-20). **(«... Νὰ τραγουδᾶτε καὶ νὰ ψάλλετε μὲ τὴν καρδιά σας στὸν Κύριο...»).**

Σ. ΜΠΑΪΡΑΚΤΑΡΗΣ

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΟ ΦΑΝΑΡΙ

Κοινότητες καὶ Ὀργανώσεις, Σωματεῖα καὶ ἰδιῶται, ὅλοι πρέπει νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν εἰς τὸ Προσκύνημα πρὸς τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον στὰς 19 Ἀπριλίου μὲ τὸ ὑπερωκεάνειον «ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ».

Θὰ ἡγηθῇ ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος.

ΑΝΟΡΘΩΣΙΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΤΡΙΠΟΔΑΚΗ

Β΄.

ΕΙΣ τὸ προηγούμενον ἄρθρον εἴδομεν πῶς καὶ διατί ἐξέπεσεν ἡ Χριστιανικὴ οἰκογένεια. Συνεχίζοντες σήμερον, ἂς παρακολουθήσωμεν πῶς θὰ ἀνορθωθῇ, πῶς θὰ ἐπιτύχῃ τὴν ὑπεύθυνον καὶ ἁγιωτάτην ἀποστολήν της, πῶς θὰ εὐημερήσῃ, πῶς θὰ σωθῇ καὶ πῶς θὰ σώσῃ καὶ τὴν Χριστιανικὴν κοινωνίαν μας.

Ἡ πτῶσις τῆς Χριστιανικῆς οἰκογενείας, ἐπαναλαμβάνομεν καὶ τονίζομεν, ὀφείλεται εἰς τὴν ἄρνησιν νὰ θεμελιωθῇ εἰς τὸ ἀποκλειστικόν θεμέλιον, εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ὀφείλεται εἰς τὴν ἀποκήρυξιν τῶν Χριστιανικῶν ἀληθειῶν, εἰς τὴν ἀπεμπόλησιν τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν. Ὀφείλεται εἰς τὴν ἀποστασίαν της ἀπὸ τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Δημιουργοῦ, εἰς τὴν ἀπομάκρυνσίν της ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ λύσις τώρα εἶναι ἁπλουστάτη, εἶναι εὔκολος. Ἡ Χριστιανικὴ οἰκογένεια, τὸ Θεοῖδρυτον τοῦτο κατασκεύασμα, ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα, ἀπὸ τὴν ὥραν ποὺ ἀποφασίζουν νὰ ἑνώσουν τὴν ζωήν των, ἀπὸ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἁγιάζουν τὴν ἕνωσίν των μὲ τὸ μέγα μυστήριον τοῦ γάμου, θεμέλιος εἰς τὸν ἰσόβιον καὶ ἀδιάλυτον τοῦ γάμου δεσμὸν πρέπει νὰ τεθῇ, ὄχι τὸ χρῆμα, λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, οὔτε περιουσίαι, οὔτε ὑλικὰ ὑπάρχοντα, ἢ ὅ,τι ἄλλο ἔχει νὰ παρουσιάσῃ ὁ κόσμος οὗτος, ἀλλὰ θεμέλιος πρέπει νὰ τεθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Πῶς θὰ γίνῃ θεμέλιον εἰς τὴν ζωὴν τῶν συζύγων ὁ Χριστός; Ἐὰν πρῶτον, ἡ Χριστιανικὴ οἰκογένεια συσταθῇ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐὰν δεύτερον, οἱ σύζυγοι ἀποφασίσουν ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα τῆς συζυγικῆς των ζωῆς, νὰ ζήσουν ζωὴν Χριστιανικήν, εἰς τὴν ὁποίαν ὅροι καὶ συμφωνίαι θὰ εἶναι ὁ νόμος καὶ αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, σύνθημα δὲ ἡ ἠθικὴ τελειοποίησις, ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἁγιότης των. Ἐὰν τρίτον, ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα δημιουργήσουν τοιαύτην ἑνότητα καὶ τοιοῦτον σύνδεσμον, τοσαύτην ἁρμονίαν, συνεννόησιν καὶ συνεργασίαν, ὥστε νὰ φαίνωνται ὡς μία ψυχὴ καὶ μία καρδία. Ἐὰν τέταρτον, μετὰ τοῦ Θεοῦ διατηροῦν ἐπικοινωνίαν ἀδιάλειπτον διὰ τῆς προσευχῆς καὶ λατρείας, καὶ σύνδεσμον στενὸν διὰ τῆς συστηματικῆς καὶ ἐπιμελημένης μυστηριακῆς ζωῆς. Ἐὰν πέμπτον, θέσουν σκοπὸν τῆς ζωῆς των ἔνθεν μὲν τὴν ἀμοιβαίαν ἐκτίμησιν, βοήθειαν καὶ ἀγάπην κατὰ τὸν θεῖον τοῦ γάμου ὁρισμόν, ἔνθεν δὲ τὴν γέννησιν παιδίων κατὰ τὴν ρητὴν ἐντολὴν τοῦ Δημιουργοῦ καὶ τὴν Χριστιανικὴν τούτων ἀνατροφὴν καὶ διαπαιδαγώγησιν, σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόδειξιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τῆς Ἐκκλησίας Του. Ἐὰν τέλος, οἱ σύζυγοι καὶ τὰ τέκνα ἀναδειχθοῦν μὲ τὴν ἁγίαν ζωὴν καὶ τὴν Εὐαγγελικὴν πολιτείαν των, μικρὰ Ἐκκλησία, Ἅγιον πνευματικὸν βασίλειον, εἰς τὸ ὁποῖον νύκτα καὶ ἡμέραν καθοδηγὸς καὶ κυβερνήτης θὰ εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Πῶς ὅμως, ἂς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν σκέψεων, πῶς ἡ Χριστιανικὴ οἰκογένεια θὰ συσταθῇ ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; Πρωτίστως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα, ὅτι ἐπειδὴ ὁ γάμος δὲν εἶναι μόνον ὑπόθεσις προσωπικὴ ἰδική των, ἀλλὰ πρωτίστως ὑπόθεσις Θεοῦ, ὁ Ὁποῖος ἐθεμελίωσε τὸν γάμον, ὑπόθεσις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὁποῖος ἀνήγαγε τὸν γάμον εἰς μυστήριον ἅγιον καὶ μεγάλο, ἔχουν ὑποχρέωσιν καὶ συμφέρον νὰ ζητήσουν διὰ τῆς θερμῆς προσευχῆς τὴν βοήθειαν, τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ εἰς τὴν ζωὴν τῆς συζυγίας.

Κανένας ἄνδρας καὶ καμμία γυναῖκα, ὅσην μόρφωσιν, ἢ ψυχολογίαν, ἢ παρατήρησιν καὶ ἂν ἔχῃ, δὲν δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι θὰ ἐκλέξῃ χωρὶς τοῦ Θεοῦ τὸν φωτισμόν, τὸν ἰσόβιον σύντροφον, ἢ τὴν σύντροφόν του, καὶ χωρὶς τὴν Θείαν καθοδήγησιν θὰ ἀσφαλίσῃ εὐτυχισμένην ζωὴν καὶ ἁρμονικὴν συζυγίαν.

Πρὶν ν' ἀρχίσουν λοιπὸν οἱ μελλόνυμφοι κάθε συζήτησιν μεταξύ των θὰ ὁμιλήσουν μὲ τὸν Θεὸν καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ θὰ κάμουν τὴν ἀρχὴν καὶ θὰ προχωρήσουν εἰς τὴν συνέχειαν. Ἀκόμη ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα μὲ τὰς πρώτας σκέψεις τοῦ γάμου, κυρίως καὶ προπαντὸς θ' ἀποβλέψουν ὁ ἕνας διὰ τὸν ἄλλον, εἰς τὸν ἠθικὸν χαρακτῆρα, εἰς τὰ ψυχικὰ χαρίσματα, εἰς τὰς Χριστιανικὰς ἀρετὰς καὶ ἔπειτα εἰς τὰ κοσμικὰ προσόντα καὶ τὰ ὑλικὰ συμφέροντα. Θὰ μελετήσουν τὸ μέγα μυστήριον τοῦ γάμου, θὰ ἀναμετρήσουν τὰς εὐθύνας καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, ὅπως καθορίζονται ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραφῆς, θὰ μάθουν τὴν ἱερότητα τοῦ θεσμοῦ, θὰ ζητήσουν τὴν δύναμιν καὶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, τὰς εὐχὰς τῶν γονέων, τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν ζωὴν τῆς Χριστιανικῆς συζυγίας. Δεύτερον ἔργον τῶν συζύγων εἶναι ἡ ἀπόφασίς των νὰ θέσουν εἰς ἐφαρμογὴν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ἱερὰν τοῦ γάμου στιγμὴν παραγγέλλει εἰς ἀμφοτέρους ἡ Ἐκκλησία. Τοῦτο δὲ εἶναι . . . ὅπως βιώσωσι κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ . . . νὰ ζήσουν σύμφωνα μὲ τὸ Θεῖον θέλημα, ὁ μὲν νυμφίος νὰ πορεύεται ἐν εἰρήνῃ καὶ νὰ ἐργάζεται ἐν δικαιοσύνῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ἡ δὲ νύμφη νὰ φυλάττῃ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, διότι οὕτως ηὐδόκησεν ὁ Θεός.

Καμμία ὀργάνωσις, κανένα ἔθνος καὶ καμμία κοινωνία πολιτισμένων ἀνθρώπων, χωρὶς βασικοὺς νό-

μους, δὲν δύναται νὰ σταθῇ καὶ χωρὶς τὴν πιστὴν τῶν νόμων τούτων ἐφαρμογὴν ἐκ μέρους ὅλων τῶν μελῶν δὲν ἠμπορεῖ νὰ εὐδοκιμήσῃ. Ἀκριβῶς καὶ ἡ ζωὴ τῆς οἰκογενείας διὰ νὰ εἶναι σταθερὰ καὶ ἀσάλευτος, διὰ νὰ ἔχῃ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἁρμονίαν, τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐημερίαν ὡς καρποὺς πνευματικούς, εἶναι ἀνάγκη ἐκ μέρους τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων νὰ ἐφαρμόζωνται ὅσα διέταξεν ὁ Θεός, ὁ νόμος Του, αἱ ἐντολαὶ καὶ τὸ ἅγιόν Του θέλημα. Πόσον ὡραῖα ἔθεσαν οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ἔργον τῶν γονέων! Οἰκογένεια ποὺ ἀκούει τὰς διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου ἀλλὰ δὲν τὰς ἐφαρμόζει, ἀδιάφορον ἂν τὰς περιφρονῇ ἢ τὰς ἀπορρίπτῃ, ὁμοιάζει μὲ δένδρον ποὺ ποτίζεται μὲν ἀλλὰ δὲν καρποφορεῖ καὶ κάθε δένδρον ποὺ εἶναι ἄκαρπον, εἶναι ἄχρηστον καὶ κόπτεται καὶ ρίπτεται εἰς τὸ πῦρ. Ἐνῷ ἀντιθέτως, ἡ πρόθυμος, ἡ πλήρης καὶ εὐχάριστος τοῦ Θείου νόμου ἐφαρμογὴ ἐκ μέρους τοῦ πατρός, τῆς μητρὸς καὶ τῶν τέκνων μεταβάλλουν τὴν οἰκογένειαν, ἂς χρησιμοποιήσωμεν εἰκόνας ἱερᾶς, εἰς ἄμπελον εὐκληματοῦσαν, εἰς ἐλαίαν κατάκαρπον καὶ τότε ἡ οἰκογένεια ἀπολαμβάνει μὲ ἀφθονίαν καὶ αὐτάρκειαν ὅλα τὰ ὑλικὰ καὶ πνευματικὰ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸ σπουδαιότατον πάντων, τὴν Θείαν χάριν καὶ δύναμιν, διὰ τῶν ὁποίων τὸ κάθε μέλος τῆς οἰκογενείας ἀναδεικνύεται καὶ μία ἠθικὴ προσωπικότης, ὅλοι δὲ μαζί, μὲ βάσιν τὴν ὑπακοὴν καὶ πειθαρχίαν εἰς ὅσα ἐδίδαξεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός, προχωροῦν ἀπὸ ἀρετῆς εἰς ἀρετὴν καὶ ἀπὸ τελειοποιήσεως εἰς τελειοποίησιν, ἕως ὅτου οἱ πάντες ἀναδειχθῶσιν υἱοὶ τοῦ Θεοῦ καὶ θυγατέρες, τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα, μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἄξια, εὐλογημένα καὶ ἐκλεκτά.

Τρίτον ἔργον τῶν Χριστιανῶν συζύγων καὶ τέκνων εἶναι ἡ ψυχικὴ ἑνότης καὶ ὁ πνευματικὸς σύνδεσμος μεταξύ των. Εἶναι ἡ ἁρμονία καὶ ἡ συνεννόησις εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε νὰ φαίνωνται οἱ πολλοὶ ὡς ἕνα πνευματικὸν σῶμα, ὅπως τοὺς θέλει ὁ Κύριος. Πόσον σπουδαία εἶναι ἡ ἑνότης καὶ ὁ σύνδεσμος, ἡ συνεννόησις καὶ ἡ ἁρμονία εἰς τὸ Ἔθνος, εἰς τὴν Κοινωνίαν, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν Κοινότητα, ὅλως ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Οἰκογένειαν, εἰς τὸ πνευματικὸν τοῦτο θερμοκήπιον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἡ Κοινωνία, ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πατρὶς τροφοδοτοῦνται καὶ ἀνεφοδιάζονται, τὸ βεβαιώνει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς Γραφάς, ἡ πεῖρα τῆς καθημερινῆς ζωῆς καὶ ἡ Ἱστορία ἡ παλαιὰ καὶ σύγχρονος. Μὲ μίαν λέξιν, ἡ ἑνότης καὶ ὁ σύνδεσμος εἶναι τὸ πολυτιμότατον ἀγαθὸν εἰς τὸν κόσμον, εἶναι ἕνα βασικὸν μυστικὸν τῆς ζωῆς καὶ τῆς εὐημερίας διὰ τὴν οἰκογένειαν.

Καὶ εἶναι τῷ ὄντι ἀγαθὸν ἀνεκτίμητον, εἶναι μυστικὸν εὐημερίας διὰ τὴν οἰκογένειαν, ἡ ἑνότης καὶ ὁ σύνδεσμος, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ποὺ τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ εἶναι ἄφθονα καὶ αἱ γνώσεις καὶ αἱ τεχνικαὶ εὐκολίαι πολλαί, ἢ τὰ μέσα πτωχὰ καὶ αἱ ἀνάγκαι μεγάλαι καὶ αἱ δυσκολίαι πολλαί, ἡ ἑνότης καὶ ὁ σύνδεσμος γίνονται βάσεις προόδου καὶ εὐημερίας.

Πῶς ὅμως ἀσφαλίζονται; Τὴν ἑνότητα καὶ τὸν σύνδεσμον ἐξασφαλίζει ἡ Χριστιανικὴ πίστις καὶ ἡ Χριστιανικὴ ζωή, ὁ Χριστός, ὁ Ὁποῖος ἔχει τὴν δύναμιν νὰ δημιουργῇ τὴν ἑνότητα τῶν ψυχῶν, τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος, τὴν ἑνότητα τῶν δυνάμεων, τὴν ἑνότητα τῶν προσπαθειῶν. Ἡ ἁρμονία ἔπειτα καὶ ἡ συνεννόησις, ἡ συμφωνία καὶ ἡ συνεργασία τῶν Χριστιανῶν συζύγων, εἰς τὰς βασικὰς ἀρχὰς καὶ πεποιθήσεις, εἰς τὰ καθήκοντα, εἰς τὰς εὐθύνας καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, εἶναι δύναμις μὲ τὴν ὁποίαν θὰ διατηροῦν τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τὴν εἰρήνην καὶ τὴν χαρὰν μεταξύ των, τὴν πνευματικὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν των.

Πῶς ὅμως ἐπιτυγχάνεται ἡ ἁρμονία καὶ ἡ συμφωνία; Ὅταν ὑπάρχῃ πνεῦμα ταπεινοφροσύνης μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός. Ὅταν μὲ ἀγάπην καὶ καλωσύνην διορθώνει, συγχωρεῖ καὶ συμπληρώνει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ὅταν ὑπάρχῃ ὑποχώρησις ἀμοιβαία ἐκεῖ ποὺ φαίνεται τὸ σωστὸν καὶ τὸ ἀληθές, τὸ δίκαιον. Ὅταν γίνεται εὐχαρίστως δεκτὴ ἡ πλέον συμφέρουσα γνώμη δι' ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας. Ὅταν διαγράφωνται αἱ προσωπικαὶ ἀδυναμίαι. Ὅταν παίρνῃ τὴν θέσιν ἡ ὑποχώρησις διὰ νὰ σβύσῃ πρὶν ν' ἀνάψῃ μιὰ φωτιά, ἢ νὰ σπάσῃ πρὶν ν' ἀρχίσῃ μιὰ μάχη. Ὅταν ἐκ συνθήματος ὑποχωροῦν ὅλοι καὶ δίδουν τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὅταν, ἂς ἐπαναλάβωμεν τὰ λόγια τοῦ Εὐαγγελίου, ποὺ δίδονται εἰς τοὺς νεονύμφους ὡς ὑποθῆκαι ἀπὸ Θεοῦ κατὰ τὴν ἱερωτάτην στιγμὴν τοῦ γάμου ἔμπροσθεν τοῦ ἁγιωτάτου θυσιαστηρίου, ὅταν . . . αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσωνται ὡς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ὁ ἀνὴρ κεφαλὴ ἐστὶ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν οἱ ἄνδρες ἀγαπῶσι τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ Ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ. Ναί, τότε βασιλεύει ἡ ἁρμονία καὶ ἡ συμφωνία, τότε ὁ Χριστὸς γίνεται τῆς οἰκογενείας μυσταγωγός. Ὅταν οἱ σύζυγοι εἶναι σύμψυχοι, τὸ ἓν τὸ τῆς ὅλης οἰκογενείας κατὰ Θεὸν συμφέρον φρονοῦντες, καὶ μόνον τοῦτο ποὺ συμπίπτει μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, τὸ πνευματικὸν τῆς ὅλης οἰκογενείας συμφέρον, μὲ ὅλας των τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις ἐπιδιώκοντες κατὰ τὴν Θείαν προσταγὴν καὶ γραπτὴν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου ὑπόδειξιν.

(Εἰς τὸ ἑπόμενον τὸ τέλος)

ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ 3ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Κοινότητες καὶ Φιλόπτωχοι, Ὀργανώσεις καὶ Σωματεῖα ἔχουν καθῆκον νὰ συμμετάσχουν καὶ ἐνισχύσουν τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ἐθνικῆς Παρελάσεως 3ης Ἀπριλίου διὰ τῆς 5ης Λεωφόρου Νέας Ὑόρκης.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Διευθυντοῦ τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς, Brookline, Mass.

Γ΄.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ἐκτιμᾶται ἡ Ἑλλάς, καὶ ὡς ἡ Μήτηρ τῆς Δημοκρατίας, τοῦ ἰδεώδους τούτου πολιτικοῦ συστήματος διακυβερνήσεως τῶν λαῶν, ὑπὸ τὴν αἴγλην τῆς ἐλευθερίας. Ἐλευθερίας τῆς σκέψεως, ἐλευθερίας τῆς δράσεως, ἐλευθερίας τοῦ λόγου. Εἶναι τὸ σύστημα διακυβερνήσεως, τὸ ὁποῖον ἐγγυᾶται τὰς εὐγενεστέρας ἐξελίξεις προόδου τῶν λαῶν. Εἶναι τὸ σύστημα τὸ πολιτικόν, τὸ ὁποῖον μὲ τὸ αἷμα τῶν τέκνων της καθηγίασε καὶ ἡ Ἀμερική, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπιγραμματικὰ καθώρισεν ὁ ἀείμνηστος Πρόεδρος Lincoln, ὡς "government of the people, by the people and for the people."

Ἀλλ' οὐδὲν πεδίον ἐρεύνης, σκέψεως καὶ ζωῆς ἀφῆκεν ἀκαλλιέργητον ὁ φιλοσοφικὸς Ἑλληνικὸς νοῦς, τὸ δαιμόνιον δηλαδὴ Ἑλληνικὸν πνεῦμα. Καὶ τὸ ὁμολογοῦν πάντες οἱ μελετηταὶ τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Εἶναι ἀδύνατον νὰ λησμονηθοῦν οἱ χαρακτηριστικοὶ λόγοι, μὲ τοὺς ὁποίους ἔγκριτος Ἀμερικανικὴ ἐφημερίς, "The Boston Daily Globe," προσεπάθησε νὰ ἐκφράσῃ τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου πρὸς τὴν αἰωνίαν Ἑλλάδα. Ἔγραφε λοιπὸν τὴν 14ην Αὐγούστου 1955: «Τίνος λαοῦ ἡ Ἱστορία εἶναι ἐνδοξοτέρα ἀπὸ τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος; Αἱ τέχναι καὶ αἱ Ἐπιστῆμαι τοῦ Δυτικοῦ κόσμου ἐγεννήθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὀφείλομεν εἰς αὐτὴν ἐπίσης τὴν Γλυπτικήν, τὴν Ἀρχιτεκτονικήν, ἐμμέσως ἑπομένως καὶ τὴν Ζωγραφικήν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀφείλομεν τὴν Ἰατρικήν, τὴν Φιλοσοφίαν, καὶ κατὰ μέγα μέρος τὴν Θρησκείαν μας. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀνεπτύχθησαν τὰ Μαθηματικά, αἱ Φυσικαὶ Ἐπιστῆμαι καὶ ἡ Βιολογία. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀφείλομεν τὰ διάφορα εἴδη τῆς Λογοτεχνίας μας . . . τὴν ποίησιν, τὴν τραγῳδίαν, τὸ δρᾶμα, τὴν ρητορικήν, τὴν κωμῳδίαν, ὑπὲρ πᾶν δὲ ἄλλο τὴν ἀπαράβλητον Ἱστορίαν. Σχεδὸν πᾶν ὅ,τι ἄριστον κέκτηται ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος, εἶναι Ἑλληνικόν . . .».

Εἰς ἀξιόλογον καὶ ἐμπνευσμένον ἄρθρον της ἐπίσης ἡ διακεκριμένη συγγραφεὺς Edith Hamilton, δημοσιευόμενον εἰς τὸ παγκοσμίως διαδεδομένον περιοδικὸν "Reader's Digest" (March, 1959), ἀναφέρει καὶ τὰ ἑξῆς μνημειώδη σημεῖα τῆς Ἑλληνικῆς σκέψεως καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς, ἐνδιαφέροντα αὐτὸν τοῦτον τὸν ἐθνικὸν βίον τῆς Ἀμερικῆς, τῆς κατ' ἐξοχὴν Χώρας τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ:

«Ἔχομεν ἕνα μεγάλον πολιτισμὸν ἢ διὰ νὰ τὸν σώσωμεν ἢ διὰ νὰ τὸν χάσωμεν. Πρὸ τοῦ διλήμματος τούτου εὑρισκόμενοι μήπως θὰ ἔπρεπε νὰ ρίξωμε μιὰ ματιὰ στὸ παρελθόν; Ὑπάρχουν ἆρά γε εἰς τὸ παρελθὸν ἀλήθειες ποὺ ἔχουν αἰώνια ἀξία καὶ διὰ τὸ παρόν; Ἐγώ, λέγει ἡ διάσημος Ἀμερικανίς, πιστεύω ὅτι ὑπάρχουν. Ἐνώπιόν μας ἔχομεν τὸν ὑπέροχον Ἑλληνικὸν Πολιτισμόν . . . Οἱ Ἕλληνες κατέλιπον πλουσιωτάτην ἀνάπτυξιν Τέχνης καὶ Σκέψεως, τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπόρεσε νὰ ὑπερβάλῃ καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας, μετ' αὐτούς, ἡ ἀνθρωπίνη προσπάθεια . . . Βασικὸν Ἑλληνικὸν ἐπίτευγμα ὑπῆρξεν ἡ ἐλευθερία. . . . Ἡ ἰδέα τῆς ἐλευθερίας ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ μὲ αὐτὴν ἀπέβη ἡ Ἑλλὰς ἱκανὴ νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατὰ πάσης ἰσχυρᾶς βίας, ἡ ὁποία ἀπειλοῦσε τὴν ἐλευθερίαν της. . . . Τί ἀκριβῶς ἐδίδασκαν οἱ Ἕλληνες εἰς τὰ σχολεῖα των, πρᾶγμα ποὺ θὰ ἀποτελοῦσε τὸ θεμέλιον τοῦ πολιτισμοῦ των, ἀκριβῶς δὲν γνωρίζομεν ἐν λεπτομερείᾳ. Γνωρίζομεν ὅμως ὅτι τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων ἐδιδάσκοντο πῶς νὰ σκέπτωνται. Πάθος τῶν Ἑλλήνων ἦτο ἡ χρησιμοποίησις τοῦ μυαλοῦ. . . . Οἱ Ἕλληνες ὑπῆρξαν λαὸς ποὺ ἐσκέπτετο πολύ. Ἐγνώριζαν τί σημαίνει ἐλευθερία. Ἐγνώριζαν — ὄχι ὅτι ἦσαν ἐλεύθεροι διότι ἡ Πατρίς των ἦτο ἐλευθέρα — ἀλλ' ὅτι ἡ Πατρίς των ἦτο ἐλευθέρα ΔΙΟΤΙ ΑΥΤΟΙ ΗΣΑΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ. . . . Σκοπός των ἦτο νὰ δημιουργοῦν ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἦσαν ἱκανοὶ νὰ διατηρήσουν τὴν αὐτοκυβερνωμένην χώραν των, διότι οἱ ἴδιοι ἔμαθον νὰ αὐτοκυβερνῶνται, νὰ ἐλέγχουν τοὺς ἑαυτούς των καὶ νὰ εἶναι πλουτισμένοι μὲ αὐτοπεποίθησιν. . . . Ἂν συνέβαινε νὰ εἶναι πλούσιοι, δὲν τὸ ἔδειχναν, οὔτε καὶ κανένας ποὺ ἐπίστευεν ὅτι εἶναι χρήσιμος εἰς τὴν κοινωνίαν, δὲν ἐδοκίμαζεν ἐντροπὴν διότι τάχα ἦτο πτωχός. Ἦσαν οἱ Ἕλληνες ἐλεύθεροι, διότι θεληματικὰ ὑπήκουον ὄχι μόνον εἰς τοὺς γραπτοὺς νόμους των, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀγράφους (τηροῦντες, τρόπον τινά, μὲ αὐστηρότητα τὰς ἐθνικὰς καὶ τὰς θρησκευτικὰς των παραδόσεις). Ἡ Ἑλλὰς ἤκμασε . . . διότι οἱ Ἕλληνες ἐνεπνέοντο ἀπὸ τὸ ὑπέροχον πνεῦμα, τὸ ὁποῖον, ὡς ἀναμορφωτικὸν πνεῦμα, διεδίδετο ἀνὰ τὸν κόσμον. Ἦτο πνεῦμα, τὸ ὁποῖον καθίστα τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς λαοὺς πραγματικὰ ἐλευθέρους. . . . Νόμοι ὑγιοῦς ἐμπνεύσεως καὶ ἰδανικά, διὰ τῶν ὁποίων ἐξευγενίζεται ὁ ἀνθρώπινος βίος, ἐχαρακτήριζον τὴν ζωὴν τῶν Ἑλλήνων. Τὸ φῶς λοιπὸν τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα, οὐδέποτε ἔσβυσεν».

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΠΛΟΥΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

Ἡ 25η Μαρτίου εἶναι ἡμέρα διπλῆς ἑορτῆς καὶ χαρᾶς διὰ τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Γένος. Πρῶτον εἶναι ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ εὐηγγελίσθη εἰς τὴν Παρθένον Μαρίαν — καὶ δι' Αὐτῆς εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ εἰς ὅλας τὰς ἀνθρωπίνους γενεὰς — τὴν θαυμασίαν Γέννησιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Δεύτερον εἰδικῶς διὰ τὸν Ἑλληνορθόδοξον κόσμον, εἶναι ἐπέτειος μιᾶς ἄλλης ἀπολυτρώσεως, ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς, ἀπὸ τὸν Σουλτανικὸν ζυγόν, ἐπέτειος παλιγγενεσίας. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἐξησφάλισεν εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τὴν σωτηρίαν καὶ ἀπολύτρωσιν, εἶναι ἡ θυσία. Διὰ τῆς θυσίας τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ ἐξησφαλίσθη ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου, διὰ τῆς θυσίας ἀναριθμήτων μαρτύρων ἐθριάμβευσεν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς θυσίας ἄλλων χιλιάδων μαρτύρων ἀπηλευθερώθη τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Γένος. Καὶ δὲν ἔπαυσεν ἔκτοτε μὲ νέας θυσίας καὶ μὲ νέας ἑκατόμβας νὰ ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ὄχι μόνον ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου.

ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ

Αὐτὸ εἶναι τὸ στεντόρειον μήνυμα τῆς 25ης Μαρτίου πρὸς τὸν κόσμον ὁλόκληρον. Ἡ θυσία τῆς Ἑλλάδος ἐπαναλαμβάνεται, ὁσάκις ἡ Ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος τὸ ζητεῖ, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ κόσμου. Αὐτὸ κυρίως εἶναι τὸ νόημα τῆς Ἐθνικῆς Παρελάσεως, ἡ ὁποία θὰ γίνῃ διὰ τῆς Πέμπτης λεωφόρου τῆς Νέας Ὑόρκης τὴν Κυριακήν, 3ην Ἀπριλίου. Αὐτὸ εἶναι τὸ πνεῦμα καὶ τῶν συμβολικῶν ἁρμάτων, ποὺ θὰ φιλοτιμηθοῦν αἱ Κοινότητες καὶ αἱ Ὀργανώσεις μας νὰ παρουσιάσουν : ἡ παγκόσμιος σημασία τῶν ἀγώνων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, καὶ ἡ πανανθρώπινος προσφορὰ τῆς Ἀθανάτου Ἑλλάδος εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρωπίνης προόδου. Ἀπὸ τὴν παρέλασιν λοιπὸν τῆς 3ης Ἀπριλίου δὲν πρέπει νὰ ἀπουσιάσῃ κανείς. Καὶ ὅσοι δὲν δύνανται νὰ παραστοῦν αὐτοπροσώπως, δύνανται νὰ δώσουν τὸ «παρὼν» διὰ τῆς συμπαραστάσεως καὶ ἐνισχύσεως τῆς Παρελάσεως.

ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ἕνα ἀπὸ τὰ ἀνεκτίμητα διαμάντια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν Ὑμνογραφίας καὶ τῆς Βυζαντινῆς ἡμῶν Μουσικῆς, εἶναι ὁ «Ἀκάθιστος Ὕμνος», οἱ «Χαιρετισμοὶ τῆς Παναγίας». Δὲν ἔχει σημασίαν ποῖος ἀκριβῶς εἶναι ὁ ποιητής των. Σημασίαν ἔχει τὸ γεγονός, ὅτι ἐπήγασαν ἀπὸ τὴν καρδίαν τῶν Ἑλληνορθοδόξων. Οἱ προπάτορές μας τοὺς ἐνεπνεύσθησαν, τοὺς ἐποίησαν, τοὺς ἐμελοποίησαν, τοὺς ἔψαλλαν καὶ τοὺς ψάλλουν ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας. Ἀπὸ τοὺς προπάτοράς μας τοὺς παρέλαβον πολυάριθμοι λαοί, πρώην βάρβαροι ἐπιδρομεῖς, ὑπ' αὐτῶν ἐκχριστιανισθέντες. Καὶ ἔκτοτε, καὶ τώρα, μαζὶ μὲ ἡμᾶς ἐπικαλοῦνται τὴν Ὑπέρμαχον Στρατηγὸν νὰ τοὺς ἀπελευθερώσῃ, «ἐκ παντοίων κινδύνων» καὶ ἐχθρῶν, οἱ ὁποῖοι εἰς μάτην ἐδοκίμασαν νὰ τοὺς κάμουν νὰ ἀπαρνηθοῦν τὴν Ὀρθόδοξον Πίστιν των, ἔστω καὶ ἂν τοὺς κρατοῦν ἀκόμη, δι' ὀλίγον καιρόν, φυλακισμένους ὀπίσω ἀπὸ σιδηρᾶ παραπετάσματα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἀργήσουν νὰ καταπέσουν ἀπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν τυράννων των.

ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν συνέρχονται τὰ Τοπικὰ ἢ Περιφερειακὰ Κληρικολαϊκὰ Συνέδρια τῶν Ἐπισκοπικῶν Περιφερειῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ὁ θεσμὸς αὐτῶν εἶναι σπουδαιότατος. Εἶναι ὄχι μόνον σύμφωνος πρὸς τὸ Δημοκρατικὸν πολίτευμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν δημοκρατικῶν παραδόσεων τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ἀρχαίας καὶ ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ: Κλῆρος καὶ Λαὸς ἐν στενῇ συνεργασίᾳ λαμβάνουν ἀπὸ κοινοῦ ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν τυχῶν τῆς Ἐκκλησίας. Καύχημα δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν εἶναι ἡ διάσωσις τοῦ πρωταρχικοῦ τούτου χριστιανικοῦ θεσμοῦ, καθ' ὃν καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, ὡς συναποτελοῦντες τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπιμελοῦνται τῆς προαγωγῆς τοῦ θείου ἔργου αὐτῆς. Ὅλως διαφορετικὴ εἶναι ἡ ἄποψις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣν ὁ Λαός, τὸ Πλήρωμα, δὲν ἐρωτᾶται ἐπ' οὐδενὸς ζητήματος ἐκκλησιαστικοῦ.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΗ

Πρέπει νὰ ἐκτιμῶμεν βαθύτατα τὸ προνόμιον τοῦτο τῶν λαϊκῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν. Καὶ θὰ τὸ ἐκτιμῶμεν ὅταν ὡς Κοινότητες συμμετέχωμεν καὶ εἰς τὰ Τοπικὰ Συνέδρια καὶ εἰς τὴν δισενιαύσιον Γενικὴν Κληρικολαϊκὴν Συνέλευσιν. Αὕτη, ὡς γνωστόν, θὰ συνέλθῃ ἐφέτος ἀπὸ 18—24 Σεπτεμβρίου ἐν Buffalo, New York. Αἱ ἀποφάσεις της ἔχουν γενικὸν καὶ καθολικὸν κῦρος, καὶ θὰ εἶναι ὑποχρεωτικαὶ ἐπὶ πασῶν τῶν Κοινοτήτων μας, καὶ ἐπὶ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι τυχὸν δὲν θὰ ἔστελλον ἀντιπροσώπους. Καθῆκον καὶ τοῦ-

των εἶναι νὰ συμμετάσχουν μὲ κάθε τρόπον. Καὶ δι' ἕνα ἄλλον ἀκόμη λόγον: Τὰ ζητήματα ποὺ θὰ συζητηθοῦν θὰ εἶναι σπουδαιότατα καὶ αἱ ἀποφάσεις ποὺ θὰ ληφθοῦν θὰ σημειώσουν ἱστορικὸν σταθμὸν εἰς τὴν πορείαν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐν Ἀμερικῇ.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ

Ὡς φάρος τηλαυγὴς ὑψοῦται εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους τῆς Νηστείας τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἡ Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως. Ὑψοῦται ὁ Τίμιος Σταυρὸς εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἠθικῶν δυνάμεων τοῦ Χριστιανοῦ, καὶ δι' ἀνθέων συμβολικῶς ἐπιστέφονται τὰ ἀθλήματά του τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἐγκρατείας, τῆς νηστείας καὶ τῆς προσευχῆς. Προανάκρουσμα τοῦ Θείου Πάθους ὁ Τίμιος Σταυρός, μᾶς προετοιμάζει εἰς τὸ νὰ συμμετάσχωμεν ἐπαξίως τῶν ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ Θεανθρώπου ἀγαθῶν τῆς χάριτος καὶ τῆς σωτηρίας. «Σταυρὸς ὁ φύλαξ πάσης τῆς Οἰκουμένης. Σταυρὸς ἡ ὡραιότης τῆς Ἐκκλησίας. Σταυρὸς βασιλέων τὸ κραταίωμα. Σταυρὸς πιστῶν τὸ στήριγμα. Σταυρὸς Ἀγγέλων ἡ δόξα καὶ τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα».

Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ

«Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, οἱ πορευόμενοι ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

»Τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι· μακάριος εἶ καὶ καλῶς σοι ἔσται.

»Ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνοῦσα ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου.

»Οἱ υἱοί σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλῳ τῆς τραπέζης σου . . .

»Καὶ ἴδεις υἱοὺς τῶν υἱῶν σου».

(Ψαλμὸς ρκζ')

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΜΗΝΥΜΑ: «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»

Πρῶτον καὶ αἰώνιον μήνυμα ποὺ ἀπευθύνει ὁ Κύριος καὶ σήμερον εἰς τὴν παραστρατημένην ἀνθρωπότητα: «Μετανοεῖτε!» Παραγγέλλει δηλαδὴ ἀλλαγὴν κατευθύνσεως. Ζητεῖ ἐπιστροφήν. Ὅλα τὰ δεινὰ ποὺ μαστίζουν τὴν ἐποχήν μας τὴν κρίσιμον πηγάζουν ἀπὸ τὴν ἀποστασίαν, τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τὸν Θεόν. Τὸ ὁμολογοῦν τὰ ἐκλεκτότερα τέκνα τῆς γῆς. Τὸ ἐπιβεβαιώνουν ἡ Ἱστορία καὶ ἡ πεῖρα αἰώνων μὲ ὑπογραφὴν αἵματος καὶ δακρύων. Τὸ προεῖπεν ὅμως πολὺ πρὶν ὁ Θεός. Μοναδική, λοιπόν, λύσις τοῦ συγχρόνου δράματος τῆς ἀνθρωπότητος: ὁ γυρισμός. «**Ὀπίσω πρὸς τὸν Θεόν!**» εἶναι τὸ σωτήριον σύνθημα εἰς τὴν κοσμογονικὴν ἐποχὴν ποὺ ζοῦμε. Εὐτυχῶς παίρνει πλέον μορφὴν καθολικοῦ αἰτήματος δι' ἄτομα καὶ λαούς. Ὀρθὴ πνευματικὴ θεμελίωσις. Ὁ Χριστὸς ἀναγνωρίζεται μοναδικὸν καταφύγιον. Μόνον ἡ στροφὴ πρὸς τὸν Χριστὸν θὰ στρέψῃ τὸ ρεῦμα τῆς Ἱστορίας. Καὶ μόνον ἡ ἀποκατάστασις εἰρήνης μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τὴν πολυπόθητον εἰρήνην.

ATLANTIC BANK OF NEW YORK

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

TOTAL RESOURCES OVER $50,000,000

Complete Banking Facilities

INTEREST ON SAVINGS ACCOUNTS

At 3% Compounded Quarterly

☆

MAIN OFFICE:

960 AVENUE OF THE AMERICAS

at 35th Street. Opposite Macy's

NEW YORK 1, N. Y.

Phone: OXford 4-5400

BRANCH OFFICE:

123 WILLIAM STREET

NEW YORK 38, N. Y.

Phone: REctor 2-0900

☆

Member Federal Deposit Insurance Corporation

The Present and the Future of Orthodoxy

(A Sermon delivered by His Eminence Archbishop Iakovos on Sunday of Orthodoxy, March 6, 1960, at the Greek Cathedral of the Holy Trinity in New York City)

"The salvation which was gained for us by our Lord Jesus Christ, Who first selected the salvation of man as His contest and then became the sole contender, Who ultimately received the crown of victory, that salvation we commemorate this day with festivities and prayers and processions of thanksgiving, with anthems of joy and exaltation."

(Excerpt from the Synodical Record of the Holy Seventh Ecumenical Council; the Resolution in behalf of Orthodoxy)

WHEREAS our Holy Mother Church constantly calls us to embrace the salvation offered to us by our Orthodox faith, that call has never been as powerful as it is today. On this day we commemorate the brilliant triumph achieved by Orthodoxy in the Eighth Century. Since then, many such glorious events have been recorded in the annals of the Church. Concerning the victory gained in the Eighth Century however, we read in the Synodical Record, the following declaration of the Fathers of the Holy Seventh Ecumenical Council: "This is the faith of the Apostles; this is the faith of the Church Fathers; this is the faith of the Orthodox believers; this faith gave the world its strength." St. John the Evangelist speaks of this strength of faith in his first Epistle when he says: "This is the victory that overcometh the world, even our faith." (I John 5:4).

We also are called by our Holy Church to strive for victory in our day. I speak of the victory that we Orthodox Christians must attain for the Cause of our Orthodox Faith. We are called to assume this task, because our Orthodoxy is currently undergoing a great internal crisis that can be met and overcome only from within the fold. Since such a goal necessarily implies a struggle on our part, I am compelled to question at the very outset, whether we are able or even ready to engage in a spiritual struggle which requires us to concentrate all our spiritual forces along a common front that must be bolstered by all the moral fortitude that we can summon.

Our position, especially in recent years, may not have been one of indifference, but it certainly cannot be described as a position of aggressive progress. We sought the nominal recognition of our Orthodox Church as a major faith without imposing upon ourselves the consequences of such recognition. We expected our fellow Americans to consider us a major faith without undertaking to project the nature of the Church upon the national scene. In many ways we are still isolated and apart from the main currents of ecclesiastical activity. We have not really attracted the attention of other Churches and denominations, because we have not yet emerged as *a Church*. We are known only on the local level, and then only as a particular parish or congregation. In fact, many of us, clergymen and laymen alike, continue to project ourselves as individuals, and not the Church as an institution.

In view of this fact one may justifiably question whether we are ready to examine objectively the internal crisis within our Orthodox Church and whether we are convinced that immediate action is imperative. This question is raised because we appear to be unwilling to assume the burden of our personal Christian commitment and to accept our responsibility to Christ and our Holy Orthodox Faith.

Perhaps it would be helpful at this point to make a clarification by defining some terms. Our Orthodox Church is not synonymous with our Community or Parish, especially since the general concept of the Parish Community has changed radically in our time. Our Parish Community is a man-made organization, whereas Orthodoxy is Christ Himself, *our faith* and our Church which is the treasury of saving grace and truth.

We must not confuse that which cannot be confused. Our Orthodox faith is related to the contemporary Parish Community only to the extent that it comprises the theoretical articles of faitn of the latter; it has not, however, permeated, as it should, the life of the community. I am quite certain that we agree on this point, as we do on many other matters. We disagree, however, on the basic principle of the preservation of Orthodoxy, for Orthodoxy must be safeguarded first within us, without reservation, and in its entirety. We cannot preserve our Orthodoxy by tolerating changes that would reduce or alter its content, nor by "de-hellenizing" its basic character, as we do so readily already. Orthodoxy is not *a* Church. It is *the* Church. The survival of Christianity itself is dependent on the preservation of the divine, historical, dogmatic, moral, sacramental, liturgical and missionary integrity of the Orthodox Church. Whenever the integrity of Orthodoxy was threatened, the threat did not undermine our Church alone, but every Church as well. When the soundness or purity of the spiritual integrity of Orthodoxy was impaired, it broke down organically and became divided into the Church of the West and the East, into the church of tradition and the church of her-

esy, into the church-state and the church without a ruling head. Out of this violent chain-reaction there emerged competing and conflicting churches, churches that were self-governed and churches without government, churches that resembled the torn fragments of the Robe of Christ.

We must preserve the integrity of our heritage. We must retain the sacred heritage of our ageless Orthodoxy as our most precious possession. We must regard it as the holy of holies of our very existence. I emphasize this primary obligation from the depth of my soul and with raised voice, because I detect movements in favor of separation from our heritage, each of which is proposed with deceiving concern for the preservation of Orthodoxy.

These movements have appeared in the following manner:

a) As a tendency to divide the old generation from the generation born in the States, as if it were not one: as if the older generation did not give birth to the new. This trend is much more dangerous than one may think, especially since there is an intent to divide the two generations ideologically, ethnically and spiritually. The leaders of this movement seek to estrange the young from whatever their elders held as precious and sacred, such as their traditional concept of the church and the nation, the concept of religious and civic responsibility, the concept of our religious and cultural survival and perpetuation. These would-be leaders declare themselves in favor of an Orthodoxy without national characteristics — an American Orthodoxy — as if Orthodoxy had denied its ecumenical character.

b) The second trend favors the separation of Orthodoxy in America from its direct and natural sources, that is from the Mother Church and the Motherland. The intent here is to sever all ties with history so that Orthodoxy may create a new life-line here, where there are as many life-lines as there are points of view. Perhaps this tendency is not evident everywhere. It is being fostered, however, by a sufficient number of laymen and clergymen, who dramatize their views of our current situation, instead of facing the existing problems with sincerity and objectivity.

They are motivated, they claim, by a deep concern for Orthodoxy and out of respect for Hellenism in America, which, they further claim, is being exploited by the Motherland and by the Holy Mother Church.

c) The third trend favors decentralization. This, too, may not be a popular movement as yet, but it certainly exists. The unfortunate fact in this case is that the trend appears to have the support of those who cry "save our children." It is especially prevalent in suburban areas. Wherever there is a concentration of families, a movement for separation begins to grow. In some cases, this is actually due to population changes in rural areas, but these movements frequently begin only because there are people who want their church "around the corner." There is little evidence of the old spirit of working and sacrificing in order to achieve a goal. This tendency toward separation into smaller and by necessity, weaker units, will result in the substantial weakening not only of the older church communities, but of Orthodoxy itself. We must never lose sight of the fact that until now Orthodoxy has not sought to promote our worldly desires but, on the contrary, to serve our spiritual needs. Those who speak in favor of this third trend want an Orthodox Church which will bend in accordance with their desires and decisions. They do not want the Orthodox Church which teaches us how to live our lives according to the will of the never-changing Christ.

d) The fourth and final dangerous tendency is identified by a boundless religious liberalism which is frequently explained by its advocates as a broad-mindedness. For some of our people everything has suddenly become one and the same. They are in a sense "Christian Pantheists." We know of some others who have become obsessed with their academic or professional achievements and declare themselves to be philosophical agnostics. There are even some who profess the religion that a particular opportunity may indicate as expedient. With Roman Catholics, they appear as Catholics, with Protestants they are Protestans; everything with all people so long as their social or business ambitions are satisfied. Finally, we have the reformers who seek to reform, not themselves unfortunately, but the Orthodox Church, because they want it up-to-date in everything. They insist that the Church must use the language and the music of the present, adopt contemporary art and architecture, modern theology and ethics and amended canons and traditions, as if the Orthodox Church were an organization without history, without principles, without discipline, without absolute religious truth.

At this point, I am compelled to ask: Do you see anything truly Orthodox in these trends that I have outlined? Have you noted anything that could strengthen the spiritual impact of Orthodoxy upon our lives? Can any one of these tendencies promote Orthodoxy? Orthodoxy can survive only in its natural content; with its inviolate ethos, its Hellenic spirit, and only as an ecumenical Church in its misson and appeal to mankind.

What must we do, therefore, to win the victory and eliminate the dangers that have created the terrible internal crisis within Orthodoxy everywhere, but especially here today?

I shall attempt to answer this question with full awareness of the responsibility under which I serve. The authority for my answers is based on my own personal faith and upon my observations during my visits to the parishes and the faithful living throughout North and South America.

A. Orthodoxy will flourish when we begin *to live* our Orthodox faith — not as a respected tradition, but as a vital rule of life. Our Orthodoxy is not simply a system of theological theories and moral principles. It is a way of life. A most positive way of life. A way of life that has the inherent power that man needs in order to perfectly relate what he believes with what he does, without any conflict between his conscience and the demands that environment or other influences may make upon him.

B. Orthodoxy will gain a real victory and will emerge from its crisis stronger than ever before only when each one of us is victorious over his former person, the frequently unorthodox and anti-orthodox person. When we succeed in our personal internal conflicts and emerge victorious, then Orthodoxy will have passed the crisis. I admit that we could not have escaped our present crisis. I spoke of it in other occasions and emphasized that it undermined our spirit, our conscience, our judgment and our morals. If we were to explore our inner or spiritual self (and we do have an inner self of one sort or another), we may not even draw one drop of blood, for our inner self does not possess even one drop of the blood of Christ, just as our inner life does not resemble in any way the life of Christ. The pleasures of this world have become so much a part of our life that they have displaced the life in Christ that should be our only goal in life.

Only Christ can lead us to victory over ourselves, if we place ourselves under the authority of Christ. For He is the only person in history who subdued His human nature and subordinated it and His will to the Divine.

C. In order to eliminate the dangers to Orthodoxy that our various separatist movements create, we must first learn to obey the voice of our Orthodox conscience, if we have one. Our Orthodox conscience demands of us absolute respect and obedience to the voice of our Church. Now the voice of our Church certainly cannot be silenced, nor can it be directed by other voices, for it is the voice of Christ. The Church *is* Christ and *He is* the Church. We, therefore, are nothing else but members of His body, with one function: to maintain the unity of the spirit in the bond of peace. (Ephesians 4:3).

D. Since it is self-evident that as Orthodox Christians we must always strive to win all spiritual and moral battles, we are obliged to moderate our superficial thinking about serious matters. We are full fledged members of the Greek Orthodox Church. We are neither strangers nor transients. We are, as St. Paul states, "fellow citizens with the saints and members of the household of God." (Ephesians 2:19).

Countless thousands of saints surround us on this Sunday of Orthodoxy, today and always, giving content and purpose to our religious life. Through this cloud of witnesses which surrounds us, let us look to Jesus the pioneer and perfecter of our faith Who is our Lord (Hebrews 12:2). The battle awaits us. END

ΔΗΛΩΣΙΣ

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς δι' ἐπανειλημμένων δηλώσεών της πρὸς τὸν τύπον ἐν Tarpon Springs, Fla., τῇ 6ῃ Ἰανουαρίου, ἐν Tampa, Fla., τῇ 7ῃ Ἰανουαρίου, ἐν Miami, Fla., τῇ 11ῃ Ἰανουαρίου, καὶ ἐν Norfolk, Va., τῇ 17ῃ Ἰανουαρίου, ἐστιγμάτισε τὰς ἀνωνύμους ἀντισημιτικὰς ἐκδηλώσεις ὡς ἀντιχριστιανικάς, ἀντιδημοκρατικὰς καὶ ἀντιαμερικανικάς, τὸ πράττει δὲ ἐκ νέου διὰ τὸ περιοδικὸν «Ἑλλὰς—Ἰσραήλ», ἐπαναλαμβάνουσα ὅτι ὁ ἀντισημιτισμὸς ἀποτελεῖ τουταυτὸ ἄρνησιν καὶ προδοσίαν τῶν Χριστιανικῶν καὶ δημοκρατικῶν ἀρχῶν καὶ ὡς τοιαύτη πρέπει νὰ ἀπασχολήσῃ ὑπευθύνως τοὺς Ἡγέτας τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Χωρῶν.

CORRECTION

In the February, 1960 issue of the "Orthodox Observer," we stated that the article "President's Speech-Writer Tells of Gala Visit to Athens" had been reprinted from the "Woburn (Mass.) Chronicle." Actually, the article was reprinted from "The Hellenic Chronicle" of January 14, 1960. — *The Editors.*

THE ORTHODOX OBSERVER
Announces the Publication of
a New Classical Study

Religion in Plato and Cicero

By
JOHN E. REXINE
Department of Classics, Colgate University
and
Editor of "Books and You," The Orthodox Observer

Published by the Philosophical Library of New York

$2.75 per copy

Copies may be ordered from:
The Holy Cross Bookstore
50 Goddard Avenue
Brookline 46, Massachusetts
or
John E. Rexine
P.O. Box 92
West Roxbury 32, Massachusetts

Please enclose remittance with your order.

BOOKS AND YOU

JOHN E. REXINE, Editor
Member of the Faculty, Department of Classics
Colgate University, Hamilton, N. Y.

PUBLICATIONS. By the Very Rev. Eusebius A. Stephanou. Holy Cross Orthodox Theological Bookstore, 50 Goddard Avenue, Brookline 46, Mass.

Father Stephanou is certainly one of the most vigorous and most provocative of the young Greek-American Orthodox theologians in this country today. He has never hesitated to promote the cause of Greek Orthodoxy with clarity and conviction. The Orthodox reader's attention is called to the current availability of Rev. Dr. Stephanou's publications from the Holy Cross Orthodox Theological School Bookstore at a nominal cost.

Among the titles available are *Being an Orthodox Christian* (2nd edition, 1958. Pp. 32; an inspirational manual of the characteristics of the true Orthodox Christian and a guide for the truly Orthodox life), *An Orthodox Interpretation of the Crisis of Western Society* (Pp. 20; stresses the unity and continuity of Hellenic Orthodox Society and Church and the potential contribution that Orthodoxy can make toward eliminating the cultural and spiritual disunity of the West), *An Orthodox Approach to Christian Philosophy* (1956, pp. 16; stresses the three linking concepts in the continuity between Hellenism and Christianity: the Logos philosophy, the rational character of the structure of existence, and the contemplative attitude in philosophy), *An Analysis of Religious Language Within a Christian Framework* (1957, pp. 16; an analysis of the possibilities and limitations of human language to express the divine), *The Orthodox Church and the Ecumenical Movement* and *The Challenge of the Ecumenical Movement for the Orthodox Church* (Pp. 22 and 25 respectively; relate how and why the Orthodox Church participates in the World Council of Churches and what there remains for us to do as churches, as Christians, and as Orthodox with respect to the W.C.C.), *Toynbee and the Orthodox Christian Society* (1957, pp. 20; takes issue with the historian Toynbee's interpretation of the Orthodox Christian Society in his famous *A Study of History* and his assertion that Orthodox Christian Society has fulfilled its purpose and demonstrates the Orthodox Christian Society is a living reality of the present with profound potentialities for the future, that Eastern Christendom is more genuinely Western Civilization than Western Christendom).

There are other publications by Fr. Stephanou, a complete list and copies of which can be obtained from the Holy Cross Greek Orthodox Theological Bookstore, 50 Goddard Avenue, Brookline 46, Massachusetts. The reader will find Rev. Stephanou's writings challenging, provocative, and definitely refreshing. He will become acquainted with one of the young, critical and creative thinkers of the Greek Orthodox Church in this country and will anxiously look forward to reading all of Father Stephanou's publications, current as well as future.

▪

THE EXISTENTIALIST POSTURE. By Roger L. Shinn. New York: Association Press, 1959. A Reflection Book. Pp. 128. 50¢.

Most people have heard the terms "existentialist" and "existentialism" bandied about frequently in our own day and have undoubtedly realized that here was an intellectual movement whose impact has been felt on the modern world, but when the layman has tried to get a simple, clear explanation of this phenomenon, he has probably ended up in a greater state of ignorance and confusion than before.

Here is a convenient little book by Professor Roger L. Shinn of the Union Theological Seminary in New York, which attempts to explain existentialism from the Christian point of view and which examines its meaning, impact, values, and dangers. Shinn traces as concisely and lucidly as possible the history of existentialism, including existentialist tendencies in history (back to the Greeks and the Bible), its principal movements and figures such as Kiergegaard, Martin Heidegger, Jean-Paul Sartre, Karl Jaspers, Franz Rosenzweig, Martin Buber, and others as well as the influences of such Christian philosophers and opponents of atheism as Nicholas Berdyaev (Eastern Orthodox), Jacques Maritain (Roman Catholic), and Paul Tillich (Protestant).

"So existentialism — whether atheistic or God-directed in Jewish, Christian, or yet other ways — is full of problems, testing its wit and muscle on them. All in all, it is the most stimulating and disturbing, the most bewildering and illuminating movement of thought in a good many generations." (p. 122) Every reader owes it to himself as a responsible Christian to acquaint himself with the history, main principles and development, as well as the dangers, the impact, and present status of existentialism and this little book is probably the easiest, quickest and most reliable way of doing it.

ΛΗΦΘΕΝΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Αἰδ. Δημητρίου Ἰ. Κωνσταντέλλου: «Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ Θεραπευτική». Νέα Ὑόρκη, 1960.

Rev. Demetrios J. Constantellos: "St. Paul and Stoic Philosophy, according to B. Joannides." New York, 1960.

Greek Orthodox Theological School Holy Cross: "The Greek Orthodox Theological Review." Volume V, Number 1, Summer 1959. Pp. 112.

"Eastern Churches News-Letter." London, January 1960.

Βασιλείου Σταυρίδου, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης: «Τὸ διαχριστιανικὸν ἔργον τοῦ Γερμανοῦ Στρηνοπούλου, πρὸ τῆς ἀνυψώσεώς του εἰς τὴν Μητρόπολιν Θυατείρων». Σελ. 16. Ἐκ τῶν Πατριαρχικῶν Τυπογραφείων Κωνσταντινουπόλεως, 1959.

Ψυχιάτρου κ. Α. Ἀσπιώτη: «Τὸ Παιδὶ καὶ ὁ Ψυχικὸς Κόσμος». Ἀθῆναι, 1959.

Παναγιώτου Δημητροπούλου, Δ. Θ.: «Ἡ Ἀνθρωπολογία τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου. Ἀθῆναι, 1954. Καὶ «Ἡ Πίστις τῆς Ἀρχαίας Ἐκκλησίας ὡς Κανὼν Ζωῆς καὶ ὁ Κόσμος». Ἀθῆναι, 1959.

Μαρίας Πέππα-Καψάλη: «Νέα Ψυχοθεραπευτική»: ,Ἀθῆναι, 1959.

John E. Rexine: "Religion in Plato and Cicero." New York.

Περιοδικὸν «Συζήτησις»: Τεῦχος Φεβρουαρίου 1960. Περιλαμβάνει τὰ ἄρθρα: Π. Μελίτη «Κουρασμένη Ἐλευθερία». Δ. Πυργιώτη «Ἔτσι ὁ γάμος ἔμεινε ἀκυβέρνητος» (Κριτικὴ τῆς διαμορφώσεως τοῦ συγχρόνου γάμου ἀπὸ τοὺς διαφόρους παράγοντας τοῦ πολιτισμοῦ μας). Ἐπιστολὰς μὲ «ἀντιλόγους» καὶ σημειώματα ἐπὶ θεμάτων ἐπικαίρων. Τιμᾶται Δρχ. 2.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης

▸ Τῇ Κυριακῇ τῆς Ὀρθοδοξίας, 6ῃ Μαρτίου, προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ, συμπαραστατούμενος ὑπὸ Σεβ. Μητροπολιτῶν καὶ λοιποῦ Ἱερατείου. Ἡ ὅλη τελετή, τελουμένη κατὰ τὸ ἀρχαῖον Βυζαντινὸν Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὑπῆρξεν ἐπιβλητικωτάτη, ὑπενθυμίζουσα ἀρχαίας ἡμέρας ἐκκλησιαστικῆς εὐκλείας, καὶ χρόνους κατατροπώσεως τῆς Εἰκονομαχίας.

▸ Κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης ἐπεσκέφθη τὰ Φιλανθρωπικὰ Καθιδρύματά μας ἐν Βαλουκλῇ, παραμυθήσας τοὺς ἐν αὐτοῖς στεγαζομένους καὶ νοσηλευομένους, ἐπεθεώρησε τὰ ἔργα ἀνεγέρσεως καὶ ἐπισκευῆς διαφόρων Ἱερῶν Ναῶν, καὶ ἐχοροστάτησεν εἰς διαφόρους Ἐκκλησίας μέχρι καὶ τῶν πλέον ἀπομεμακρυσμένων ἐνοριῶν τῆς Πόλεως.

▪

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης ἐδέχθη

▸ Τῇ 16ῃ Φεβρουαρίου τὸν Ἐξοχ. Μπεχτσὲτ Ταλχοῦν, Αὐλάρχην τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰορδανίας, κομίσαντα τὸν χαιρετισμὸν τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, καὶ γράμμα τοῦ Μακ. Πάτριάρχου Ἀντιοχείας κ. Θεοδοσίου.

▸ Τῇ 18ῃ Φεβρουαρίου, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ρόδου κ. Σπυρίδωνα, ὅστις ἐλειτούργησε τῇ Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεω ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, Γαλατᾶ, καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κίτρους κ. Βαρνάβαν, ὅστις ἐλειτούργησεν ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ.

▸ Ἀπένειμε τὸ Ὀφφίκιον τοῦ Ἀρχοντος Δεπουτάτου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἰς τὸν κ. Γεώργιον Ἀμπουρτζέλην, ἀδελφὸν τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀντιοχείας, καὶ εἰς τὸν κ. Γεώργιον Σαΐντ, Διερμηνέα τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.

▪

Πατριαρχικὴ Ἐπιτροπὴ εἰς Ἑλλάδα

Ἡ ὑπὸ τῆς Α.Θ. Παναγιότητος καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁρισθεῖσα Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων κ. Δωροθέου, Προέδρου, Χαλδίας κ. Κυρίλλου, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσοστόμου, καὶ Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Μελίτωνος, ἀνεχώρησεν ἀτμοπλοϊκῶς τῇ 20ῇ Φεβρουαρίου δι' Ἀθήνας, πρὸς διευθέτησιν διαφόρων ἐκκρεμῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Ἐν Πειραιεῖ ἐγένετο δεκτὴ μετὰ πολλῶν τιμῶν. Διερχομένη ἐκ Σμύρνης, ἐκκλησιάσθη ἐν τῷ ἐκεῖ Ἱ. Ναῷ τῆς ἐκεῖ Ἑλληνορθοδόξου Παροικίας, ἐν πυκνῷ ἐκκλησιάσματι, πρὸς τὸ ὁποῖον ὡμίλησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἴμβρου. Ἐν Πειραιεῖ, ἔνθα προσετέθη εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Ἀντιπροσωπείαν καὶ ὁ ἐκεῖ ἀπό τινος διαμένων Μητροπολίτης Ἰκονίου κ. Ἰάκωβος, ἐγένετο δεκτὴ μετὰ πολλῶν τιμῶν ὑπὸ Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ πλήθους εὐλαβοῦς λαοῦ. Ἡ Πατριαρχικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐγένετο μετ' ἐγκαρδιότητος δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Θεοκλήτου ἐν συνεδρείᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς ἀνακοινωθέν της πρὸς τὸν Τύπον ἐξέφρασε τὸν ἐνθουσιασμόν της διὰ τὴν ἐγκαρδιότητα τῆς ὑποδοχῆς καὶ τὴν πρόοδον τῶν συζητήσεων, καὶ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ δοθῇ ἡ καλλιτέρα λύσις εἰς τὰ ὑπὸ συζήτησιν ζητήματα.

▪

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἑλλάδα

Ἐντὸς τοῦ θέρους τοῦ παρόντος ἔτους 1960, ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. Ἀθηναγόρας θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἑλλάδα.

▪

Ἱερὰ Μητρόπολις Κρήτης

Διετυπώθη τελικῶς καὶ θὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν τὸ σχέδιον νόμου περὶ καταστατικοῦ χάρτου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, ἡ ὁποία ἔχει κανονικὴν ἐξάρτησιν ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

▪

Ἐπὶ τῶν Οἰκουμεν. Συνόδων

Ἡ ἐπικαιρότης τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ συσκέψεων κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τῶν μὴ Ὀρθοδόξων θεολόγων. Ὅμιλος κορυφαίων Γερμανῶν καθηγητῶν ἑτοιμάζει πρὸς ἐκτύπωσιν ὀγκώδη τόμον: Die Oekumenishen Konzile der Christenheit. Θὰ ἐξετάζεται ἡ ἱστορία τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἡ θεολογικὴ καὶ ἐκκλησιολογικὴ βάσις, ἡ θέσις αὐτῶν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ, κ.λ.π. Τὴν Ὀρθόδοξον ἄποψιν τοῦ θέματος γράφει ὁ Ἀρχιμ. Αἰμιλιανὸς Τιμιάδης.

▪

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Τιβεριάδος κ. Ἀνατόλιος ἐχειροτονήθη τῇ 31ῃ Ἰανουαρίου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν, ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Θεοκλήτου.

▪

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΣΙΑΣ

▸ Δραστηριωτάτην προπαγάνδαν διεξάγει ἡ Ρωσσικὴ Ἐκκλησία τόσον εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους, ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας (Συρίας), ἐσχάτως δὲ καὶ εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, κατόπιν τῆς εἰς Μόσχαν ἐπισκέψεως ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας Αἰθιοπίας. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπροσωπείας Μητροπολίτης Χαρὰρ κ. Νικόλαος, εἶχεν εἰπῇ τότε, ὅτι «αὐτὸ ποὺ χωρίζει τὰς δύο Ἐκκλησίας μας, εἶναι μόνον ἡ ἀπόστασις». Ἡ ἀπόστασις αὕτη τείνει νὰ ἐξουδετερωθῇ, συνεργούσης καὶ τῆς οἰκονομικῆς βοηθείας. Καὶ ἔχει σήμερον πρὸ παντὸς ἀνάγκην βοηθείας, ὄχι μόνον οἰκονομικῆς, ἡ Αἰθιοπικὴ Ἐκκλησία.

▸ Ἀρχηγὸς τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Παλαιστίνῃ «Ρωσσικῆς Πνευματικῆς Ἀποστολῆς» ἐξελέγη καὶ ἔφθασεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ρῶσσος Ἀρχιμ. Αὐγουστῖνος, ἀντικαταστήσας τὸν ἀνακληθέντα εἰς Μόσχαν Ἀρχιμ. Νικόδημον.

▸ Τὴν 9ην Ὀκτωβρίου 1959 ἑορτάσθη ἡ 150ὴ ἐπέτειος τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Λένινγκραδ.

▪

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

▸ Ὑπεγράφη νέα σύμβασις ἀσφαλίσεως Κλήρου, ὑπὸ ὅρους εὐνοϊκωτέρους τῶν τῆς προηγουμένης συμβάσεως.

▸ Ὁ Πρόεδρος Τίτο ἀπένειμεν ἀνώτατα παράσημα εἰς 38 ἱερεῖς, μέλη τοῦ Συλλόγου Ὀρθοδόξων Ἱερέων τῆς Γιουγκοσλαβίας, διὰ τὰς ὑπηρεσίας των κατὰ τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸν γῶνα καὶ τὴν μεταπολεμικὴν ἀνασυγκρότησιν. Ἡ ὁλομέλεια τοῦ Συλλόγου τούτου συνελθοῦσα τὸν Δεκέμβριον, διεπίστωσεν ὅτι εὑρίσκεται εἰς ἀρίστας σχέσεις, τόσον μετὰ τῆς Πολιτείας, ὅσον καὶ μετὰ τοῦ Μακ. Πατριάρχου Σερβίας κ. κ. Γερμανοῦ.

▸ Σήμερον ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Σερβίας εἶναι μία Ἐκκλησία πολυδοκιμασμένη τόσον ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς. Τὰ 8 ἑκατομμύρια Ὀρθοδόξων ποιμαίνουν 16 ἐπίσκοποι καὶ 2,300 ἱερεῖς. Εἰς τὸ Βελιγράδιον ὑπάρχουν 12 Ἐκκλησίαι, καὶ 2 Σεμινάρια μὲ 200 σπουδαστάς. Ἐκδίδονται 4 περιοδικά.

▸ Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον εἰς ἡλικίαν 74 ἐτῶν ὁ Ἐπίσκοπος Σάμπατς καὶ Βαλιέβου Συμεὼν Στάνκοβιτς. Ἡ μνήμη αὐτοῦ εἴη αἰωνία!

ΕΚΚΛΗΣ. ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

(†) Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πράγας Σαββάτιος

Πρό τινος μόνον ἐγνώσθη ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πράγας καὶ Πάσης Τσεχοσλοβακίας Σαββάτιος ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τῇ 14ῃ Νοεμβρίου 1959, ἐν Πράγᾳ, κατόπιν βραχείας ἀσθενείας.

Ὁ μεταστὰς Ὀρθόδοξος Ἱεράρχης εἶχε χειροτονηθῇ εἰς Ἐπίσκοπον ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ Φαναρίου, τῇ 4ῃ Μαρτίου 1923, ἤτοι τῇ ἐπαύριον τῆς ἐκδόσεως τοῦ Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ «Τόμου», διὰ τοῦ ὁποίου ἡ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀνεκηρύσσετο εἰς ἡμιαυτόνομον Ἀρχιεπισκοπήν.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σαββάτιος ἠγωνίσθη τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου του, ἐγκλεισθεὶς ἐπὶ πενταετίαν εἰς τὰ τρομερὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως ἐν Νταχάου. Ἡ μνήμη τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Σαββατίου εἴη αἰωνία!

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΜΗΣ

▸ Θεωρεῖται βέβαιον, ὅτι τὸ Βατικανὸν θὰ ἀποκαταστήσῃ διπλωματικὰς σχέσεις μετὰ τῆς Τουρκίας (Κογκορδᾶτον).

▸ Ἀπὸ 19—24 Ἀπριλίου θὰ συνέλθῃ ἐν Ρώμῃ τὸ συνέδριον τῆς Διεθνοῦς Καθολικῆς Ὁμοσπονδίας Νεανίδων.

▸ Συντόνως προπαρασκευάζεται τὸ Βατικανόν, ἐν ὄψει τῆς συγκληθησομένης Συνόδου τῆς Ρώμης.

▸ Τῷ 1961 ἡ Ρώμη θὰ ἑορτάσῃ τὴν 1900ὴν ἐπέτειον τῆς ἀποβάσεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς Μάλταν, ἥτις θὰ ἑορτάσῃ αὐτὴν ἐντὸς τοῦ 1960, διότι ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν τῷ 60 μ. Χ. ἀπεβιβάσθη εἰς Μάλταν κατόπιν ναυαγίου (Πράξ. κζ΄.).

▸ Ὁ Πάπας Ἰωάννης 23ος ἀνεκήρυξεν 7 νέους Καρδιναλίους, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι: (α) ὁ πρῶτος Νέγρος Καρδινάλιος Laurian Rugambwa, πρώην Ἐπίσκοπος Ταγκανίκας, γεννηθεὶς πρὸ 47 ἐτῶν ὡς εἰδωλολάτρης, ἐκχριστιανισθεὶς εἰς ἡλικίαν 8 ἐτῶν, (β) ὁ Ἰάπων Ἀρχιεπίσκοπος Tokyo, Peter Tatsuo Doi, ἐτῶν 67, ἐκχριστιανισθεὶς εἰς ἡλικίαν 12 ἐτῶν, καὶ (γ) ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Φιλιππίνων (ἰθαγενὴς) Rufino Santos, 51 ἐτῶν. Ἐκ τῶν ὑπολοίπων 4, οἱ δύο εἶναι Γάλλοι καὶ οἱ 2 Ἰταλοί.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Μοναχισμὸς

Μὲ ἰδιαιτέραν αἴγλην ἑωρτάσθη ἡ 20ὴ ἐπέτειος ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς μοναδικῆς Μονῆς τῶν Καλβινιστῶν εἰς τὸ Taize τῆς Γαλλίας. Σήμερον ἀριθμεῖ περὶ τοὺς 40 μοναχούς, οἵτινες ὑπεσχέθησαν τὴν διὰ βίου παρθενίαν, ἀκτημοσύνην καὶ ὑπακοήν. Προέρχονται ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, Ὁλλανδίαν, Ἑλβετίαν καὶ Γαλλίαν.

Καλλιεργοῦν τὴν ἀσκητικὴν ζωήν, συγχρόνως ὅμως ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν καὶ δρᾶσιν κοινωνικὴν καὶ ἱεραποστολικὴν ἀξιόλογον εἰς τὴν Δυτικὴν Ἀφρικὴν καὶ τὸ Ἀλγέριον, μὲ ὑποκαταστήματα εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὴν Βοστώνην τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκ τῶν μοναχῶν μερικοὶ εἶναι διάσημοι θεολόγοι. Ἄλλοι ἀπεφοίτησαν ἀπὸ Ἰατρικὰς Σχολὰς καὶ ἐπιστημονικὰ ἱδρύματα. Ἔχουν διοργανώσει εἰς τὸ γειτονικὸν Γαλλικὸν χωρίον ἕνα ὑποδειγματικὸν ἀγροτικὸν συνεταιρισμόν. Συχνὰ δὲ διοργανώνουν πνευματικὰς συγκεντρώσεις καὶ οἰκουμενικὰ συνέδρια.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΕΙΣ ΤΟ PRINCETON UNIVERSITY

Εἰς τὰς 19 Φεβρουαρίου ἤνοιξεν εἰς τὴν μεγάλην Βιβλιοθήκην τοῦ Πανεπιστημίου Πρίνστον ἔκθεσις Βυζαντινῆς Τέχνης. Ὡς γνωστόν, τὸν Μάϊον τοῦ 1958 ἐξ καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων Πρίνστον, Μίσιγκαν, καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας Αἰγύπτου, μετέβησαν εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τοῦ Σινᾶ, ἐξωπλισμένοι μὲ ὅλα τὰ σύγχρονα μέσα καὶ μὲ τὴν συμπαράστασιν εἰδικῶν τεχνητῶν, καὶ ἐφωτογράφησαν πλείστους ὅσους θησαυροὺς Βυζαντινῆς τέχνης καὶ πολιτισμοῦ τῆς ἱστορικῆς μονῆς τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης. Ἡ ἐν λόγῳ ἀποστολὴ παρέμεινεν ἐκεῖ ἐπὶ τρεῖς μῆνας. Μετὰ παρέλευσιν ἤδη δύο ἐτῶν τὰ πανεπιστήμια, τὰ ὁποῖα ἀνέλαβον τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν ἀποστολήν, διοργανώνουν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔκθεσιν. Πρόκειται περὶ ἀρίστης ἐργασίας. Ἐπιγραφαί, κώδικες, μωσαϊκά, χειρόγραφα, μικρογραφίαι, ξυλογραφίαι, ὑδατογραφίαι, περιλαμβάνονται εἰς τοὺς βυζαντινοὺς θησαυροὺς τοῦ Σινᾶ ποὺ ἐκτίθενται εἰς τὸ Πρίνστον.

Ἡ μονὴ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης διασώζει τὰς παλαιοτέρας εἰκονογραφίας τοῦ ΣΤ΄. καὶ Ζ΄. αἰῶνος, καθ' ὅτι διέφυγε τὰς καταστροφὰς τὰς ὁποίας ἐπέφερον οἱ εἰκονομάχοι ἐναντίον τῶν εἰκόνων κατὰ τὸν Η΄. καὶ Θ΄. αἰῶνα, διὸ καὶ ἡ σπουδαιότης τῆς ἐν λόγῳ ἐκθέσεως.

Οἱ καθηγηταὶ Κοὺρτ Βάϊτσμαν καὶ "Ολιβερ Στράνκ,, πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ μᾶς περιέγραψαν τὴν ἐκεῖ ζωήν των καὶ διαφόρους φάσεις ἀπὸ τὴν πεῖραν των. Ἐξεφράσθησαν δὲ λίαν ἱκανοποιητικῶς ὑπὲρ τῶν μοναχῶν καὶ τῆς βοηθείας τῆς ὁποίας ἔτυχον ἀπὸ τοὺς "Ελληνας ὑπευθύνους καὶ τὰς Αἰγυπτιακὰς Ἀρχάς, ἰδιαιτέρως δὲ ἀπὸ τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Σινᾶ, Πορφύριον Γ΄.

Ἀξιομνημόνευτα τυγχάνουν ἐκ τῶν ἔργων τέχνης τῆς ἐν λόγῳ ἐκθέσεως ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας τοῦ δευτέρου ἡμίσεως τοῦ ΣΤ΄. αἰῶνος, τὸ ὑπέροχον μωσαϊκὸν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, ἔργον τοῦ ΣΤ΄. αἰῶνος, ἡ εἰκὼν τοῦ Ἁγίου Πέτρου τοῦ Ζ΄. αἰῶνος, χειρόγραφα ἐν φωτοτυπίᾳ τοῦ ἐν τῇ μονῇ δράσαντος Ἰωάννου συγγραφέως τῆς «Κλίμακος», διάφοροι παραστάσεις τοῦ ὄρους Σινᾶ τοῦ 1081, καὶ μικρογραφίαι τοῦ ΙΑ΄., ΙΒ΄. καὶ ΙΓ΄. αἰῶνος. Τὰ μωσαϊκὰ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου καὶ τῆς Παναγίας, ἔργα τοῦ ΙΒ΄. καὶ ΙΓ΄. αἰῶνος, ἑλκύουν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπισκέπτου. Ποικιλία παραστάσεων παρουσιάζουν τὴν Συριακήν, Λατινικὴν καὶ Ρωσσικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς μονῆς, ἥτις κατὰ τὰ ἄλλα ἦτο καὶ παραμένει Ἑλληνική. Ἐν φωτοτυπίᾳ παρατίθενται ἐπιγραφαὶ καὶ ὑπογραφαὶ τοῦ 565 μ.Χ., μικρογραφίαι τῆς ἐποχῆς

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος

▸ Τῇ 27ῃ Φεβρουαρίου ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν Ποιμαντορικῆς Αὐτοῦ Περιοδείας, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀρχίσει τῇ 1ῃ Φεβρουαρίου. (Περὶ ταύτης βλέπε σελίδα 71).

▸ Τῇ Κυριακῇ τῆς Τυροφάγου, 28ῃ ἰ. μ., προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Brooklyn, N. Y., ἐν μέσῳ

τῶν Παλαιολόγων, παραστάσεις ἀπὸ τὴν «ἱστορίαν» τοῦ μοναστηρίου ὑπὸ τοῦ Εὐτυχίου (876—940 μ.Χ.), καὶ συνθέσεις βυζαντινῆς μουσικῆς τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς περιόδου. Κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ καθηγητοῦ Στράνκ, 10% ἐκ τῶν 2,500 χειρογράφων τῆς Μονῆς ἀναφέρονται εἰς τὴν βυζαντινὴν μουσικήν.

Ὁμολογουμένως, ἡ ἔκθεσις αὕτη καθ' ὅλα ἐπιτυχὴς καὶ ἐπίκαιρος, τιμᾷ τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν. Εἶναι δὲ ἔνδειξις τοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον παρατηρεῖται σήμερον εἰς τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς κύκλους, διὰ τὸ Βυζάντιον καὶ τὸν Ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμόν του.

Εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκθέσεως παρευρέθη πλῆθος κόσμου τῆς κοινωνίας τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς καὶ ἀντιπρόσωποι διαφόρων ἄλλων Πανεπιστημίων. Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον ἐὰν τοιαῦται πρωτοβουλίαι προήρχοντο καὶ διωργανοῦντο ὄχι ἀπὸ ξένους, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ Πανεπιστήμια καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Ἀσφαλῶς θὰ ὑπάρχουν Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι ποὺ δύνανται οἰκονομικῶς νὰ σταθοῦν συμπαραστάται τοιούτων πνευματικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων.

Ἡ ἐν λόγῳ ἔκθεσις προδίδει ὁλοφάνερα τὴν εὐθύνην καὶ τὸ χρέος ποὺ ἔχει ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διὰ τὴν ἱστορικὴν Μονὴν τοῦ Σινᾶ, ὡς καὶ διὰ κάθε ἄλλην κιβωτὸν Ἑλληνορθοδόξων θησαυρῶν καὶ παραδόσεων, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκθύμως συνιστῶμεν εἰς ὅλους τοὺς ἐραστὰς τῆς Βυζαντινῆς τέχνης καὶ τῶν Ἑλληνικῶν παραδόσεων, ὅπως ἐπισκεφθοῦν τὴν ἐν λόγῳ ἔκθεσιν, ἡ ὁποία παραμένει ἀνοικτὴ καθ' ἑκάστην ἀπὸ τὰς 10 π.μ. ἕως τὰς 5 μ.μ. καὶ τὰς Κυριακὰς ἀπὸ 2 ἕως 5 μ.μ. Ἡ ἔκθεσις θὰ κλείσῃ εἰς τὰς 15 Ἀπριλίου ἐ.ἔ.

Αἰδ. Δ. Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΟΣ

πυκνοτάτου ἐκκλησιάσματος, ὁμιλήσας περὶ τῶν ἐν Νοτίῳ Ἀμερικῇ Ἑλληνορθοδόξων ἀδελφῶν ἡμῶν.

▸ Τῇ Α΄. Παρασκευῇ τῶν Χαιρετισμῶν, 4ῃ Μαρτίου, ἔψαλε τούτους ἐν τῷ Ἱ. Παρεκκλησίῳ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

▸ Τῇ Κυριακῇ τῆς Ὀρθοδοξίας, 6ῃ ἰ. μ., προέστη τῆς Θ. Λειτουργίας ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος, Νέας Ὑόρκης, ὁμιλήσας πρὸς τὸ πυκνότατον ἐκκλησίασμα περὶ «τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Ὀρθοδοξίας». (Βλ. σ. 68).

▸ Τῇ 7ῃ ἰ. μ. προήδρευσε τῆς ἐπὶ τοῦ Προσκυνήματος Ἐπιτροπῆς.

—Τῇ 8ῃ ἰ. μ. προήδρευσε τῆς ἐπὶ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 25ης Μαρτίου καὶ τῆς Παρελάσεως Ἐπιτροπῆς.

▸ Τῇ 8ῃ καὶ 9ῃ ἰ. μ. προήδρευσε τοῦ ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος συνελθόντος Τοπικοῦ Κληρικο-Λαϊκοῦ Συνεδρίου τῆς Α΄. Ἐπισκοπικῆς Περιφερείας.

▸ Τὸ ἑσπέρας τῆς 8ης καὶ τῆς 9ης ἰ. μ. προήδρευσεν ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ συσκέψεως μετὰ τῶν Θεοφιλεστάτων Βοηθῶν Ἐπισκόπων ἐπὶ ζωτικῶν ζητημάτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

▪

Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐκλογῆς τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος

Ἀπὸ μέρους τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, ἄλλων Ἐκκλησιαστικῶν Ἡγετῶν, πλείστων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος ἐδέχθη ἐγκάρδια συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ Αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον τῆς Ἀμερικῆς, τῇ 14ῃ Φεβρουαρίου 1959.

Ὁ «Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς» προσθέτει τὰ ἰδικά του θερμὰ συγχαρητήρια εὐχόμενος, ὅπως ὁ Κύριος ἀξιώνῃ τὸν Πνευματικὸν ἡμῶν Ἡγέτην ἐν Ἀμερικῇ, τὸν Σεπτὸν Ποιμενάρχην μας, νὰ ἑορτάζῃ πλείστας ἐπετείους, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὁμογενείας.

▪

Οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι

Οἱ Θεοφιλέστατοι Βοηθοὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἐπίσκοποι ἐπεμελήθησαν τοῦ τακτικοῦ Θείου κηρύγματος κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, προητοίμασαν τὰ θέματα καὶ τὴν ἀρτίαν συγκρότησιν τῶν Τοπικῶν Κληρικολαϊκῶν Συνεδρίων, συνεσκέφθησαν μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ τῶν γενικωτέρας φύσεως ζητημάτων, ἐμερίμνησαν διὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς καὶ τῆς Παρελάσεως καὶ ἐπεσκέφθησαν πλείστας Κοινότητας τῶν Περιφερειῶν αὐτῶν, ἐνισχύσαντες οὕτω τοὺς Χριστιανοὺς αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων.

▪

Κληρικο-Λαϊκὰ Συνέδρια

Τὰ ἐτήσια Τοπικά, Περιφερειακά, Κληρικο-Λαϊκὰ Συνέδρια ἤρξαντο συνερχόμενα κατὰ Ἐπισκοπικὰς Περιφερείας, ὡς ἀκολούθως:

Α΄. Ἐπισκοπικὴ Περιφέρεια, 8—9 Μαρτίου, ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ.

Β΄. Ἐπισκοπικὴ Περιφέρεια, 22—25 Μαρτίου, ἐν Σικάγῳ, Ἰλλ.

Γ΄. Ἐπισκοπικὴ Περιφέρεια, 17—19 Μαρτίου, ἐν Springfield, Mass.

Δ΄. Ἐπισκοπικὴ Περιφέρεια, 6—7 Ἀπριλίου, ἐν San Francisco, Calif.

Ε΄. Ἐπισκοπικὴ Περιφέρεια, 3—4 Μαρτίου, ἐν Atlanta, Ga.

ΣΤ΄. Ἐπισκοπικὴ Περιφέρεια, 1—4 Μαΐου, ἐν Detroit, Mich.

Κατὰ τὰ Συνέδρια ταῦτα μελετῶνται ὅλα τὰ Ἐκκλησιαστικά, Κοινοτικά, Ἐκπαιδευτικὰ καὶ λοιπὰ ζητήματα τῆς Ὁμογενείας, δίδονται αἱ δέουσαι λύσεις, ἐπὶ δὲ τῶν γενικωτέρας φύσεως ζητημάτων προετοιμάζονται μελέται καὶ συντάσσονται προτάσεις, αἵτινες ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἀνὰ διετίαν συγκαλουμένην Γενικὴν Κληρικολαϊκὴν Συνέλευσιν, ἥτις (15η) ἐφέτος θὰ συνέλθῃ ἐν Buffalo, N. Y., ἀπὸ 18—24 Σεπτεμβρίου.

▪

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ τραγικοῦ ἀεροπορικοῦ δυστυχήματος, τοῦ ἐπισυμβάντος εἰς Βραζιλίαν τῇ 25ῃ Φεβρουαρίου, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου ἐφονεύθησαν τόσα πολλὰ ἄτομα, ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος ἀπηύθυνε τὸ κάτωθι συλλυπητήριον τηλεγράφημα:

«26 Φεβρουαρίου 1960

Ἀρχηγὸν τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτελείου
τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν Ἀμερικῆς
Washington, D. C.

Ἀπὸ μέρους τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐκφράζομεν βαθυτάτην συμπάθειαν πρὸς τὸ Ναυτικὸν καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνδρῶν τοῦ Ναυτικοῦ, τῶν φονευθέντων κατὰ τὴν ἄνωθεν τοῦ Rio ἀεροπορικὴν σύγκρουσιν. Εἴθε ὁ Ὕψιστος Θεὸς νὰ ἀναπαύσῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν καὶ νὰ περιφρουρῇ τὸν Πρόεδρον καὶ τὸν Στόλον ἡμῶν, καὶ νὰ προστατεύῃ τοὺς συμπατριώτας ἡμῶν ἀπὸ πάντα κίνδυνον.

Ἀρχιεπίσκοπος ΙΑΚΩΒΟΣ
Ἀμερικῆς, Βορείου καὶ Νοτίου»

ATTEND CHURCH SERVICES . . .

THE GREEK ORTHODOX CHURCH

Welcomes you . . .

BIRMINGHAM, ALA.
HOLY TRINITY 307 So. 19th Street
HOLY CROSS 725 No. 25th Street
Rev. E. Bouyoucas Tel. 7-4388
Divine Liturgy and Sunday School 10:30 A.M. — 12 M.; Greek School 4-6 P.M. daily

BOSTON, MASS.
EVANGELISMOS, Parker & Ruggles Sts.
Rev. John Zannetos Rev. P. Kyriacos
Divine Liturgy 10:30 A.M. — 12:15 P.M.
Sunday School 9:00 — 10:30 A.M.
Greek School 3:15 — 5:15 P.M. daily

CORONA, N. Y.
THE TRANSFIGURATION OF CHRIST
38-05 98th Street Corona 68, N. Y.
Rev. E. Tselentakis ILlinoi 8-5251
Divine Liturgy 11:00 A.M. — 12:30 P.M.
Sunday School 10:30 — 11:30 A.M.
Greek School 3:00 — 5:00 P M

DETROIT, MICH.
ST. NICHOLAS 17400 Second Blvd.
Rev. Chr. W. Hadgigeorge Tel. TO 8-1844
Orthros 9 — Sun. School Services 10 A.M.
Divine Liturgy 11:00 A.M.
Sun. School 11 — Greek School 4:30-6 P.M.

HARRISBURG, PA.
HOLY TRINITY 415 Walnut Street
P.O. Box 1232
Rev. George Giannaris
Church's Tel. CEdar 2-1112
Divine Liturgy 10:30 A.M.
Sunday School 9:45 A.M.

PEORIA, ILL.
ALL SAINTS 322 Reed Avenue
Rev. Ernest Arambiges Tel. 6-8082
Divine Liturgy 10:20 A.M.
Sunday School 10:00 A.M.
Greek School 4:30 P.M. daily

WAUKEGAN & NO. CHICAGO, ILL.
ST. DEMETRIOS 228 N. County St.
Rev. G. Nicozisis Tel. MA 3-0190
Divine Liturgy 11:00 A.M.
Sunday School 10:30 A.M.
Greek School 4:30 to 6 P.M. 4 days a week

WASHINGTON, D. C.
ST. SOPHIA CATHEDRAL
36th Street and Massachusetts Ave., N.W.
Tel. FE 3-4730
Rev. Aim. Laloussis Rev. J. Tavlarides
Divine Liturgy 10:30 A.M. — 12:00 M.
Sunday School 10:30 A.M. — 12:00 M.
Greek School 3:30 — 6:00 P.M. daily

STAMFORD, CONN.
TAXIARCHAE Bedford and Third Sts.
Rev. George Poulos—FI 8-4216, DA 4-4401
Orthros 9:30 — Sunday School 10:15 A.M.
Divine Liturgy 10:30 A.M. — Greek School Daily 4-6 P.M. — Nursery School Daily 9 A.M. to 12:30 P.M. — Greek Evening School Mon. and Wed. 7:30-9:30 P.M.

ΑΞΙΟΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΩΝ ΟΙ ΜΕΡΙΜΝΩΝΤΕΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΟΣΙΝ ΤΟΥ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΟΥ»

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ LITTLE ROCK, ARKANSAS

Ὁ Ἱερατ. Προϊστάμενος Αἰδ. Γεώργιος Σκουλᾶς μετὰ τοῦ ἐντιμ. Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τοῦ ὁποίου Πρόεδρος εἶναι ὁ κ. Δημήτριος Χρονᾶς (μέσον).
(Συνέχ. τῶν διαθετόντων τὸν «Ὀρθ. Παρατηρητὴν»)

Ἱερεὺς	Κοινότης — Ἱερὸς Ναὸς	Σώματα
Βασίλ. Γρηγοριάδης,	St. Constantine of Chicago, Ill.,	100
Κος Κωνστ. Κονιαλίδης,	Buenos Aires, Argentine,	100
Κωνστ. Κουκλάκης,	Holy Trinity of Lansing, Mich.,	20
Λεωνίδας Κόντος,	St. Sophia of Los Angeles, Calif.,	20
Ἀθανάσιος Ρίζος,	St. Spyridon of Worcester, Mass.,	20
Χρυσόστομος Σέλιμος,	St. Spyridon of Chicago, Ill.,	15
Ἐμμ. Βουγιούκας,	Holy Trinity of Birmingham, Ala.,	15
Χρ. Παπαλάμπρου,	Greek Cathedral of Charlotte, N. C.,	15
Δ. Κωνσταντέλος,	St. Demetrios of Perth Amboy, N. J.,	15
Γεώργιος Οἰκονόμου,	St. Demetrios of Tucson, Arizona,	12
Βασίλειος Βρυνιώτης,	St. Basil of Chicago, Ill.,	10
Γεώργιος Νικοζήσης,	St. Demetrios of Waukeegan, Ill.,	10
Κύριλλος Πέτροβας,	St. Constantine of Rockford, Ill.,	10
Ἐρνέστος Ἀραμπατζῆς,	All Saints of Peoria, Ill.,	10
Θεοδώρητος Δυμέκ,	St. George of Moline, Ill.,	10
Μανοῦσος Λιονάκης,	All Saints of Joliet, Ill.,	10
Εἰρηναῖος Τσουρῆς,	Annunciation of Kankakee, Ill..	10
Κωνστ. Καρκάζης,	Assumption of East Moline, Ill.,	10
Ἀντώνιος Σαρρῆς,	Annunciation of Decatur, Ill.,	10
Δανιὴλ Γαβρίλης,	St. Nicholas of Chicago, Ill.,	10
Χρυσόστομ. Οἰκονομᾶκος,	St. Taxiarhae of Chicago, Ill.,	10
Θεόδωρος Κυρίτσης,	St. George of Port Arthur, Texas,	10
Γεώργιος Στεφανόπουλος,	Annunciation of Farrell, Pa.,	10
Κωνστ. Παπαδημητρίου,	St. Anthony of Clairton, Pa.,	10
Φίλιππος Γιαλαψός,	Annunciation of Endicott, N. Y.,	10
Κωνστ. Μητσόπουλος,	St. George of Huntington, W. Va.,	10
Σπυρίδ. Σπυρόπουλος,	St. Spyridon of San Diego, Calif.,	10
Νικόλαος Γιώτης,	St. George of Des Moines, Iowa,	10
Ἀνδρέας Μισίρας,	St. Nicholas of Ann Arbor, Mich.,	10
Μιχαὴλ Βαπόρης,	Holy Cross of Pittsburgh, Pa.,	10
Ἰάκωβ. Ταβλαρίδης,	St. Constantine, Cheyenne, Wyo.,	10
Μιχαὴλ Σοφοκλῆς,	St. George of Chester, Pa.,	10
Μελέτιος Διακανδρέου,	Assumption of Denver, Colo.,	10
Φιλήμων Παγιάτης,	Annunciation of Dayton, Ohio,	10
Γεώργιος Στεφανῆς,	Holy Trinity of Raleigh, N. C.,	10
Νικόλαος Τριανταφύλλου,	St. George of Trenton, N. J.,	10
Σπυρίδων Κοῦτρος,	St. George of Asbury Park, N. J.,	10
Δημήτριος Ἀλούπης,	St. Nicholas of Newark, N. J.,	10
Κ. Δόμπαλης,	SS. Constantine and Helen, Richmond, Va.,	10
Ἠλίας Γκρανιᾶς,	St. Demetrios of Hammond, Ind.,	10
Γ. Κυριακόπουλος,	SS. Constantine & Helen, Gary, Ind.,	10
	Greek Orthodox Community of Springfield, Ill.,	10
	St. Sophia of Washington, D. C.,	10
	St. Basil's Academy of Garrison, N. Y.,	10
	Greek Theological School of Brookline, Mass.,	5

OUTSTANDING EVENT OF

1960

Pilgrimage to Our Patriarchate

REVERED SITE OF ORTHODOXY

on the luxurious air-conditioned Greek Flag Liner

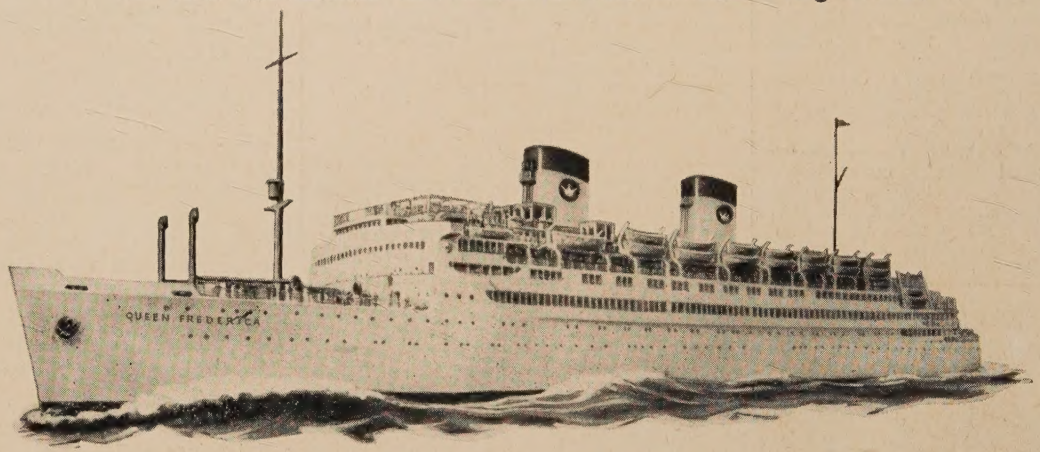

S.S. QUEEN FREDERICA

FROM **NEW YORK**, APRIL 19TH, **BOSTON** 20TH, 1960
TO **PIRAEUS** AND **ISTANBUL**

- ★ Make up your mind now for the trip of your lifetime . . .
- ★ The purpose of this extraordinary trip is to afford Greek-Americans the opportunity of making a pilgrimage to our Patriarchate and pay homage to our beloved Patriarch, ATHENAGORAS the 1st.
- ★ This trip will be a combination of pilgrimage and cruise and it is sponsored by our Church. One of our Bishops will be designated to accompany it as Spiritual Director.
- ★ During the S.S. QUEEN FREDERICA'S stop at Istanbul, pilgrims will have the opportunity of visiting all the historic and scenic sites of this great city.

NATIONAL HELLENIC AMERICAN LINE

MARK DOWN THE DATE **APRIL 19TH 1960**
AND SEE YOUR TRAVEL AGENT NOW FOR RESERVATIONS.

NATIONAL HELLENIC AMERICAN LINE

HOME LINES AGENCY INC., GENERAL AGENTS
42 Broadway, New York 4, N. Y.